

Jesen ni le čas barvne idile

DUŠAN UDOVIČ

Z jesenskimi dnevi, ki so že tu, ne prihaja samo barvna idila narave, dogajajo se tudi manj idilične stvari. Med drugim je to čas snovanja državnih proračunov, ki tudi letos prinaša veliko glavobolov. Tudi za našo skupnost, ki je, kljub izraženim dobrim namenom še daleč od stabilnega in urejenega sistema javnega financiranja. »Sistemskega«, kot ga imenujemo s tehničnim izrazom.

Ker so javne finance, kot bremo vsak dan, še vedno v vrtincu finančne krize, je občutiti kar nekaj zaskrbljenosti pri raznih, za našo skupnost življenjsko pomembnih ustanovah. Kajpak tudi pri našem dnevniku, ki je že par let v težavah. Rešitve so nujne, kajti brez osnovne finančne podlage je vsakršno načrtovanje prihodnosti onemogočeno. Da manjšine pri politiki varčevanja ne smejo nastradati še bolj, kot so že, slišimo kar pogosto, tudi na srečanjih med najvišjimi predstavniki Italije in Slovenije.

Kljub temu je občutke zaskrbljenosti težko prepoditi. Zadnji so vzniknili ob novici - objavljamo jo danes na 3. strani časopisa - da se finančno krčenje z dogovarjanjem o proračunu za naslednje leto, pripravlja tudi v Sloveniji. Konkretno naj bi Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu dobil dvajset odstotkov manj sredstev, iz česar sledi, da bodo za toliko prikrajšane manjšinske dsjavnosti.

Novico smo povzeli po ljubljanskem časopisu in doslej še nimamo potrditve. V kolikor bi odgovarjala resnici, je pričakovati, da nam pristojni povedo, čemu gremo naproti.

ZDRUŽENI NARODI - Govor na 68. zasedanju Generalne skupščine

Obama pričakuje od Varnostnega sveta močno resolucijo o Siriji

ITALIJA Telecom v španskih rokah

RIM - Italijanska družba za telekomunikacije Telecom je prešla v španske roke. V noči na torek je španska skupina Telefonica sklenila sporazum z družbami Generali, Mediobanca in Intesa ter prevzela večinski delež v svoje roke. Telefonica bo imela odslej večino članov v upravnem svetu Telecoma. S tem se je tudi izgubil še zadnji del telefonskih storitev, ki je bil v italijanskih rokah. Konkretno, italijanske komunikacije so že bile v ruskih, kitajskih in še drugih rokah, največja italijanska skupina za telekomunikacije pa bo odslej v španskih. Vest je povzročila vrsto reakcij v političnem, finančnem in sindikalnem svetu. Od povsod je prihajala zahteva, da mora italijanski premier Enrico Letta poročati v parlamentu. Letta je zagotovil, da bo vlada nadzorovala postopek, vendar je opozoril, da gre za zasebno družbo.

Na 11. strani

TRST - Stališče ZN glede STO Za Združene narode je Trst sestavni del Italije

Sporočilo iz New Yorka ni prepričalo Roberta Giurastanteja

Generalni sekretariat Združenih narodov je mnenja, da je Trst sestavni del Italije. Namestnica govornice generalnega sekretarja Združenih narodov Morana Song je s tem stališčem odgovorila na vprašanje, ki ga je novinar deželnega sedeža televizijske hiše RAI naslovil prek elektronske pošte na generalnega tajnika ZN Ban Ki Moona. Vodilni predstavnik gibanja Svobodni Trst Roberto Giurastante v intervjuju za PD poudarja, da ga to stališče ne prepriča. Na vrsti so sodne in druge bitke, čakajoč na državo, ki bi podprla zamisel o STO.

Na 4. strani

NEW YORK - Ameriški predsednik Barack Obama je svoj govor na 68. zasedanju Generalne skupščine ZN posvetil predvsem Siriji in Iranu. Obama je kritiziral mednarodno skupnost, ki se po eni strani pritožuje, da se Američani preveč vpletajo v svetovne probleme, obenem pa jih kritizirajo, da ne storijo dovolj. Varnostni svet ZN je pozval k hitremu sprejemu resolucije za uničenje kemičnega orožja in poudaril, da morajo biti posledice, če dogovor ne bo uresničen. Obama je priznal, da normalizacija odnosov z Iranom ne bo enostavna, vendar pa ima možnost za uspeh, če se reši vprašanje iranskega jedrskega programa. Vprašanje miru med Palestinci in Izraelom je namenil precejšen del svojega govora. Poudaril je, da je nastopil čas za rešitev v obliki dveh držav. Izraelce je pozval, naj sprejmejo palestinsko državnost.

Na 15. strani

Manjšinski sklad okleščen za 20%?

Na 3. strani

V Trstu val večjih in manjših tatvin

Na 5. strani

Vinjeni vandali poškodovali 19 vozil

Na 5. strani

Vsi plačujemo strošek zaradi divjih odlagališč

Na 13. strani

Italijanski delodajalec izigral 25 zaposlenih

Na 13. strani

GORICA - Male trgovine v težavah

Marketi se množijo kot gobe po dežju

12

GORICA - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom

Mozaične izkaznice za vrtce

Umetniške logotipe, ki bodo krasili pročelja vzgojnih ustanov, so predstavili v Kulturnem domu

GORICA - V galeriji goriškega Kulturnega doma so v ponedeljek predstavili javnosti nove table z logotipom otroških vrtcev Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici. Za čudovito oblikovane mozaične osebne izkaznice, ki bodo krasile pročelja šestih slovenskih otroških vrtcev na Goriškem, bodo odslej bogatejši otroški vrtec Kekec iz Števerjana, otroški vrtec Mavrica iz Bračana, otroški vrtec Sonček iz Ulice Max Fabiani v Gorici, otroški vrtec Pikapolonica iz Pevme, otroški vrtec Pika Nogavička iz Štandreža ter otroški vrtec Ringaraja iz Ulice Brolo v Gorici. Predstavitve so se udeležili tudi župani občin Gorica, Krmin in Števerjan Ettore Romoli, Luciano Patat in Franca Padovan.

13

LJUBLJANA - Zakon v Državnem zboru preстал prvo branje

Zakon o izbrisanih bo treba še dopolniti

LJUBLJANA - Poslanci so z 49 glasovi za in enim proti odločili, da je predlog zakona o povračilu škode izbrisanim primeren za nadaljnjo obravnavo. V tej fazi so ga podprli v koalicijskih strankah ter v opozicijski SLS. V NSi so se glasovanja vzdržali, od poslancev SDS pa je proti glasoval poslanec Marijan Pojbič. Pri glasovanju je bilo navzočih 75 poslancev. Med razpravo je večina poslancev opozarjala na vprašanja, ki so neusklajena z izbrisanimi, zlasti na predvideno višino odškodnine in krog upravičencev. Notranji minister Gregor Virant je poslancem pojasnil, da je krog upravičencev določen premisslano. Odškodnina bi po predlogu pripadla nekaj več kot 10.000 izbrisanim: vsem, ki so si na katerikoli pravni podlagi pridobili status.

Minister se sicer zaveda, da izbrisani niso zadovoljni s predvideno višino odškodnin, a jim po njegovih besedah zakon daje možnost uveljavljanja individualnih okoliščin po sodni poti. Hkrati je nakazal na možnost razmisleka glede višine odškodnine, ki bi jo upravičenec lahko izterjal po tej poti. Čeprav sam za zdaj stoji »to-

čno za tem, kar je v zakonu zapisano«, se do druge obravnave kaj lahko popravi, a zelo premisslano.

Veliko poslancev je namreč ocenjevalo, da bo predlog v nadaljevanju postopka treba popraviti, so se pa načeloma strinjali, da ga je treba sprejeti in tako slediti sodbi Evropskega sodišča za človekove pravice ter popraviti krivice. V opoziciji medtem ne zanikajo, da se je nekaterim res zgodila krivica, a bi bilo po mnenju večine to problematiko treba preverjati od primera do primera. Ob tem so nekateri izražali upanje, da se bo v nadaljevanju dosegel konsenz z izbrisanimi.

Po mnenju Majde Potrata (SD) je država dolžna popraviti krivico, Jani Möderndorfer (PS) pa je v obrazložitvi glasu izrazil obžalovanje, da problematike niso uredili že pred leti. Prepričan pa je, da bo zakon v prihodnji fazi prenovljen in bo upošteval pripombe.

Branko Grims (SDS) je znova poudaril potrebo po individualnem reševanju problematike in napovedal, da se bodo v nadaljnji obravnavi o podpori zakonu odlo-

Gregor Virant

čali na podlagi odločitev glede dopolnil, ki jih bodo vložili. Jakob Presečnik (SLS) je opozoril, da so za individualen pristop »žal zamudili vlak«, zadevo pa da je treba premakniti naprej. Pričakujejo, da se bodo v drugi obravnavi našle kakšne boljše rešitve.

Po predlogu bo sicer za vsak zaključen mesec izbrisa upravičenec upravičen do

40 evrov odškodnine. Če se s tem ne bo strinjal, lahko vložijo tožbo, a tudi na sodišču določena odškodnina ne bo smela preseči 2,5-kratnega zneska, ki bi ga upravičenec dobil v upravnem postopku.

Predlog upravičencem prinaša tudi druge oblike pravičnega zadoščenja: upravičenost do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, do vključitve in prednostne obravnave v programih socialnega varstva, do olajšav pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, do državne štipendije, do enakega obravnavanja pri reševanju stanovanjskega vprašanja z državljani Slovenije, do dostopa do izobraževalnega sistema ter do vključitve in prednostne obravnave v t. i. integracijskih programih.

Virant sicer v sredo potuje v Strasbourg in pričakuje, da bo odbor ministrov držav članic Sveta Evrope zakon pozdravil ter državi naložil kakšen dodaten razmislek, a ne v smislu drastičnih sprememb. Končno besedo bo v vsakem primeru imelo evropsko sodišče, je še pojasnil minister, ki pričakuje, da bo zakon sprejet do konca leta. (STA)

PRORAČUN Kulturi se obeta več denarja

LJUBLJANA - Ministrstvu za kulturo se po predlogu sprememb proračuna za leto 2014, ki ga je pridobila STA, v primerjavi s sredstvi, ki jih je ministrstvo prejelo po letošnjem rebalansu, obeta malenkostno povečanje razpoložljivih sredstev. Zgolj za delo ministrstva naj bi namenili 162,16 milijona evrov, kar je 1,71 milijona več kot lani. Pri navedenih podatkih je treba upoštevati dejstvo, da je vlada ministrstvu za postavke kulture za letošnje leto sprva namenila nekaj več kot 179 milijonov evrov. Po sprejetju rebalansa proračuna za leto 2013 pa so se ta sredstva znižala na nekaj več kot 163,8 milijona evrov.

Po novem predlogu sprememb proračuna ministrstvu za leto 2014 naj bi kulturnim postavkam pripadalo 165.735.663 evrov sredstev, kar je sicer za slaba dva milijona več sredstev kot po letošnjem rebalansu. Kot so za STA povedali na ministrstvu, je povečanje zaznati ob upoštevanju integralnih in evropskih sredstev. Skrbijo pa jih zmanjšana integralna sredstva, »zaradi česar bomo investicije, z izjemo tistih, ki se sofinancirajo iz evropskih sredstev, zmanjšali na minimum in kar najmanj posegali v vitalne programe na področju kulture«.

Na račun povečanih evropskih sredstev bodo na ministrstvu v letu 2014 zaključevali nekatere ključne infrastrukturne investicije, med njimi grad Vipolže in obnovo Narodne galerije. Ne bodo posegali v plače zaposlenih v javnih zavodih. Primorani bodo javnim zavodom znižati sredstva za programske materialne stroške, v enakem deležu pa tudi sredstva za programe nevladnih organizacij.

Ker na ministrstvu ne želijo ogroziti položaja samozaposlenih, so sredstva iz postavke za nepredvidene akcije v višini 149.000 evrov prenesli na samozaposlene, pri čemer bodo vpeljali nove oblike spodbud samozaposlenim. (STA)

ZAGREB - Poročilo premierja Zorana Milanovića v saboru

»Hrvaška v 22 letih uresničila vse strateške politične cilje«

ZAGREB - Hrvaška je v preteklih 22 letih uresničila vse strateške politične cilje - obranili smo jo, je mednarodno priznana, svobodna, demokratična, varna in ima najvišje standarde zaštite manjšin, je včeraj dejal hrvaški premier Zoran Milanović v predstavitvi poročila o delu vlade. Gre za prvo tovrstno poročilo predsednika vlade v saboru. Uvodoma je dejal, da je Hrvaška stabilna in ugledna članica zveze Nato in da je 1. julija postala polnopravna članica Evropske unije. »Poudarjamo prav polnopravno članstvo, ker je pred našo družbo, upam za kratek čas, obdobje ozaveščanja tega dejstva,« je dejal.

Dodal je, da Hrvaška ni nikomur nič dolžna glede vstopa v EU ter da ji nihče ni nič podaril. »Sicer pa zahtevamo, da nas spoštujejo. Zahtevamo, da upoštevajo naše pravice, napore in stališča. Vztrajali bomo pri tem, da Hrvaško doživljajo kot enakopravnega partnerja in sogovornika,« je izjavil Milanović. Dodal je, da je Hrvaška regionalni vodja in da je razvila dobrososedske odnose v regiji in utrdila svoj mednarodni položaj.

Milanović je večji del svojega enournega nagovora posvetil gospodarskim razmeram v državi, proti koncu pa se je znova osredotočil na aktualne politične dogodke. Med drugim je dejal, da je njegova vlada pokazala, kako se izvaja boj proti korupciji brez pritiskov dnevne politike.

»Pravosodju smo na vseh ravneh pustili odgovornost, ki mu pripada. Zato želimo spremeniti ustavo in odpraviti zastarevanje za politično motivirane umore oziroma za vse težke umore. Naj se pravosodje sooča s temi zločini, ne glede na to, kdo so bili storilci, kdo pa žrtve,« je izpostavil hrvaški premier.

Ko gre za sporni zakon o sodelovanju pravosodja v kazenskih zadevah z državami članicami EU, ki je znan kot lex Perković, je Milanović ponovil, da so ga omejili za kazniva dejanja po avgustu 2002 zgolj zato, da bi zaščitili hrvaške veterane pred

morebitnimi kazenskimi postopki, za katere obstaja univerzalna jurisdikcija in je obtožencem mogoče soditi v nekaterih drugih državah EU.

Znova je dejal, da mora hrvaško pravosodje izvajati postopke za vse zločine in izrazil prepričanje, da Hrvaška ne bo deležna sankcij EU zaradi tega. Še enkrat je ponovil, da bo saborska preiskovalna komisija razkrila tudi mreže, ki so v preteklih letih nekatere posameznike ščitile pred kazenskimi pregonom.

»Mi ne ščitimo ne zločincev ne kriminalcev. Mi ščitimo šibkeje in manjšine,« je izpostavil. Kot je ocenil, je boj za najvišje standarde pri zaščiti pravic narodnih manjšin za državo in družbo enako pomemben kot gospodarska rast.

»V Vukovarju postavljamo dvojezične napise na državnih in javnih institucijah. Izvajamo ustavni zakon o pravicah narodnih manjšin. Verjamemo v ta zakon, ker je zaradi tega zakona in takšne prakse naša država vsaj malo boljši in srečnejši kraj,« je dejal.

»Naša življenja, ne glede na ekonomsko stanje, bi izgubila na vrednosti, če bi pustili, da bi poteptali vrednoto antifašizma in sekularizma, če bi dovolili diskriminacijo istospolnih skupnosti, če bi dovolili, da bo katera koli manjšina skupnost ogrožena ali da bo ostala brez pravic,« je dejal hrvaški premier.

Kritiziral je skupine, ki odprto postavljajo pod vprašaj hrvaške civilizacijske dosežke in ustavni red, obenem pa se sklicujejo na ustavo in patriotizem. Poudaril je, da vlada spoštuje drugačna mnenja, da pa bo uporabila vsa demokratična sredstva v boju proti širjenju sovraštva in za razkritje političnih manipulacij s človeškim trpljenjem in junaštvom.

Na koncu je dejal, da Hrvaška ne potrebuje ne mentorjev ne sponzorjev, temveč dobronamerne partnerje in resnične prijatelje. »Partnerstvo in prijateljstvo, kot ju dojemam, pomenita enakopravnost,« je sklenil. (STA)

Zoran Milanović

ANSA

LJUBLJANA - Agencija Spirit

Slovenska podjetja vabljen v Italijo

LJUBLJANA - Javna agencija RS za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizma (Spirit) vabi slovenska podjetja na delegacijo v Italijo, ki bo 29. in 30. novembra potekala v Milanu. Podjetja se bodo v okviru delegacije udeležila mednarodne borze agentov in zastopnikov Forum agenti Milano, za prijavo pa imajo čas do 2. oktobra. Dvotednevni mednarodni dogodek Forum agenti Milano je namenjen vzpostavljanju neposrednih kontaktov med tujimi ponudniki izdelkov in storitev, ki iščejo zastopnike in agente za vstop na italijanski trg, so zapisali na Spiritu. Po pričakovanih italijanskih organizatorjev naj bi se dogodka udeležilo približno 250 tujih podjetij iz več kot šestih držav, ki se bodo srečala s približno 5000 italijanskimi agenti in zastopniki.

Sam dogodek in srečanja z italijanskimi agenti in zastopniki bodo potekala pod okriljem slovenskega razstavnega prostora, kjer bo imelo vsako prijavljeno podjetje svoj prostor za individualne sestanke ter razstavljanje manjših izdelkov in predstavitev materialov.

V okviru Foruma agenti Milano Spirit in ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije (GZS) zagotavljajo najem razstavnega prostora v višini 50-odstotkov stroškov, medtem ko preostalo polovico stroškov najema razstavnega prostora sorazmerno krijejo podjetja sama. Na osnovi potrjene prijave bo moralo vsako prijavljeno podjetje poravnati sorazmerni strošek razstavnega prostora, ki bo obračunan glede na število vseh prijavljenih podjetij. Ostale stroške udeležbe v poslovnih delegacijah krijejo udeleženci sami. Podjetja imajo tudi možnost, da organizator delegacije poskrbi za hotelsko namestitev in prevoz oziroma lahko potujejo skupaj s člani gospodarske delegacije.

Ministrica Tina Komel na obisku pri Slovincih na Hrvaškem

ZAGREB / LJUBLJANA - Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel je včeraj v Pulju začela tridnevni obisk pri slovenski manjšini na Hrvaškem. Po napovedih se bo ministrica srečala s slovenskimi predstavniki v več hrvaških regijah in predstavniki lokalne samouprave na Reki, v Zadru, Splitu, Dubrovniku in Zagrebu. Prvi dan obiska se je v Pulju srečala s predstavniki slovenskih društev v Istri in predstavniki mesta Pulj ter Istrske županije, so sporočili iz urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Ministrica je obisk nadaljevala na Reki, kjer se je srečala s predstavniki slovenskih društev iz Reke in Gorskega Kotarja, ločeno pa tudi s predstavniki mesta Reka in Primorsko-Goranske županije. Sledili bodo pogovori s Slovenci z območja Zadra ter predstavniki mesta in županije.

Komelova se bo danes naprej mudila v Splitu, kjer je predvideno srečanje z generalnim častnim slovenskim konzulom v Splitu Brankom Rogličem ter s predstavniki Slovenskega kulturnega društva Triglav in France Prešern iz Šibenika. Obisk bo nadaljevala v Dubrovniku, kjer se bo poleg s predstavniki mesta in županije srečala tudi s predstavniki slovenske skupnosti, ki so zbrani v društvu Lipa.

Obisk bo Komelova končala v četrtek v Zagrebu. Poleg s člani Slovenskega doma iz Zagreba ter slovenskih društev iz Varaždina in Karlovca se bo srečala tudi s predsednikom hrvaškega sveta za narodne manjšine Aleksandrom Tolnauerjem ter vodstvom poslovnega kluba slovenskih in hrvaških gospodarstvenikov. V poznih popoldanskih urah je v Zagrebu predvidena tudi ministričina izjava za medije.

Na Hrvaškem živi nekaj več kot 10.000 Slovencev ali več kot dvakrat manj kot leta 1991. Slovenska manjšina je povprečno najstarejša izmed 22 narodnih skupnosti na Hrvaškem, saj je povprečen Slovenec ali Slovenka star slabih 60 let.

LJUBLJANA - Po pisanju Dnevnika

Manjšinski sklad oklešččen za 20%?

LJUBLJANA - Dnevnik je izpod peresa novinarjev Mete Roglič in Blaža Petkoviča pred dnevi objavil članek, v katerem novinarja pišeta o težavah, ki jih ima ministrska ekipa pri sestavi proračuna za prihodnje leto. Če bodo upoštevani evropski parametri, po katerih primanjkljaj ne bi smel presegati treh odstotkov, naj bi vlada po uvedbi davka na nepremičnine, ki bi v proračun prinesel okrog 200 milijonov evrov, moral najti še manjkajočih 300 milijonov.

Tako je ministrstvo za finance obvestilo druga ministrstva, da morajo poseči v lastne proračune, da bo izpolnjen pogoj, ki ga postavlja Bruselj. Tako naj bi vsa ministrstva skrčila svoje proračune za ustrezno stopnjo. V teku so pogajanja z vsakim ministrstvom posebej, vsi resorji pa se redukcijam upirajo.

Po pisanju navedenega članka Dnevnika »naj bi Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu dobil za okoli 20 odstotkov manj denarja, kot ga je dobil z rebalansom letošnjega proračuna. Prihodnje leto naj bi torej razpolagali z do-

Slovenski minister
za finance Uroš
Čufer

brimi osmimi milijoni evrov. To pa pomeni, da bodo na slabšem zlasti slovenske organizacije v zamejstvu», piše Dnevnik in dodaja, da bo do 1. oktobra znano, koliko denarja bo kateremu od

ministrstev uspelo še izpogajati. Premierka Alenka Bratušek je sicer predstavitel novega paketa ukrepov za konsolidacijo javnih financ obljubila do 25. septembra (danes).

GABROVEC (SSK) - Povračilo škode ni prispevek, temveč odškodnina

Deželna vlada naj sprejme konkretne ukrepe za zaščito pridelka pred divjadjo

TRST - Deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec je že večkrat posegel v zvezi z vse hujšimi problemi, ki nastajajo zaradi prekomernega razmnoževanja divjadi. Novice o škodi in nesrečah, ki jih povzročajo zlasti srnjad in divji prašiči, so skoraj na dnevnem redu. Tisti, ki v prvi vrsti beležijo največjo škodo, so prav gotovo kmetovalci. Slednji, predvsem vinogradniki in vrtnarji na Goriškem in Tržaškem, nemočno beležijo razdejane njive in uničene pridelke.

»Poleg vsega tega pa imajo kmetovalci ob škodi še dodatne težave« opozarja Gabrovec v svojem zadnjem svetniškem vprašanju, »saj zakonska norma že nekaj let odškodnine istoveti s prispevki. V tem smislu so torej tudi izplačevanja škode pogojena pravilu »de minimis«, po katerem posamezni kmetovalci ne smejo preseči 7.500 evrov javne pomoči v roku treh poslovnih let.«

»Težave z divjadjo postajajo nevzdržne. Odškodnina ni prispevek, temveč le skromno in dolžno povračilo zaradi nastale gmotne škode! Ne pozabimo, da je divjad last države, ki mora zanjo tudi odgovarjati. Kmetovalci so razoroženi in nemočni, na divjad ne morejo preprosto sami streljati in tudi ji ne morejo nastavljanjati. Preventivne ukrepe, kakršni so npr. postavljanje ograj, ni lahko udejanjati zaradi strogih okoljevarstvenih in krajskih določil. Poleg tega je postavljanje mrež pri nas večkrat ekonomsko nedonosno, saj sloni naše kmetijstvo na zelo razčlenjenih in razcepljenih površinah« poudarja deželni poslanec SSK in podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec.

Deželno vlado FJK podpredsednik sveta poziva, naj se vprašanja takoj loti in v tem smislu naj tudi sprejme odgovorne in konkretne ukrepe, od izrednega odstrela škodljivih divjadi pa vse do radikalne spremembe zakonodaje, ki ureja lov.

Na fotografiji
zgoraj Igor
Gabrovec, desno
družina merjascev
na Krasu

KROMA

VIDEM - Jutri na Univerzi

Posvet v okviru projekta LEX

VIDEM - Jutri bo v Vidmu, v dvorani Gusmani palače Antonini Univerze v Vidmu (ul. Petracco 8), potekal posvet v sklopu standardnega projekta LEX, ki ga sofinancira Program za čezmejno sodelovanje Slovenija – Italija 2007-2013, z naslovom »Od zakona do identitete preko jezika?«.

Prvi del, ki se bo začel ob 9. uri, bo ob evropskem dnevu jezikov posvečen predstavitvi narodnih skupnosti v deželi Furlaniji Julijski krajini ter italijanske narodne skupnosti v Sloveniji. Pri poteku tega sklopa bo sodeloval projekt Eduka. Drugi del, ob 11.30, bo namenjen razmišljanjem o zakonih, o rabi jezikov ter o identitetah. Oblikovali ga bodo: Matejka Grgič, Maurizio Tremul, Ace Mermolja, Marco Stolfo in Miloš Budin.

Na Klancu pri Kozini pogrešajo 29-letnico

KOZINA - Od sobote pogrešajo 29-letno državljanko Bosne in Hercegovine, ki ima stalno prebivališče na Klancu pri Kozini. Pogrešana je v soboto ob 12. uri zapustila delovno mesto v Hrpeljah in se odpeljala z osebnim avtomobilom VW polo modre barve z registrsko številko KP V8-124, so sporočili s Policijske uprave Koper. Na policiji kogarkoli, ki bi kaj vedel o pogrešani, prosijo, da to čim prej sporoči najbližji policijski enoti, pokliče na 113 ali na anonimni telefon policije 080 1200.

ZAMORA - V okviru evropskega projekta

Rezijanske maskire na obisku v Španiji

REZIJA - »Mascaradas - Riti d'inverno (Zimski obredi)«. To je bil naslov evropskega projekta, v okviru katerega je Rezijanska folklorna skupina v španskem mestu Zamora predstavila svoj ples, glasbo in lipe bile maskire.

V petek, 20., v soboto, 21., in v nedeljo, 22. septembra, so se v malem španskem mestecu, ki se nahaja ob meji s Portugalsko in je del avtonomne skupnosti Kastilije in Leona, zbrale številne kulturne in folklorne skupine, ki skrbijo za to, da ostajajo stare navade in zimski obredi še vedno živi in v rabi.

V Zamori prirejajo od 25. decembra do 6. januarja sprevede tipičnih mask, ki pozdravljajo prihod zime. Vsako leto pa male gorske skupnosti v isti pokrajini s svojimi plesi, nošami in obredi preganjajo zlo po Kristusovem rojstvu. Filandorra iz vasi Ferreras de Arriba, Tafarrón iz kraja Pozuelo de Tábara in Zangarrón iz vasi Sanzoles so le nekateri izmed figur, ki se pojavijo v tem posebnem letnem času. Ta poseb-

Rezijanske lipe bile maskire

NM

na bitja plešejo in skačejo po mestnih ulicah, lovijo in nagajajo mimoidočim, njim pa se pridružujejo tudi druge simbolične figure.

V Zamori so prejšnji konec tedna spoznali tudi pustne šeme iz Timaua in ukovške Crampuse. Vrhunec tridnevnega gostovanja je bil v nedeljo, ko so po mestnih ulicah organizirali sprehod vseh sodelujočih skupin (bilo jih je približno trideset), ki so v Zamoro prišle iz Španije, Portugalske in Italije. (NM)

POLETNI FOTOUTRIP '13

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Pogled na Ognjena stolpa (Flame Towers) iz starega mestnega jedra v azerbajdžanski prestolnici Baku (julij 2013), ki ji zaradi številnih naftnih polj pravijo tudi kavkaški Abu Dhabi

JAN GRGIČ

Poslajte svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

STO - Stališče urada govorca generalnega sekretarja ZN Ban Ki Moona

ZN: Trst je sestavni del italijanske države

Generalni sekretariat Združenih narodov je mnenja, da je Trst sestavni del Italije.

Namestnica govorca generalnega sekretarja Združenih narodov Morana Song je s tem stališčem odgovorila na vprašanje, ki ga je novinar deželnega sedeža televizijske hiše RAI Antonio Caiazza naslovil prek elektronske pošte na generalnega tajnika ZN Ban Ki Moona. Novinar je na kratko orisal gibanje Svobodni Trst (STO) in njegova prizadevanja ter nazadnje vprašal, kaj o tem menijo ZN in ali je Trst sestavni del Italije. Caiazza se je predstavil kot novinar in uporabil naslov TV hiše RAI, dopis pa je naslovil na urad govorca Ban Ki Moona Martina Nesirkyja.

Vest je po pričakovanju izzvala različne reakcije. Če so eni ugotavljali, da je to dokaz neutemeljenosti trditev pripadnikov gibanja STO, so bili nekateri njegovi člani v bistvu mnenja, da ne gre za uradno stališče ZN in da nameravajo vsekakor vztrajati.

Med temi je bil vodja gibanja STO **Roberto Giurastante**, ki nam je zvečer povedal, da so stopili v stik z Morano Song. Ta je povedala, da je posredovala mnenje pravnega urada ZN. Poleg tega naj bi povedala, da je šlo za zasebno sporočilo, ki ni bilo za objavo. Giurastante je zato napovedal, da bodo glede dokumenta Morane Song vložili pritožbo na Varnostni svet ZN.

Za mnenje smo vprašali tudi predstavnika STO **Andreja Rupla**, ki zadeve ni hotel sprva komentirati. Kasneje nam je posredoval izjavo prek elektronske pošte. Zapisal je, da »ni normalno, da ZN odgovarjajo privatnikom. Težko je takovrstni odgovor uradno stališče, ki bi samo izbrisalo določbe 21. člena Mirovne pogodbe. Če pa je to res uradni odgovor, naj se ga predstavi na sodišču, kjer se obravnava pomanjkanje suverenosti. Nočemo namreč, da bi se novica izkazala za past, kot tista iz prejšnjega tedna v zvezi z uporabo zastav ZN, ki se je izkazala lažna«. Pokrajinski tajnik stranke Slovenske skupnosti **Peter Močnik** je ocenil, da je mnogo dezinformacije in da je potrebno preveriti, s kakšnega urada je prišel dokument ZN. Potrebno je torej preveriti vir, pa tudi kaj je bilo povedano sekretarju Ban Ki Moonu. Skratka, preveriti je treba, ali je to uradno stališče, ker je šlo za neobičajno obliko komunikacije. Močnik je še poudaril, da ne sodeluje z gibanjem STO, ampak je v preteklosti enostavno povedal s pravnega vidika, kje je po njegovi oceni še nerešeno vprašanje Trsta, še predvsem glede prostotcarinskega pristanišča.

Če nameravajo člani STO čakati, da ZN imenujejo guvernerja, bodo čakali še dolgo, nam je po drugi strani sinoči povedal tržaški župan **Roberto Cosolini**. Župan je dodal, da ni nikdar dvomil v dejstvo, da sodi Trst pod Italijo. Nenazadnje je obžaloval, da se mnogo ljudi v težavah izkorišča in predlaga cilje, ki so napačni in neuresničljivi. Pokrajinski tajnik Demokratske stranke **Štefan Čok** je ocenil, da je stališče ZN dobrodošlo in pojasnjuje položaj. Nekateri prikazujejo drugačno realnost z neresničnimi trditvami, je dodal Čok in izrazil upanje, da bo Trst odslej gledal naprej in da se bo v prihodnosti govorilo in skušalo reševati probleme, ki jih je povzročila gospodarska kriza. Predsednik tržaškega občinskega sveta **Iztok Furlanič** je dejal, da se lahko v nedogled razglablja o kraju, v katerem bi radi živeli, toda zgodovinska dejstva in mednarodne pogodbe so jasni. Trst je v Italiji, je poudaril Fur-

lanič, kot je bilo to določeno leta 1947, potrjeno leta 1954 in vklesano v kamen z osimskimi sporazumi. Tudi če bo »mnenje celega osončja«, da je Trst del Italije, bodo nekateri vztrajali, je še ocenil Furlanič in dodal, da je to vsekakor legitimno. Odgovor Morane Song je dokaz, da si ZN sploh ne postavljajo tega vprašanja, nam je nenazadnje povedal deželni svetnik stranke Forza Italia **Piero Camber**. To pa ne more prepričati nikomur, da sanja, čeprav bodo to ostale le sanje, je menil Camber, ki pa bi rad izvedel za mnenje Slovenije in Hrvaške glede morebitne »izgube« Kopra oziroma Novigrada. Svobodno tržaško ozemlje sestavljata namreč tako nekdanja cona A kot cona B, je pojasnil. Vendar si obe državi po Camberjevem mnenju sploh ne postavljata tega vprašanja. Kdo lahko namreč pričakuje, da bi bila Slovenija pripravljena odpovedati se izhodu na morje, je vprašal Camber.

Aljoša Gašperlin

Nedavni shod gibanja Svobodni Trst ob 66. obletnici začetka izvajanja Pariške mirovne pogodbe na Borznem trgu

SVOBODNI TRST - Intervju z aktivistom Robertom Giurastantejem

»Italija in EU sta nas okupirali«

»Odgovorili bomo sodnikom, ki so izdali same lažne pravne akte« - Čakajoč na državo, ki bi pri OZN spet odprla (umaknjeno) tržaško vprašanje

Roberto Giurastante se je iz zagrizenega okoljevarstvenika prelevil v vodjo gibanja Svobodni Trst. Gibanje se kot znano ogreva za obuditev Svobodnega tržaškega ozemlja (STO), sodniki pa njihove zahteve v različnih primerih in na raznih ravneh zavračajo. Zgovorna je bila na primer julijska odločitev deželnega upravnega sodišča FJK o starem pristanišču, v kateri je pisalo, da za ukinitvev STO ni bilo potrebno soglasje vseh držav podpisnic mirovne pogodbe, kakor trdi Svobodni Trst. V ponedeljek pa je sodišče zavrnilo novo Giurastantejevo zahtevo po zamenjavi sodnice v sporu z izterjevalno agencijo Equitalia. Drug postopek bo na vrsti že danes.

Generalni sekretariat ZN je z elektronskim sporočilom potrdil, da Trst pripada Italiji. Kako komentirate?

OZN ne daje izjav po elektronski pošti. Gospe, ki je odpisala novinarju RAI, smo poslali mnogo vprašanj in po telefonu nam je povedala, da je bilo elektronsko sporočilo zasebno in ga ne bi smeli dati v javnost. Pojasnila je sicer, da je navedla mnenje njihovega pravnega urada. Mi bomo zdaj vložili ugovor Varnostnemu svetu. Če so novinarji prepričani, da 21. člen mirovne pogodbe iz leta 1947 ne obstaja več, naj to sporočijo na jutrišnji (današnji, op. nov.) sodni obravnavi, na kateri bo govor o tem. Ugotovili bomo, da je bila ukinjena tudi 16. resolucija ZN in posledično še resolucija, s katero je bil ustanovljen Izrael.

ZN pa so se izrekli že zdavnaj. Generalni sekretar je leta 1977 (po osimskem sporazumu, ki je za vas nič) umaknil z dnevnega reda Varnostnega sveta točki o tržaškem vprašanju in guvernerju STO. Ali to ni dovolj?

Ne. Točki so umaknili na poziv Italije in Jugoslavije. To ne pomeni, da ju kaka druga država ne more spet predložiti.

Katera država na svetu naj bi po tolikih desetletjih molka spet odprla tržaško vprašanje?

Trenutno tega ne moremo vedeti. V starem pristanišču pa ima interese več držav.

Zakaj se v zadnjih 60 letih potemtakem niso oglašile?

Molčale so, slika pa se je v teh letih spremenila. V nekdanji Jugoslaviji so novonastale države, na Balkanu so nove napetosti, prostotcarinske cone pa marsikoga zanimajo. Ne vem, kdo se bo zavzel za STO, mi smo s tem vprašanjem seznanili 18 držav članic ZN.

Ste prepričani, da bi v STO živeli bolje?

Gotovo. Naj se navežem na nesrečen intervju z nekdanjim direktorjem Primorskega dnevnika Bojanom Brezgarjem: STO bi postal nov evropski Singapur, mednarod-

Roberto Giurastante

KROMA

no pristanišče s prostotcarinskimi conami pa prinaša blagostanje in ne prostitucijo ter kriminal, kot trdi on. Singapur ima tretji BDP na svetu, povprečni letni dohodek na prebivalca znaša 60 tisoč dolarjev. Mi lahko hitro dosežemo to raven. Singapur je samostojen od leta 1965, okoliščine so bile podobne tržaškimi.

Ali ne mislite, da bi odhod italijanskih oblasti pomenil za Trst popolno osamitev? Prometna infrastruktura je italijanska, šole, bolnice, javne uprave ... Tudi sedmi pomol je financirala Italija.

Trst daje Italiji 4 milijarde evrov na leto, Italija mu vrača 6-700 milijonov evrov. Plačujemo javni dolg, torej bolnice v Neaplju in na Siciliji. Denar že imamo, moramo ga dobro upravljati in zagotoviti najboljše javne storitve v Evropi.

Najbrž ne upoštevate plač v javnem sektorju in pokojnin ter dejstva, da je dober del Tržčanov zaposlen v italijanskih javnih upravah. Mnogo vaših somišljenikov, državnih uslužbencev, bi bilo ob službo.

To je del propagande zadnjih mesecev. Odpuščanje javnih uslužbencev in blokada pokojnin nista mogoči (to se sicer lahko zgodi v vsej državi, če Italiji zmanjka denar), ker to prepovedujeta mirovni sporazum in ženevska konvencija. Tudi fašistična Italija je morala plačevati javne uslužbence, ko je zasedla Slovenijo.

Sodniške odločitve na raznih ravneh pa vam ne dajejo prav.

Jutri (danes, op. nov.) bomo primerno odgovorili na vse lažne akte, ki so jih izdali sodniki.

V redu. Kaj pa cona B - na začetku ste obravnavali celotno STO do reke Mirne, zdaj se ne razume, ali vas cona B še zanima?

Stališča nismo spremenili. Že decembra 2011 smo zahtevali obuditev cone A, za cono B pa naj se angažirajo tamkajšnji prebivalci. Nikoli nismo rekli, da tega ne smejo delati, prav nasprotno. Če hoče Slovenija uživati v Kopru ugodnosti tržaških prostotcarinskih con, naj ve, da je to mogoče samo v okviru STO.

V gibanju Svobodni Trst je več Slovencev. A ni čudno, da se zavzemajo za to, da bi Slovenija izgubila stik z morjem?

Slovenija ne bi izgubila morja. STO ne bi bila zaprta država z zidovi, visokimi 20 metrov. To je politično ekonomska stvarnost, ki ima odnose s sosednimi državami. Učinki enklave bi bili za vse pozitivni, zlasti za Slovenijo. Trst in Koper bi se povezala v največje sredozemsko pristanišče in Slovenija bi veliko pridobila.

Ne verjamem, da bi Slovenija z veseljem odstopila svoje edino pristanišče drugi državi.

Slovenija mora enostavno ugotoviti, ali hoče preko STO uživati ugodnosti tržaških prostotcarinskih con.

Poleti ste »postavili« severno mejo pri Štivanu. Kje bo južna meja?

To ni odvisno od nas. STO je lahko samo v coni A, če se prebivalci cone B ne bodo zavzeli za to. Začasna uprava v coni A ima že svoje meje, naslednji korak pa je ustanovitev STO, ki je odvisna od državljanov in odločitev na mednarodni ravni.

Katero mejo upošteva vaše gibanje, tisto iz leta 1947 ali 1954? Londonski memorandum, ki je za vas sporen, jo je pri Škofijah spremenil.

O tem ne debatiramo. Pariška mirovna pogodba določa meje, druga pogajanja jih lahko spremenijo. Zdaj je pomembno to, da se v coni A prizna začasna uprava, ki jo določa memorandum.

Ste iskreno prepričani, da bi bil izstop iz Evropske unije dobra ideja?

Dejstvo je, da nismo nikoli vstopili v EU. Ne govorimo o izstopu iz Italije in EU, saj sta nas obe okupirali. Išče mo pot do svobode. Ko bi Italija zasedla kanton Ticino in ga vključila v EU, bi se tamkajšnji prebivalci uprli. Tu je enako.

Prav enako?

Da, točno enako. Mi smo država, ki jo priznava mirovna pogodba in ima svojo državno lastnino, kar bomo kmalu dokazali.

Aljoša Fonda

ZNANOST - Sissa

Higgsa jutri ne bo

PETER HIGGS

Škotskega fizika Petra Higgsa, odkritelja t.i. Higgsovega bozona oz. »božjega delca«, jutri ne bo v Trstu, kjer bi mu morali na Visoki šoli za napredne študije Sissa podeliti častni doktorat iz teoretske fizike delcev zaradi njegovih velikih zaslug na področju znanosti. Higgs se iz zdravstvenih razlogov ne bo mogel udeležiti podelitve, ki pa bo jutri vseeno potekala ob 10.30 v zborni dvorani šole Sissa, kjer bo v imenu škotskega fizika diplomoma in medaljo dvignil Guido Tonelli, prejemnik letošnje nagrade Enrico Fermi, ki mu jo je Italijansko združenje za fiziko Sif podelilo za odkritje novega delca.

DOLINA GLINŠČICE - Ministrstvo za okolje zahtevalo 3,6 milijona odškodnine

Razdejanje bo drago stalo

Razdejanje doline Glinščice, ki ga je povzročil poseg civilne zaščite pred poldrugim letom, bo drago stalo.

Ministrstvo za okolje je namreč zahtevalo 3,6 milijona evrov odškodnine, ki jo bodo morali poravnati bivši deželni podpredsednik Furlanije-Julijske krajine in pristojni deželni odbornik v prejšnji desnosredinski Tondovi deželni vladi Luca Ciriani, direktor civilne zaščite Guglielmo Berlasso ter funkcionarja Cristina Trocca in Adriano Morettin. Med njimi naj bi bil tudi funkcionar na Občini Dolina Mitja Lovriha. Zanj je javni tožilec zahteval arhiviranje, vendar se sodnik za predhodne preiskave še ni izrekel. V preteklosti pa so že ustavili postopek proti dolinski županji Fulvii Premolin, pristojnemu dolinskemu občinskemu odborniku Antoniu Ghersinichu in Luci Bombardieru, lastniku podjetja, ki je ukrepalo v dolini Glinščice v sodelovanju s predstavniki civilne zaščite.

Zahtevo po odškodnini je posredoval državni pravdnik Marco Meloni sodniku Marcu Casavecc-

Razdejanje v dolini Glinščice

KROMA

hiu na začetku procesa zaradi posega v dolini Glinščice 24. in 25. marca leta 2012. Hude posledice razdejanja so bile očitne vsem, je zapisalo med drugim ministrstvo za okolje: posekali so 70 dreves in razdejali strogo zaščiteno območje, ki

predstavlja zelo pomembno krajinsko bogastvo. Vse analize in študije so dokazale škodo, ki jo je utrpela narava, nazadnje pa bo prevladalo načelo, da bo moral za opravljeno škodo plačati storilec.

Na procesu je bila medtem na-

ravovarstvena organizacija WWF sprejeta kot oškodovana stranka. To bo edina okoljevarstvena organizacija, ki se bo s svojimi odvetniki udeležila in sodelovala na procesu. Proces se bo nadaljeval 28. oktobra.

ULICA SVEVO - Preiskava ognjeni krst za novega vodjo preiskovalnega oddelka karabinjerjev

»Eksplozivna« tatvina

Eksplozija je raznesla blagajno na začetku Ulice Svevo

KROMA

Sto tisoč evrov, kolikor so tatovi v nedeljo ponoči odnesli iz neprekinjene blagajne pred nakupovalnim središčem Torri d'Europa, je več kot čedna vsota. Le redkokdaj je zlikovcem v Trstu uspel podoben podvig in včeraj so se v nakupovalnem središču vsi spraševali, kako je to mogoče. Na začetku Ulice Svevo, kjer je logistično območje veleblagovnice Ipercoop, je včeraj samevala poškodovana blagajna, ki so jo tatovi odprli z eksplozijo. Delavci so odnesli poškodovane dele in jo za silo zaprli.

Karabinjerji domnevajo, da so storilci zapolnili blagajno z acetilenom in povzročili eksplozijo. Iz uradov nakupovalnega središča so včeraj potrdili, da je blagajno banke Friuladria uporabljal samo Ipercoop, ki je vanjo s sistemom pnevmatične pošte polagal dnevne zasluzke. Upravitelj Ipercoopa ni dal nobene izjave, preiskovalni oddelok karabinjerjev pa od včeraj vodi kap. Fabio Pasquariello, ki prihaja iz Vidma. Zanj je to pravi ognjeni krst, preiskava sploh ni enostavna. (af)

ULICA PASCOLI - Tatvina v stanovanju

Ukradli dragocenosti za več kot 10.000 evrov

Trst je v zadnjih dneh zjel nov val tatvin, tarče so bili (poleg odmevne nočne tatvine v nakupovalnem središču Torri d'Europa) prostori raznih podjetij in stanovanja. Posebno bogata bera je tatove pričakala v nekem stanovanju v Ulici Pascoli, saj so iz njega odnesli za več kot deset tisoč evrov predmetov.

Do kraje je prišlo v ponedeljek, ko je bil lastnik stanovanja ves dan v službi. Ko se je zvečer vrnil domov, je opazil, da protivlomna vhodna vrata niso zaklenjena. Najprej ni nič posumil, mislil je, da se je žena vrnila pred časom. Takoj zatem je zagledal razmetano stanovanje in ugotovil, da so mu zlikovci ukradli večje število dragocenih predmetov.

Poklical je policijo. Največji nered je bil v spalnici, kjer so storilci našli večji del dragocenosti. Ukradli so ogrlice, zapestnice, uhane, prstane, ure, nekaj starih kovancev, pa še dva tablična računalnika in šeststo evrov v gotovini. Po navedbah tržaške kvesture znaša plen več kot deset tisoč evrov.

Policisti so med ogledom prizorišča tatvine ugotovili, da tatovi sploh niso poškodovali protivlomnih vrat. Pri ključavnici so našli nekaj kovinskih delcev, na delu so bili tudi forenziki. V preteklih letih so se s strokovnim odpiranjem protivlomnih vrat v Trstu in Vidmu »proslavljali« razni gruzijski tatovi, policija jih je nekajkrat tudi prijala.

UL. VASARI - Vandali s »kebabovo zastavico«

V alkoholnih hlapih poškodovali 19 vozil

Globoko so pogledali v kozarec, zavore so popustile in popolnoma so se predali brezumnemu nočnemu divjanju. Tako so štirje Tržačani - po dva mlada in dva manj mlada - povzročili pravo razdejanje v ulicah tržaškega mestnega središča, naposled so poškodovali celo devetnajst parkiranih vozil.

Policija je posegla v ponedeljek ponoči. Četverica moških je v alkoholnih hlapih pred lokalom s tipično turško hrano zlomila drog s »kebabovo zastavico«, nakar so nasilneži s 70-centimetrskim drogom mahali po parkiranih vozilih. To so počeli v ulicah Vasari, Foscolo in Cavalli, krajan pa jih je videl in poklical policijo. Policisti so četverico dohiteli v Ul. Vasari, sledila sta pregled osebnih dokumentov in odhod na kvesturo. Izkazalo se je, da so vandali poškodovali devetnajst vozil, in si-

cer prtlačnike, vrata, strehe ter ogledala avtomobilov, motornih koles in skuterjev. Kazenska ovadba je tako doletela štiri Tržačane: 37-letnega F. B., 36-letnega D. P., 24-letnega S. P. in 21-letnega F. C.

Nesreča in epileptični napad v Barkovljah

V ponedeljek pozno popoldne je motorno kolo povozilo žensko pred sladole-darno Pipolo v Barkovljah. Policist, ki je imel prost dan, je iz bara priskočil ženski na pomoč ter opazil, da je ponesrečenka po trčenju doletela epileptični napad. Z roko je preprečil, da bi se z jezikom zadušila, medtem je prišlo pomagat še nekaj ljudi, med njimi tudi karabinjer. Žensko je naposled prevzelo osebje službe 118.

GLINŠČICA Reševali dansko dijakinjo

Nad dolino Glinščice je včeraj nekaj minut pred poldnevom stekla reševalna akcija, v kateri so bili soudeleženi osebje službe 118, gorska reševalna služba, gozdna straža, miljski gasilci in dolinski karabinjerji. Naposled so v otroško bolnišnico Burlo Garofolo odpeljali dekle, ki se je med izletom v naravi počutilo slabo.

Skupina dijakov iz Danske, ki so na šolskem izletu kot gostje neke tržaške šole, se je včeraj sprehajala na območju kolesarske poti, ki povezuje Trst in Drago. Pred poldnevom so bili na poti med Borštom in Drago, po navedbah gorske reševalne službe pa se je dekle počutilo slabo pred zadnjim tunelom pred Drago.

Vsi soudeleženi reševalci so pripomogli k temu, da so dijakinjo prenesli do ceste in nato odpeljali v bolnišnico Burlo Garofolo, k sreči se ji ni zgodilo nič hujšega.

Zgonik: Andrej Škerlj namesto Tomaža Špacapana

Andrej Škerlj iz Saleža je novi svetnik za Ssk v občinskem svetu v Zgoniku. Nedomestil bo Tomaža Špacapana, ki je pred kratkim odstopil zaradi osebnih razlogov. Andrej Škerlj je mlad kmetovalec, ki vodi skupaj z družino turistično kmetijo v Bajti pri Saležu. Na zadnjih volitvah je prvič kandidiral na listi Ssk in bil drugi neizvoljen. Z veseljem je sprejel novo zadolžitev in je na razpolago občinski stvarnosti, piše v sporočilu za tisk sekcije Ssk Zgonik, ki se Tomažu Špacapanu zahvaljuje za opravljeno delo, mu želi čim prejšnje okrevanje in ga nestrpnost čaka, da se bo spet aktivno vključil v redno delo stranke in njenih organov.

Tri srečanja o novi sezoni Stalnega gledališča FJK

V kavarni Rossetti bo danes ob 18. uri prvo v nizu treh srečanj, ki so namenjena podrobnejši predstavitvi letošnje gledališke sezone Stalnega gledališča FJK. Danes bo govor o prozornem sporedu, jutri ob isti uri o nizu »altripercorsi«, v petek pa o glasbenem in plesnem sporedu. Posamezne prireditve bodo predstavili z besedo in tudi s filmskimi posnetki.

Knjiga spominov

V knjigarni Minerva v Ul. San Nicolò 20 bo danes ob 18. uri Graziella Semacchi predstavila knjigo Romana Vlahova »Allora vi racconto«, ki je izšla pri založbi Ibiskos. Odlomke bo brala Marisandra Calacione. Vlahov, rojen leta 1940 v Trstu, je bil dolgo let pomorščak v Južni Afriki in je v knjigi zbral spomine svojega življenja.

Poveljnik vojske pri županu

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj sprejel na predstavitvenem obisku novega deželnega poveljnika italijanske vojske, brigadnega generala Alessandra Guarisca. Novi poveljnik, ki je nabiral izkušnje v misijah v Bosni, Kosovu in Iraku in je zadnje čase služboval pri poveljstvu Nato pakta v Solbiate Olona, je župana seznanil z načrti prestrukturiranja vojaških enot v FJK, ki pa ne bodo okrnili vloge deželnega poveljstva v Trstu.

TREBČE - Preteklo soboto razglasitev izidov natečaja

Kmalu spomenik vaščanom, ki so padli v prvi svetovni vojni

Blizu spomenika padlim za svobodo v Trebčah utegne prihodnje leto stati novo obeležje - spomenik tistim vaščanom, ki so padli še pred drugim svetovnim spopadom in osvobodilno borbo, se pravi v prvi svetovni vojni. Trebencev, ki se niso vrnili z bojišč prve svetovne vojne, je bilo 33, doslej pa niso imeli svojega pomnika. Da ga bodo zdaj dobili, bodo poskrbele vaše organizacije in društva, v prvi vrsti pa Mladinski trebenski krožek, ki je pred časom razpisal natečaj, namenjen dijakom geometrske smeri (po novem je to smer gradnja, okolje in teritorij) Tehniškega zavoda Žige Zoisa, ki so morali pripraviti načrt za novi spomenik. Na razpis sta se prijavi dijakinji, ki obiskujeta četrti razred omenjene smeri Jasmina Gruden in Nada De Walderstein, ki sta prispevali tri načrte. Zmagal je načrt Jasmine Gruden, ki si je zamislila dvometrski pomnik iz kamna in jekla v obliki valja, ki se steguje kvišku.

Predstavitev projekta in nagrajevanje (nagrade je prispevala avtošola Bizjak)

Za najboljšega se je izkazal načrt Jasmine Gruden

KROMA

sta potekala v soboto popoldne v trebenskem Ljudskem domu, kjer so si (sicer redki) udeleženci lahko tudi ogledali pristrčno predstavo OnaOn Patrizie Jurinčič in Lovra Finžgarja. Tržaško-gorenjski igralski par, ki študira na ljubljanski Akademiji za

gledališče, radio, film in televizijo (Agrft), je namreč sam napisal komedijo, ki ironično prikazuje odnos med moškim in žensko skozi različne življenjske etape, pri čemer rdečo nit dogajanja predstavlja čustvo, ki je v bistvu gonilo tega odnosa: ljubezen.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 25. septembra 2013

GOJMIR

Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 18.57 - Dolžina dneva 12.02 - Luna vzide ob 22.32 in zatone ob 13.52

Jutri, ČETRTEK, 26. septembra 2013

JUSTINA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20 stopinj C, zračni tlak 1010 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 8 km/h severovzhodnik, nebo rahlo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21 stopinj C.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Evangelion 3.0 - You can (not) redo«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 18.30, 20.00 »Teorema Venezia«; 21.30 »Mod od Indigo - La schiuma dei giorni«.

FELLINI - 16.30, 20.10 »Una fragile armonia«; 18.15, 21.50 »Elysium«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 19.00, 21.30 »The Grandmaster«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.40, 18.20, 20.00, 21.40 »Via Castellana Bandiera«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.05 »L'intrepido«; 18.20. 22.00 »Il potere dei soldi«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.50 »2 na muhi«; 17.10, 20.45 »Abeceda seksa«; 15.50 »Avioni«; 16.30, 18.30 »Avioni 3D«; 17.50, 20.20 »Diana«; 17.55, 20.30 »Drzna igra«; 19.20 »Jobs«; 18.20 »Razredni sovražnik«; 20.00 »Skozi čas«; 16.05 »Smrkci 2«; 15.10 »Smrkci 2 3D«; 15.15 »Turbo«; 16.00, 17.30 »Turbo 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.40, 18.30, 20.15 »I Puffi 2«; 18.45 »I Puffi 2 3D«; 22.15 »You're next«; Dvorana 2: 16.30 »Percy Jackson - Il mare dei mostri«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Rush«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Come ti spaccio la famiglia«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Un piano perfetto«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.05, 21.40 »Rush«; 16.40, 19.00, 21.20 »I Puffi 2«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »You're next«; 16.40, 19.05, 21.30 »Come ti spaccio la famiglia«; 19.10 »Elysium«; 16.40 »Monsters University«; 21.50 »Riddick«; 16.20, 17.20, 18.40, 19.40, 21.00 »Percy Jackson 2 - Il mare dei mostri«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.00 »I Puffi 2«; Dvorana 2: 17.15, 20.00, 22.15 »Rush«; Dvorana 3: 17.30 »Percy Jackson 2 - Il mare dei mostri 3D«; 20.00, 22.10 »Come ti spaccio la famiglia«; Dvorana 4: 18.00, 20.00, 22.00, 22.10 »Come ti spaccio la famiglia«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Un piano perfetto«.

Lekarne

Od ponedeljka, 23., do sobote, 28. septembra 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Roma 16, - 040 364330, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 6, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 6 - 040 368647.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni! Tel. št. 040-299442.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič v Cerovljah št. 34. Vabljeni! Tel. št.: 040-299800.

OSMICO je odprl Škerk v Praprothu. Tel. 040-200156.

ŠAVRON ROBERTO je odprl osmico v Gabrovcu št. 27. Vesel bo vašega obiska! Tel.: 347-2511947.

Mali oglasi

27-LETNIK išče delo. Tel. št.: 327-0538277 ali 040-910393.

DAJEM V NAJEM malo, na novo opremljeno stanovanje v središču Kozine. Tel. št.: 0039-329-2225821.

DIATONIČNO HARMONIKO prodam. Tel. 335-5387249.

GOSPA SREDNIH LET išče delo, 24 ur dnevno. Tel. št.: 329-6055490.

GOSPA SREDNIH LET, doma z Opčin, išče delo kot čistilka ali kot spremljevalka otrok. Tel. št.: 340-9098123.

IŠČEM DELO kot negovalka starejših, 24 ur dnevno. Tel. št.: 320-6303821 (v večernih urah).

NA PROSEKU dajemo v najem večje opremljeno stanovanje s samostojnim ogrevanjem. Tel. št.: 320-1509155.

NUJNO IŠČEM knjigo za srednjo šolo »Likovno izražanje za 7. razred«. Avtor Tacol, Frelih, Muhovič, založba Debora. Tel. št.: 340-2719093.

PRODAJAMO na Vrhju Sv. Mihaela zazidljivo zemljišče na lepi lokaciji v zelenju zraven ceste (zaselek Devetaki, blizu centra Danica). Tel. št.: 347-2349362.

PRODAM črno grozdje sorte refošk po ugodni ceni. Tel. št.: 040-2296038.

PRODAM fiat 600 swite, letnik 1996, tehnični pregled veljaven do leta 2014, nove zimske in navadne gume, cena 500,00 evrov. Tel. 040-228821, ob uri kosila.

PRODAM novo mizo iz masivnega lesa, z merami 3,20x1,00, debelost lesa 8 cm, primerna za taverno. Tel. št.: 040-229250.

PRODAM razne pripomočke za pravo in prodajo vina (preša, mlin, ...) ter cevi raznih velikosti primerne za ograje v vrtu. Tel. št.: 040-280910, 334-5324224.

PRODAM KNJIGE za prve 3 razrede jezikovne smeri liceja F. Prešeren. Tel. 348-9805039.

PRODAM trivrstno diatonično harmoniko, CFB, manjši model, akord, slakov gumb. Tel. št.: 346-8321835.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA nudi pomoč pri učenju in pisanju domačih nalog za vse humanistične predmete na osnovni, nižji in višji šoli, vključno za latinščino in grščino na bienju. Tel. št.: 346-0905266.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA Pedagoške fakultete pomaga pri pisanju domačih nalog in ali varstvo predšolskih in osnovnošolskih otrok ter pomoč pri utrjevanju slov. jezika. Tel. št.: 346-1080342.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA Pedagoške fakultete pomaga pri pisanju domačih nalog osnovnošolskim otrokom in ali varstvo predšolskih otrok. Tel. št.: 340-6851231.

Čestitke

V klapi smo prav vsi veseli, ker novičko smo prejeli, da pri Kusovih bodo manj spali, ker malega RAFAELA bodo pestovali. Mamici Juliji in očku Danielu želimo nešteto srečnih dni in cel kup mirnih noči. Miko&Katja, Denis&Saša, Ivan&Ivana in Matej.

Juliji in Danijelu se je pridružil mali RAFAEL. Mamici in očku iskrene čestitke, malemu korenjaku pa poljubček na nosek. Nika

Prijatelji iz Slovenskega Kulturnega Kluba in MOSP-a čestitamo mamici Juliji Berdon ob rojstvu sinčka RAFAELA ter voščimo mladi družinici obilo zdravja in sreče.

Danes bo naša MATEJA ugasnila 5 svečk. Vse najboljše ji iz srca voščimo prav vsi, ki jo imamo radi, še posebno pa mama in tata.

Iz Trsta in Bruslja gre v Videm voščilo, zdravja in sreče želimo obilo: draga sulica SAMARA, da bi se rada z Aronom igrala. Me pa čakamo vabilo na mojrito in kosilo.

SKD Barkovlje čestita odboru ZSKD za zamisel, organizacijo, zagnanost, optimizem, dobro voljo in predvsem sodelovanje različnih komponent na Slofestu, kjer smo začutili, da smo v Trstu doma. Sledimo jim in nadaljujmo po tej poti.

Prireditve

FOTOVIDEO TRST80 vabi danes, 25. septembra, ob 19. uri pri B. Zidariču, Praprot 23, na otvoritev fotografske razstave Miloša Zidariča in Markota Cividrija z naslovom »Woman front-back«.

(U)TRI(N)KI, kraška muzikomedija, v izvedbi KUD Grešni kozli (Matej Gruden in Iztok Cergol): Skd France Prešeren Boljuncac vabi na ogled predstave, ki je na 10. Mavhinjskem festivalu amaterskih gledaliških skupin prejela nagrado občinstva in posebno nagrado strokovne žirije v četrtek, 26. septembra, ob 20.30 na dvorišču društvenega bara na G'rici v Boljuncu.

SKD FRANCE PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljunca vabita v četrtek, 26. septembra, ob 20. uri v društveni bar na G'rici na otvoritev razstave domače likovne ustvarjalke »Zdenka Ota v svetu barv«.

ANPI-VZPI pokrajinski odbor Trst sporoča, da bo do 27. septembra, med 17. in 19. uro v mali dvorani Narodnega doma v Trstu razstava o Posebnih bataljonih v sodelovanju s Knjižnico P. Tomažič in tovariši in z Odsekom NŠK v Trstu.

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE skupina Fortunato Paviš prireja v petek, 27. septembra, ob 20. uri na sedežu v Trstu, Ul. Mazzini 30, konferenco o kirofonetiki, o njenem izvoru, razvoju in terapevtskih možnostih s krajšimi praktičnimi demonstracijami. Predavala bo zdravnica Angela Asenza. Priporočena je prijava na tel. 040-280533, 339-7809778.

KULTURNO DRUŠTVO DRAGO BOJAN prireja v petek, 27. septembra, ob 19.30 v prostorih Društvene gostilne v Gabrovcu kraško muzikomedijo »(U)tri(n)ki« v izvedbi KUD Grešni kozli. Toplo vabljeni.

SKD TABOR IN KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI - Prosvetni dom: »Otvoritev prenovljene otroške čitalnice« v petek, 27. septembra, ob 10.30 lutkovna predstava Rdeča kapica, izvajalca Jelena Sitar in Igor Cvetko in v petek, 4. oktobra, ob 10.30 srečanje z mladinskim pisateljem Žigo Gombačem.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 27. septembra, ob 20. uri v Kraško hišo na odprtje likovne razstave »Repen 31. Razgledna točka« goriškega umetnika Ivana Žerjale. Avtorja in dela bo predstavila umetnostna zgodovinarica Alenka Di Battista. Glasbeni intermezzo Andrejka Možina (glas) in Ariel Cubria (kitara). Razstava bo na ogled do 13. oktobra.

ŽUPNIJA SV. ANDREJA (ul. Locchi 22 v Trstu) prireja koncert med in po sv. maši v soboto, 28. septembra, ob 18.30. Nastopajo prof. Andrej Pegan na orglah, Flora Porporati mezosopran in Aldo Žerjal bas. Lepo vabljeni.

SKD TABOR - Opčine in SKD Grad - Bani vabita v soboto, 28. septembra, ob 20.30 v Prosvetni dom na glasbeno kabaretni večer »Trieste, Cecchelin e dintorni« - Alessio Colautti in trio Danubio - dirigent Carlo Tommasi.

GLEDALIŠKI VRTILJAK se bo prvič zavrtel v nedeljo, 29. septembra, ko bo v Marijinem domu pri Sv. Ivanu na sporedu igrice »Volk in kozlički« v izvedbi otrok Male gledališke šole Matějke Peterlin. Prva predstava bo ob 16.00, druga pa ob 17.30. Rezervacija abonmajev od torka do petka od 9.00 do 17.00 v uradih Slovenske prosvete na Ul. Donizetti 3 (3. nadstropje) ali na tel. št. 040-370846.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 30. septembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na razgovor ob izidu knjige Trpljenje otrok v vojni, Sedemdeset let po zaprtju italijanskih taborišč. Sodelovala bosta avtorja, zgodovinarja Metka in Boris M. Gombač. Na ogled bo tudi razstava Ko je umrl moj oče, ki jo knjiga nadgrajuje. Začetek ob 20.30.

LIKOVNA RAZSTAVA Neve Pertot: otvoritev bo v kavarni Tommaseo (Trg Tommaseo 4/c) v ponedeljek, 7. oktobra, ob 18.30. Predstavila jo bo Marianna Accerboni.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI, Trnovca 15, sporoča, da bo razstava »Prva svetovna vojna pri nas. Zamolčani« odprta do 27. oktobra ob sobotah in nedeljah, 10.30-18.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Spremlja tudi knjiga. Info: www.hermada.org in 331-7403604.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - kulturni center Krasa in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti objavljata javni razpis za 4. festival otroške popevke Brinjevka. Če si star/a do največ 13 let in nam želiš pokazati kako lepo poješ, se prijavi do 31. oktobra na »Brinjevko«. Info: www.kosovelovdom.si.

prej do novice
www.primorski.eu

Loterija 24. septembra 2013

Bari	9	89	64	1	52
Cagliari	48	25	14	76	6
Firence	51	63	78	46	55
Genova	88	65	82	54	1
Milan	48	9	51	68	15
Neapelj	67	28	23	62	41
Palermo	23	90	44	80	72
Rim	60	3	38	65	18
Turin	10	77	84	34	62
Benetke	4	67	89	33	60
Nazionale	44	30	22	46	45

Super Enalotto št.115

1	27	33	36	43	86	jolly 42
Nagradni sklad						15.023.151,06 €
brez dobitnika s 6 točkami						– €
brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
3 dobitniki s 5 točkami						81.103,27 €
613 dobitnikov s 4 točkami						406,67 €
24.595 dobitnikov s 3 točkami						20,02 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
2 dobitnika s 4 točkami	40.667,00 €
124 dobitnikov s 3 točkami	2.002,00 €
2.140 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
14.256 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
31.436 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Izleti

SKD BARKOVLJE Ul. Bonafata 6, prireja v soboto, 28. septembra, tradicionalni pohod »Zoro Starec«. Vodila ga bo prof. Marinka Pertot. Startali bomo ob 14.30 izpred društva. Zaključek pohoda bo v društvu, kjer bo paštašuta za udeležence, za katero je nujna rezervacija. Tel. št.: 040-411635, 349-4599458.

SKD IGO GRUDEN vabi člane in prijatelje na izlet v Kobarid, ki bo v nedeljo, 6. oktobra. Ogledali si bomo muzej 1. svetovne vojne, interaktivno razstavo o Poti miru in kostnico. Odhod iz Nabrežine ob 8.30, povratek v večernih urah. Vpisovanje pri Sergiju Kosmini (040-200123) in v kavarni Gruden.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira tradicionalni jesenski izlet namenjen članom, odjemalcem, oljkarjem in vsem simpatizerjem naše zadruge. Letos bomo obiskali klasično Toskano: Piso, Firenze in Sieno ter tipično toskansko torkljo, od srede 9., do petka 11. oktobra. Prenočitvi v Montecatini Terme. Info in vpis: Laura 040-8990103 in Roberta 040-8990110, 8.30-12.30 ali pri nas v Ul. Travnik 10 v Dolini.

OMPZ vabi na romarski izlet v soboto, 12. oktobra, na Koroško: Tinje, Gospa Sve-ta in gosposvetsko polje, Celovec in Vetrinj. Vpis in vse ostale informacije čim prej na tel. št. 347-9322123.

Obvestila

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaj plavanja za otroke od 4. leta dalje. Info: 040-51377, 14.00-17.00 (ob delav-nikih).

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka enkrat tedensko. Minimalno število tečajnikov je pet, maksimalno pa deset. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED-KRAŠKI FENOMENI vabi srednje in višješolce na skupne vaje v Škerkovo hišo v Šempolaju ob torkih, 18.00-19.30. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 328-4754182, 380-3584580.

OTROŠKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi vse osnovnošolce, ki bi radi preko igre spoznali čarobni svet glasbe in razne instrumente (na razpolago na licu mesta) na skupne vaje ob ponedeljkih, 17.00-18.00. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 328-4754182, 380-3584580.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo. Pevske vaje v Štalci, v Šempolaju vsak ponedeljek, 16.00-17.00 za vrtec. Info: tel. 328-4754182, 380-3584580.

BIOTERAPIJA V BAZOVICI (Bazovski dom, Ul. Gruden 72/1): v septembru bosta srečanja danes, 25. in v četrtek, 26. septembra, 17.00-19.00. Info: tel. 040-226386 (Magda).

MLADINSKI PEVSKI ZBOR PRI SKD IGO GRUDEN, ki ga vodi Mirko Ferlan, ima vaje ob torkih od 17.30 do 19.00 v društvenih prostorih. Dobrodošli novi člani, tudi fantje do 15. leta.

KRU.T obvešča člane, da je na razpolago še nekaj mest za skupinsko bivanje v Talaso Strunjan od 13. do 23. oktobra z možnostjo individualnega prilagojenega paketa za zdravje oziroma dobro počutje. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

MLADI, vas zanima pisanje člankov, intervjujev, reportaž...? Bi radi okusili ustvarjalno delo v časnikarski redakciji? Pridružite se skupini sodelavcev mladinskega lista Rast (priloga revije Mladika)! Kontaktirajte nas preko Facebooka (skupina Mosp-Skk) ali preko naslova rast.mladika@gmail.com.

SLOVENSKO OTROŠKO IN MLADINSKO DRUŠTVO VESELA POMLAD z Opčin vabi osnovnošolce, da se pridružijo otroškemu pevskemu zboru, ki ga vodi Goran Ruzzier. Informativno srečanje s prvo vajo bo danes, 25. septembra, ob 15.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah. Pevke nad 11. letom pa so vabljene, da postanejo članice dekliske pevske skupine, ki deluje pod vodstvom Andreje Štucin. Prva vaja te skupine za nove in stare članice bo danes, 25. septembra, ob 18.30 v Finžgarjevem domu.

ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da bo telovadba za otroke od 6. do 8. leta ob ponedeljkih 17.30-18.30 na Stadionu 1. Maj in četrtek 17.00-18.00 v telovadnici v Lonjerju. Info: v uradu Stadionu 1. Maj, tel. 040-51377 ali urad.bor@gmail.com.

ALPINISTIČNI ODESK SPDT obvešča, da bo v četrtek, 26. septembra, ob 20.00 potekal v bazoviški telovadnici, Športni center Zarja, pod umetno steno uvodni predstavitevni večer za vsakoletni tečaj plezanja za začetnike namenjen vsem, ki so dopolnili 16. leto. Info: 349-6648530.

BALETNA ŠOLA Informativni sestanki in poskusne vaje bodo v četrtek, 26. septembra, ob 17.30 za klasičen balet (za otroke) ter v petek, 27. septembra, ob 17. uri za jazz balet (za naraščajnike) v društvenih prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Tečaja vodi Marjetka Kosovac.

KMEČKA ZVEZA vabi na sejo glavnega sveta, ki bo v četrtek, 26. septembra, ob 20.30 v prostorih Kulturnega doma na Proseku.

OTROŠKA IN MLADINSKA PLESNA SKUPINA VIGRED vabita tudi nove plesalke ob četrtek 17.30 v Štalco v Šempolaju na plesne vaje 26. septembra in 3. oktobra, 16.00-17.00 za zadnji letnik vrtca ter od 1. do 4. razreda osnovne, 17.00-18.00 za 5. razred osnovne in za srednjo šolo. 3. oktobra bo ob zaključku vaj seja s starši za uskladitev urnikov. Info: tajnistvo@skadvigred.org, tel. 320-0220059, 380-3584580.

RAJONSKI SVET za Zahodni kras se sestane v četrtek, 26. septembra, ob 20. uri na svojem sedežu, na Proseku št. 159.

Osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke in oglaševanje v okvirčku, oglaševanje v okvirčku, male oglaševanje v okvirčku, male oglaševanje (proti plačilu)

sprejemamo s sledečim urnikom:

Ponedeljek - petek 10.00 - 14.00
- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844
- v TRSTU - Ul. Montecchi 6
v GORICI - Ul. Malta 6

Sobota 10.00 - 13.00
- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Naročila morajo imeti priložene naslednje podatke: ime, priimek, naslov, telefonska številka plačnika, davčna številka naslovnika, na katerega bo izstavljen račun.

ČEBELARSKI KONZORCIJ ZA TRŽAŠKO POKRAJINO obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt v petek, 27. septembra, 18.00-19.30. Info: cons.apicolitor Trieste@gmail.com.

OBČINA DOLINA, organizira v nedeljo, 29. septembra, naravoslovni sprehod »Prebujanje v dolini Glinščice« namenjen odraslim in družinam. Start ob 16. uri s Sprejemnega Centra Naravnega Rezervata doline Glinščice. Info in rezervacije izletov v slovenskem jeziku: tel. 0039-040-8329237 (pon-pet, 9.00-11.00), info@riservavalrosandra-glin-scica.it. Pozor: rezervacije se zaključijo v petek, 27. septembra, ob 11. uri!

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi člane, prijatelje in prostovoljce sorodnih ustanov na srečanje ob prazniku sv. Vincencija v petek, 27. septembra, pri Šolskih sestrah, Ul. Delle Doccie 34: ob 16. uri sv. Maša, nato skupno premišljevanje, ki ga bo vodil g. nadškof A. Uran, o besedah: Zastonj ste prešli, zastonj dajate.

RADIJSKI ODER obvešča gojence Male gledališke šole Matejke Peterlin, da bo generalka igre »Volk in sedem kozličev« v soboto, 28. septembra, v Marijinem domu pri Sv. Ivanu od 15. do 17. ure oz. od 17. do 19. ure. Nastop bo v nedeljo, 29. septembra, kot prva izmed predstav Gledališkega vrtiljaka (ob 16.00 oz. ob 17.30).

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA obvešča, da se je začelo vpisovanje v Glasbeno šolo za otroke, mlade in odrasle. Info: tel. 348-4203196 Niko.

PIHALNI ORKESTER BREG - DOLINA sporoča, da sprejema vpise za glasbeno šolo. Info: 338-6439938 ali vsak četrtek na sedežu godbe.

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra sporočajo, da bo telovadba za razgibavanje in za zdravo hrbtenico v septembru potekala vsak torek, 9.00-10.00, v društveni dvorani občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Vabljenje nove telovadke.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredah: 7-10 let 18.00-19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; Cher fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali pet. 19.30-21.00; Happy fitness time (vadba za odrasle) pon. 17.00-18.00 (center M. Čuk-Repentabrška ul. 66). Prvo srečanje v ponedeljek, 30. septembra. Vpis in info: info@cheerdancemillemium.com, Jasna 347-8535282 in Ryan 347-9227484.

AŠZ SLOGA prireja tečaj mini odbojke s poudarkom na splošni motoriki za osnovnošolske otroke. Tečaj poteka dvakrat tedensko v telovadnici openske nižje srednje šole ob torkih 18.00-19.00 in ob četrtek 18.00-19.15.

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi k vpisu baleta (od 4. leta dalje) jazz baleta (od 11. leta) baleta za odrasle (brez omejitve let). Vpis poteka do 30. septembra po tel. št. 00386-041524310. Info: www.baletnodrustvosezana.si.

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi nove člane k delovanju društva. Rekreativna baletna gimnastika v dopoldanskem in večernem času v prostorih Kosovelovega doma v Sežani pod vodstvom baletnega pedagoga Eugena Todorja. Primerna je za vse starostne skupine ter pripomore k boljšemu zdravju in počutju posameznika. Info: tel. 00386(0)41524310.

KK ADRIA obvešča, da se bo v ponedeljek, 30. septembra, ob 20. uri v ŠKC v Lonjerju pričela telovadba za odrasle. Informacije na tel. št.: 040-910339 (Pierina).

PLESNA AEROBIKA: dejavnost SKD F. Prešeren začenja v ponedeljek, 30. septembra, od 19. do 20. ure v zgornjem prostoru občinskega gledališča Boljunc. Info na tel.: 348-0451875.

TEČAJI ŠPANSKEGA JEZIKA za vse stopnje pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev v ponedeljek, 30. septembra, ob 17. uri, Proseška ul. 131, Opčine. Info: 040-212289.

TELOVADBA za starejše pri Skladu Mitja Čuk vodi fizioterapevtka v Večnamenskem središču - Repentabrška ul.

66, Opčine, ob torkih od oktobra do maja. Vpisi in info: 040-212289, pon-pet, 10.00-14.00.

TELOVADBA ZA PRAVILNO DRŽO - vodi fizioterapevtka pri Skladu Mitja Čuk v Večnamenskem središču - Repentabrška ul. 66, Opčine, 2x tedensko (torek in petek), od oktobra do maja. Vpisi in info: 040-212289, pon-pet, 10.00-14.00.

V MATEMATIKO s sošolci ... skupaj je lepše za osnovnošolce in srednješolce, pri Skladu Mitja Čuk na Opčinah. Utrjevanje snovi 1x tedensko. Vpisi in info: 040-212289.

Š.Z. BOR obvešča, da bo telovadba za odrasle začela v ponedeljek, 30. septembra. Urnik: ponedeljek in petek 9.00-10.00 in 10.00-11.00 s prof. Drasicem ter v torek in četrtek 17.30-18.30 s prof. Meulio. Informacije v uradu Š.Ž. na Stadionu 1. Maja, tel. 040-51377, urad.bor@gmail.com.

ASD SHINKAI KARATE CLUB obvešča, da se bodo treninji začeli v torek, 1. oktobra, v zgonski telovadnici, torek/petek otroci, sredo/petek odrasli. Info: 334-6218712, 347-3955129, www.shinkai-karate.it.

AŠD MLADINA organizira smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini z društvenimi učitelji: pričetek v torek, 1. oktobra, 16.00-18.00 in nadaljevalni tečaj v sredo, 2. oktobra, 16.00-18.00. Info: 347-0473606.

DPZ KRAŠKI SLAVČEK-KRASJE bo začel s pevske vaje oktobra. Potekale bodo ob petkih zvečer v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini. Nove navdušene pevke, višješolke in univerzitetne študentke, sprejemamo na avdicijo. Info: 339-1115880 ali 333-1435318.

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3. do 10. leta starosti. Urniki: torek, 16.45-17.35 (3-5 let) začetek 1. oktobra; četrtek, 17.30-18.20 (6-10 let) začetek 3. oktobra. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

TEČAJI ANGLEŠČINE pri SKD Igo Gruden, 2. in 3. nadaljevalna stopnja, uč. Kerrie Connor, 28 lekcij od oktobra do maja, vpisovanje v Občinski knjižnici N. Pertot ali v Uradu za stike z javnostjo v Nabrežini. Info: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera Tuta).

TEČAJI SLOVENŠČINE pri SKD Igo Gruden: 1. in 2. nadaljevalna stopnja, 28 lekcij od oktobra do maja, vpisovanje v Občinski knjižnici N. Pertot ali v Uradu za stike z javnostjo v Nabrežini. Info: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera Tuta).

ŠD ZARJA obvešča, da se bo s 1. oktobrom pričela splošna rekreacijska vadba, ki jo bo vodila prof. Silva Meulja ob torkih in četrtek, 20.00-21.00 v športnem centru Zarja v Bazovici. Info: 333-1755684 (19.00-21.00).

PREDSMUČARSKA TELOVADBA - Smučarski odtok SPDT obvešča, da se v sredo, 2. oktobra, začenja predsmučarska vadba za odrasle, ki bo v telovadnici šole Codermatz v Ul. Pindemonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Info in prijave: 335-6123484.

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE pri SKD Igo Gruden, ki jo vodi Divna Slavec, začne v torek, 1. oktobra. Urnik: torek 9.00-10.30 in 10.30-12.00, sredo 18.30-20.00 in četrtek 9.00-10.30. Info: 040-299632 (Vera) ali 040-220469 (Divna).

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba v bazenu začela 3. oktobra in bo potekala ob ponedeljkih in četrtek, 19.45-20.30 na Pesku. Vadba v vodi ublaži gravitacijo, sprosti, izboljša prekrvavitve in razvedri. Vadba učinkovito deluje tudi proti celulitisu. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

SKD TABOR Opčine - Prosvetni dom: v četrtek, 3. oktobra, vpisovanje in začetek 4 dvakrat tedenskih tečajev telovadbe za dobro počutje od 8. do 12. ure. Pohitite.

PILATES v jutranjih urah - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra sporočajo, da bo v oktobru stekla vadba Pilatesa v jutranjih urah. Prva vaja bo v četrtek, 3. okt-

obra, 9.00-10.00 v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu. Prijave in info: 333-3616411 (14.00-15.30) ali skupinaboljunc@yahoo.it.

SLOVENSKI ABC - zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3. do 6. leta bo potekal ob četrtek, 16.20-17.10 na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8. Začetek 3. oktobra. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

AŠD SK BRDINA prireja ob petkih v prostorih telovadnice v Repnu, 20.30-22.00, »rekreacijo za odrasle« s pričetkom 4. oktobra. Vpisovanje in info: 349-7338101 (Tatjana), 347-4421131 (Valentina), v večernih urah.

OPZ FRAN VENTURINI od Domja in Mini Venturini obveščata, da so se začele vaje, ki potekajo v kulturnem domu Anton Ukmar pri Domju vsako sredo 16.30-17.30 (Mini Venturini) in 17.45-19.15 (OPZ) ter ob sobotah 14.00-15.00 (Mini Venturini) 14.00-16.00 (OPZ). Še vedno vabljeni vsi otroci, ki bi radi zapeli z nami. OPZ bo s koncertom v nedeljo, 20. oktobra, proslavil svoje tridesetletno delovanje, zato so vabljeni vsi bivši pevci in pevke na prvo skupno vajo v petek, 4. oktobra, ob 20. uri.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR KRASJE je začel sezono! Navdušeni pevci se bodo srečevali vsako soboto ob 11. uri v prostorih Ljudskega doma v Trečah. Vodi jih Petra Grassi. Info: 339-1115880.

ŠPORTNA ŠOLA TRST - Š.Z. BOR obveščata, da bo telovadba športna šola za otroke od 1. do 6. leta pričela na Stadionu 1. Maja v soboto, 5. oktobra: 9.30-10.30 za predšolske otroke in 10.30-11.30 ali 11.30-12.30 za otroke, ki obiskujejo vrtec. Info in predvpisi: urad na Stadionu 1. Maja, urad.bor@gmail.com, tel. št. 040-51377.

ZAČETNIŠKI TEČAJ DIGITALNE FOTOGRAFIJE - SKD Valentin Vodnik organizira na svojem sedežu v Dolini tečaj vsako sredo ob 20. uri. Tečaj sestavlja 7 lekcij teorije in 1 praktično fototekskurzo, prične se 9. oktobra in ga vodi fotografinja Mirna Viola. Za info in vpisovanja pokličite 347-7937748.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini z društvenimi učitelji ob sobotah popoldne od oktobra do decembra. Informacije: info@skdevin.it, tel. 340-2232538.

BABY BAZEN - Tečaj je namenjen dojenčkom in otrokom do 4. leta in staršem. Izkušnja v vodi pripomore k temu, da se med novorojenčkom in starši ustvari posebna vez. Dojenčki bodo med tečajem zaplavali, starše pa bomo učili pravilne drže dojenčka v vodi. Začetek 19. oktobra. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

Prispevki

V spomin na Vojkoto Škabarja darujejo Milka, Emidia in Viviana 50,00 evrov za MoPZ Kraški dom.

V spomin na Luciano Indri vd. Tence darujeta Drago in Ankica Sedmak 25,00 evrov za SKD Vesna in 25,00 evrov za ŠD Mladina.

V spomin na drago Lučano Indri Tence darujejo Mari, Darko in Kristina 30,00 evrov za OŠ Alberta Sirka v Križu.

V spomin na drage starše daruje Lida Milkovič 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah. Namesto cvetja na grob drage Olge Tretjak roj. Sulčič in giud Luciane Tence roj. Indri darujeta Drago in Bogomil Gruden 100,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu. V spomin na drago Luciano Tence roj. Indri darujeta Zorka in Edi Vidoni 25,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Namesto cvetja na grob drage Luciane Tence roj. Indri darujeta Adelina in Mauro z družino 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

JOHN,
vedno boš v naših srcih.
Sonja, Roberto in Luka

Primorski dnevnik

tmedia
EKSKLUZIVNA
OGLAŠEVALSKA AGENCIJA
PRIMORSKEGA DNEVNIKA

TRST, Ul. Montecchi 6
GORICA, Ul. Malta 6

Brezplačna št.
800.912.775

Informacije in ceniki:
www.tmedia.it/primorski
E-pošta: primorski@tmedia.it

ZNANOST - V petek Evropska noč raziskovalcev in začetek salona TriesteNext

Promocija znanosti in raziskovanja Tudi letos delavnice Slorija za dijake

V petek od 9. do 23. ure vrsta srečanj - Slorijeve delavnice tokrat na šoli Trinko v Gorici

Tržaški Veliki trg bo v petek prizoršče Evropske noči raziskovalcev, pobjude Evropske komisije, ki se od leta 2005 dalje običajno priredi na četrti petek v septembru, namenjena pa je promociji vloge raziskovalcev ter raziskovalnih poklicev med šoloobvezno mladino. To je izjemna priložnost, s katero se lahko na zabaven način približa obiskovalcev vseh starosti raziskovalni svet, odpre nov prostor za druženje ter dialog s prebivalstvom ter osvešča mlade generacije o poklicnih priložnostih na znanstvenem področju. Tržaško noč raziskovalcev prireja krajevna univerza v sodelovanju z Občino in Pokrajino Trst ter ostalimi znanstveno-raziskovalnimi ustanovami, tokratni prireditvi, ki se predstavlja pod novim imenom NEAR (North-East Researcher's Night), pa so se pridružile tudi znanstvene oz. raziskovalne ustanove iz Vidma, Padova, Benetk in Verone. Program, ki bo potekal od 9. do 23. ure, bo obsegal delavnice, srečanja z znanstveniki, izvajanje preizkusov, ogled videoposnetkov, športne igre, koncerte in razstavo, ki bo na ogled v Skladišču idej. Raznolik bo tudi program za šole, ki bo potekal do

Tudi letos so stekle Slorijeve delavnice na nižješolce (na arhivskem posnetku prizor z lanske delavnice)

poldne med 9. in 13. uro z naslovom V pričakovanju noči ... ter bo obsegal voden obisk kioskov posameznih raziskovalnih ustanov, predstavitev dijakov, t.i. znanstveni kabaret in tečaje usposa-

bljanja za šolnike. Petkova Noč raziskovalcev bo predstavljala tudi začetek tridnevnega Evropskega salona znanstvenega raziskovanja TriesteNext, ki bo v Trstu potekal od petka do nedelje tako na Velikem trgu kot tudi v gledališču Verdi, na Visoki šoli za prevajalce in tolmače v Narodnem domu, v muzeju Revoltella ter v razstavnem prostoru bivše ribarnice na nabrežju. Letošnji salon je posvečen vodi, o kateri bo govor tako na predavanjih in okroglih mizah kakor tudi v okviru delavnic za otroke.

Tudi tokrat bo na omenjenih septembrskih promocijskih raziskovalnih pobudah sodeloval tudi Slovenski raziskovalni inštitut, ki se je tem manife-

stacijam pridružil že leta 2006, ena izmed pobud, ki jih Slori prireja ob teh priložnostih, pa so raziskovalne delavnice za srednješolce, ki so potekale pretekli teden in katerih cilj je bil promocija raziskovalne dejavnosti med mlajšo generacijo, temeljijo pa na konkretni raziskovalni izkušnji. Letošnje delavnice, ki so potekale med 16. in 20. septembrom, so tokrat pod mentorstvom Norine Bogatec oblikovali dijaki tretjega letnika Nižje srednje šole Ivana Trinka iz Gorice, ki so izvedli anketno raziskavo o vodi kot dragocenem viru življenja, katere izsledke bodo javno predstavili v petek v okviru Noči raziskovalcev.

Mladi iz Srebrenice

Trst v teh dneh gosti skupino mladih iz Srebrenice, mesta v Bosni in Hercegovini, ki je leta 1995 tragično zaslovelo zaradi pokola osem tisoč bosanskih muslimanov. Peterica mladih se v Trstu mudi v okviru projekta Posvoji Srebrenico, v sklopu katerega so ustanovili medkulturno spominsko dokumentacijsko središče, uvedli mednarodni teden spomina, študijska in spoznavna potovanja, intenzivno delo na področju informiranja in usposabljanja mladih in vzgojiteljev ter oblikovali mrežo, v kateri so tudi javne uprave, kot je Občina Trst. Mladi so k nam prišli v okviru sodelovanja med bocensko Fundacijo Langer in združenjem Tuzlanska Amica iz Tuzle (BiH). V ponedeljek sta jih na tržaškem županstvu sprejela podžupanja Fabiana Martini in predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič, v okviru obiska pa bodo mladi med drugim obiskali tudi nekatere šole (ravno danes se bodo mudili na Liceju Franceta Prešerna).

Dijakinje s Sicilije

Ob že omenjenih mladih iz Srebrenice, ki se bodo na šoli mudili ob 12. uri, bodo na Liceju Franceta Prešerna danes gostili tudi skupino sedmih deklet in treh profesorjev s klasičnega liceja iz Taormine na Siciliji, ki bo na šoli že ob 8. uri. Do obiska prihaja, potem ko so nekatere dijakinje klasične smeri liceja Prešeren sicilske vrstnice spoznale v okviru šolskih šahovskih turnirjev. Po krajši predstavitvi stvarnosti Slovencev v Italiji bodo gostje odšle na voden ogled Trsta v družbi dijakov 5. višje gimnazije in 1. klasičnega liceja. Vedno danes pa bodo na liceju Dante ob 11. uri predstavili projekt promocije družbenega sodelovanja, ki ga prireja Pokrajina Trst in pri katerem je letos poleti sodelovalo tudi devet dijakov iz 5.B, 4.B in 4.C razredov liceja Prešeren.

RAK NA DOJKI - Pobuda združenja Lilt

»Roza oktober« za boj proti raku

Mesec oktober se bo tudi v Trstu odel v roza barvo v okviru 21. kampanje ozaveščanja za preprečevanje raka na dojki, ki jo prireja Italijanska zveza za boj proti raku (Lilt). Pobude, ki bodo v tem smislu potekale na krajevni ravni, so včeraj predstavili na tržaškem županstvu ob prisotnosti tržaške občinske in pokrajinske odbornice za socialo, Laure Famulari in Roberte Tarla, predsednice tržaške sekcije zveze Lilt Brune Scaggiante, direktorja tržaškega zdravstvenega podjetja Fabia Samanija in drugih, ki so poudarili pomen sporočila pobude, ki gre v smer preprečevanja raskastih obolenj na dojki v znamenju promocije telesne aktivnosti, umetnosti, zdravlja in solidarnosti.

Letošnji »roza oktober« se bo na prvi dan meseca začel z odprtjem v dvorani tržaškega občinskega sveta ob 18. uri, ki mu bo sledil neobičajen dogodek, ko bodo novi Joycejev (ali Kratki) most čez kanal pri

Ponterošu osvetlili z lučjo roza barve. Skozi ves oktober se bodo zvrstila brezplačna srečanja, posvečena vadbi joge, taj čičuana, plesa NIA oz. bioplesa in karateja, dalje predavanje o pomenu prehrane in razstave, prav tako bo mogoče opraviti pregled dojk, pri čemer bo obvezna predhodna najava v tajništvu zveze Lilt od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro, telefon 040-398312.

Med pomembnejšimi pobudami velja omeniti sodelovanje na letošnji Barcolani 12. in 13. oktobra, kjer bosta na jadrnicah Arya415 in Poison pluli posadki olimpijskih športnic raznih panog (Give me five) oz. športnih jadralk (Powerace Team - v slednji je tudi naša Johana Križnič).

Pobudo so podprle številne osebnosti s področij znanosti, športa in kulture, med katerimi sta tudi grafičarka in ilustratorka Dunja Jogan ter režiser in književnik Marko Sosič.

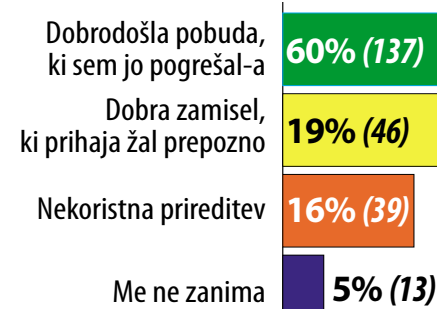
SPLETNA ANKETA

www.primorski.eu

Slofest za večino dobrodošla pobuda

Nedavna prireditve Slofest v središču Trsta je doživela velik uspeh, ki v marsičem presega tudi najbolj optimistična pričakovanja. Da gre za koristno in svežo pobudo meni tudi več kot 60 odstotkov sodelujočih v anketi Primorskega dnevnika, za 18 odst. anketirancev je Slofest dobra zamisel, ki pa prihaja nekoliko prepozno. Le 16 odst. jih je mnenja, da je prireditve Zveze slovenskih kulturnih društev v Italiji bila nekoristna, pet odst. anketirancev pa se za pobudo sploh ne zanima. Skratka laskava ocena tudi na naši spletni strani.

Kako ocenjujete pobudo Slofest, praznik Slovencev v Italiji, ki se je vršil od 20. do 22.9. v središču Trsta?

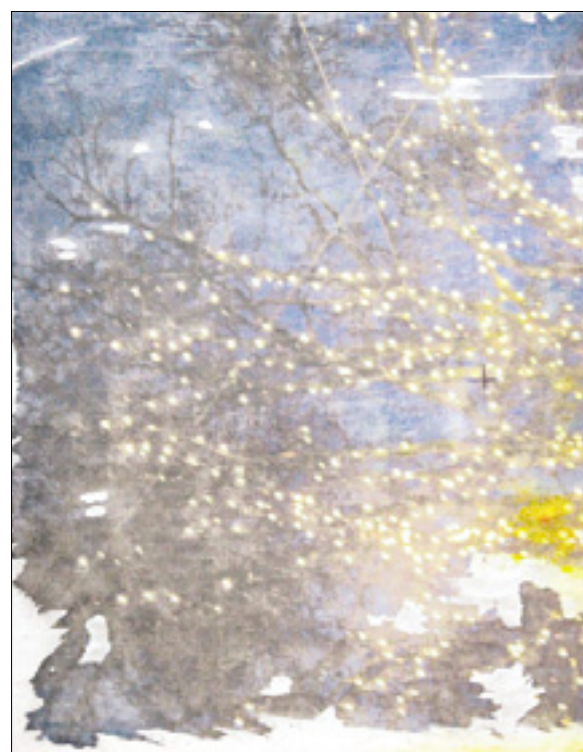
REPEN - V petek odprtje razstave v muzeju Kraška hiša

Goriški likovnik Ivan Žerjal z nizom Repen 31. razgledna točka

Po uspeli Kraški ohceti je pred nami še en dogodek v Repnu in sicer letošnje zadnje odprtje razstave pred zaključkom sezone v muzeju Kraška hiša. V petek, 27. septembra, ob 20. uri bo razstavo z naslovom Repen 31. razgledna točka odprl goriški likovnik Ivan Žerjal, ki je svoja dela zasnoval namensko za repensko Galerijo.

»Avtor poskuša svoje delo razširiti v prostor in prebuditi zanimanje ter čute gledalca. Skozi stoletja so se tega lotevali na različne načine. Na začetku prejšnjega stoletja so se avantgarde posluževale tehnike asemblaža in ready-made, šestdeseta leta pa so uvedla umetniško instalacijo. Ivan Žerjal nadaljuje po tej poti in ustvari instalacijo postavljene, valjaste oblike iz krožno postavljenih lesenih letev. Kot slikarsko ploskev uporabi površino na notranji strani letev, na katero natisne dekolaj v odtenkih vidnega spektra. Umetnik nagovori gledalca k aktivni udeležbi. Doživetje umetnine je možno le, če se ji posameznik približa, se okoli nje sprehodi in skozi špranje med letvicami ujame podobe v notranjosti. Skici, ki visita na steni, mu obenem nudita podoben vpogled v sam proces nastajanja umetniškega dela in dopolnjujeta njegovo izkušnjo. Po zgledu konceptualizma umetnik predstavi z besedo in risbo temeljni ideji, ki tičita za tem delom. To sta

Eno od del razstavnega niza Repen 31. razgledna točka, ki ga je likovnik Ivan Žerjal zasnoval namensko za galerijo Kraške hiše

študiji o različnih tonih barvnega spektra, ki je bila zelo pogosta tema tudi v njegovih starejših delih, in o posegu umetnine v prostor.

Tako je v tekstu za priložnostno zgibanko o avtorju in delih napisala umetnostna zgodovinarica Alenka Di Battista, ki bo Žerjala tudi predstavila na petkovem odprtju.

Glasbeni utrinek bo tokrat zupnan vokalistki Andrejki Možina, ki jo bo na kitaro spremljal Ariel Cubria. Ljubitelji umetnosti, glasbe in prijetnih trenutkov naj torej ne zamudijo večera, kjer bodo lahko prisluhnili tudi informacijam o novi sezoni in novih projektih v muzeju Kraška hiša.

O NAŠEM TRENUTKU

Nekaj o blišču in bedi sredozemskega škornja

ACE MERMOLJA

V petek, 13. januarja leta 2012 je nasedla na čereh otoka Giglio potniška ladja-velikanka Concordia last družbe Costa. Nasedla je kot počitniška jadrnica z nevesčo posadko nekje pri Gradežu ali na čereh pri Savudriji.

Kapitan ladje Schettino se ni držal pravila, da poveljnik zapusti potapljaljočo se ladjo zadnji, ampak je neglo zbežal na kopno. Mednarodna javnost bi se smejala, ko ne bi bilo v nesreči preko 30 mrtvih, veliko ranjenih, in par tisoč ljudi šokiranih. Za Italijo je bila to nepotrebnost sramota.

V istih dneh se je namreč poglabljala finančno-gospodarska kriza. Na vladi je bil že Monti, ki je rezal stroške in nalogal davščine vsevprek, vendar se je zloglasni »spread« trmasto sukal preko 500 točk, kar je pomenilo, da evropska in svetovna javnost ne zaupata Italiji. Primerjave med Italijo in Concordio so si sledile na tekočem traku.

Monti je z vlado tehnikov pristopil k popravilu karamboliranega avtomobila, ker je pred kakim mesecem dvojica Berlusconi-Tremonti pomagala državi, da je dosegla rob prepada. »Spread« je novembra 2011 jadral v bližini 600 točk in Berlusconi se je umaknil s predsedniškega mesta, ker so mu najozjii sodelavci prišepnili, da so v nevarnosti tudi njegova podjetja. Z grozečimi številkami sta ga seznanila šefa Mediaseta Confalonieri in banke Mediolanum Doris. Tako je bilo pred skoraj dvema letoma.

V noči med 16. in 17. septembrom letos je italijansko ameriški konzorcij Titan-Micoperi »obrnili« in zbral velikanke Concordio. Priča smo bili največjemu ladijskemu reševanju doslej. V konzorciju Titan-Micoperi so številna italijanska podjetja, med njimi Fincantieri. Titanski navtično-reševalni načrt so izdelali tudi vrhunski italijanski inženirji. Celotna operacija pa je bila medna-

rodna, zaposlila je preko 500 delavcev in specialistov in je stala kakih 700 milijonov evrov. Italija je s svojimi najboljšimi močmi ponovno rešila lasten obraz in dokazala, da je na številnih področjih sposobna odlike.

Odliko je dokazal tudi predsednik Napolitano, ko je imenoval nove dosmrtni senatorje. Dirigent Claudio Abbado, arhitekt Renzo Piano, nobelovec Carlo Rubbia in nevrobiologinja Elena Cattaneo so svetovno znana imena s področja znanosti in umetnosti. Odličnih imen in podjetij ima Italija kar nekaj. Ker ne dosežeš odlike sam, pomeni, da ima Italija nekaj vrhunskih šol in specialističnih središč, skratka, da ustvarja vrhunske ljudi in proizvode. Žal jim sledijo brodolom Concordie, Schettinova sebičnost, šibkost politike in še marsikaj drugega, kar ni vredno hvale.

Dan po »rotiranju« Concordije se je na televizijskih ekranih prikazal Silvio Berlusconi s svojim zadnjim televizijskim »sporočilom«, slednja so sestavni del njegove komunikacije in naznanja pričetek volilne kampanije. Ne bi se spuščal v podrobne komentarje. Zaostril je svoja stališča do sodnikov in levice, si izmislil epohalno dikcijo »sodna pot v socializem«, zaprisegel svojo nedolžnost (vsi obsojenci bi morali imeti vsaj minuto za televizijski poseg) in postavil mino pod Lettovo vlado, čeprav premierja ni imenoval. Obljubil pa je, da bodo njegovi ministri pazili, kaj bo Letta počel in če bo dvignil kak davek, bodo ukrepali. Skratka, Berlusconi bo čakal na pravo priložnost, ki bi lahko bil že povisek davka na dodatno vrednost IVA ali kak drugi, da odzvame Letti podporo in se zažene proti levi, ki je sovražna, zavistna in mazohistično »lačna« novih davkov, s katerimi tlačijo ljudi in krepi totalitarne države.

Po znanstveno-tehničnem blišču, nas je Berlusconi vrnil v politično moč-

virje, ki strukturno šibi Italijo. Niso vse stranke enake in niti politiki ne. Menim pa, da bi morala npr. Demokratska stranka opustiti svoje notranje odvrtni petelinje polemike, ter izdelati jasno strategijo, ki naj prepreči, da bo Letta le fazan za odstrel, kot je bil Monti, ki ga je Berlusconi izpodnesel, ko je bil že šibak in nepopularen, kot so dokazale poznejše volitve. Letta in DS morata preprečiti vi-tezevo igrro, ko je slednji z eno nogo v vladi, z drugo pa v opoziciji in prepušča vse težave Letti in DS. Alfano in ostali ministri PDL ali Forze Italije pa se previdno skrivajo pod mizo, da ne bi padla kaka krivda nanje. Jasno je, da s takšnimi vladami in politikami Italija ne pride nikamor, kljub vsemu potencialu, ki ga ima. DS pa tvega nov volilni polom, saj tudi ta parlamentarni mandat ne bo dosegel naravnega roka za zaključek.

Končno smo v Trstu, kjer skriti in neumrljivi lobiji pripravljajo vislice sedanjemu županu Cosoliniju. Iz groba so obudili Svobodno tržaško ozemlje in s tem okostnjakom iščejo konsenz ljudi. V krizi najbolj nore ideje najbolj palijo. Ne bi analiziral problema, ker sta ga na straneh PD povsem objasnila že Brezigar in Berdon, sam ne bi imel kaj dodati. Sumim pa, da je cilj »fantastičnega« načrta zmaga starega Trsta na prihodnjih volitvah. V našem mestu pač nista uspela ne Severna liga in še manj Grillo, ker je tu preveč upokojenk in upokojencev »con il bicer in man e la polpetta«, da bi lahko kdo uspešno komuniciral na spletnih straneh. Zato pri nas funkcionira orožje iz zgodovinske ropotarnice.

Seveda je vse dobro za zmago in za prepričevanje vedno bolj zbeganih ljudi. Pred prepadom pa najraje iščemo nesbena znamenja, kot so to počeli lačni Izraelci v puščavi, le da mane več ne bo. Vsekakor vsi sedimo na mini in upamo, da ne eksplodira. Medtem lahko z zavistjo gledamo proti Berlinu.

PISMA UREDNIŠTVU

Popravek in opravičilo

V članku o Skladu Matej Lah, ki je bil objavljen v nedeljo, 22. 9. 2013, sem naredila krepkejšo napako in bi prosila za sledeči popravek:

Matej Lah je bil mlad fant iz Križa, kateremu se je življenje pretrgalo v hudi prometni nesreči leta 2008.

Opravičujem se družini in Matejevim prijateljem.

Mirjan Mikolj

Vstajenje Primorske

Iz časov, ko sem še pel pri zboru Vesna, mi je ostalo v spominu gostovanje v Trbovljah. Peli so razni zbori in po nastopu je sledila slavnostna družabnost. Z nami je bil tudi tajnik Prosvetne zveze Mirko Kapelj, ki je prosil za besedo in dejal: »Verjetno ne veste, da je Venturinijeva pesem Bazovica nastala na domu tukaj med nami prisotnega dirigenta domačega zbora Svoboda 2 Staneta Ponikvarja. Fran Venturini se je moral izseliti iz Trsta. Pri njegovi družini je dobil začasno bivališče.«

Od tistega srečanja je minilo več kot 40 let. Med nami je bilo mnogo pevcev in prosvetnih delavcev. Želel bi, da bi kdo potrdil ali zavrnil to moje pričevanje. Upam, da se nisem zmotil. Gotovo pa je bila tam uglasbena neka pesem tržaškega glasbenika!

Kar se tiče Simonitijeve pesmi z delno bazoviško melodijo, ki je bila prvič izvedena na veliki proslavi 1968 leta v Novi Gorici, smo Križani skupno z več sto nastopajočimi bili zraven. Nekateri naši pevci so Rada Simonitija tudi osebno poznali. Od takrat smo to pesem spremljavo harmonike uspešno zapeli na vsakem nastopu. Publika nam je že med izvajanjem navdušeno zaploskala.

Lepo je bilo, ko so se nam pridružili tudi drugi zbori. Posebno slovesno sem doživljal mogočno

proslavo na Proseku, kjer je združene zборе vodil naš neutrudni dirigent Frančko Žerjal.

Pesem »Vstajenje Primorske« je postala primorska himna. Za to ima gotovo največjo zaslugo Tržaški partizanski zbor in vsi tisti, ki čutijo besedilo in glasbo za svojo.

To pa smo gotovo tudi Križani!

Lep pozdrav,

*Dušan Kovač, Trst
Ul. guardiella 3/2*

Kako so pisali Piščanci

Pred kratkim je Primorski objavil nekaj pisem glede zapisovanja vasi Piščanci, pa mi je ostal dvom o tem, kako so nekoč pisali to ime, in kdaj je nastala oblika zapisa Pischianzi.

Slučajno sem našel danes omembo o dražbi starih katastrskih zemljevidov iz leta 1823, in sem našel med drugim mapo prav vasi Piščanci. Leta 1823 je na Kranjskem veljala Bohoričica, kako so pa pisali slovenska imena tehnik (geografi, geodeti in podobno) pa je druga stvar, tudi ker ni obstajal en standard o zapisih imen. Dovolj povejo na primer zemljevidi »Josephinische landesaufnahme 1763-1804«, ponatis iz nekaj let od tega.

Na katastrski mapi iz leta 1823 so Piščanci zapisani kot Pischianze ali kot Pischiani ...

O tem, kako so iz ljudskih imen potem nastala standard slovenska imena, in zakaj je na primer Uajdušna postala Ajdovščina, pa kdaj drugič ...

Lep pozdrav,

Matjaž Hmeljak

KOPER - Tridnevna konferenca

Kiti, delfini in morske želve skupna naravna dediščina vseh jadranskih držav

KOPER - Kiti, delfini in morske želve so skupna naravna dediščina in odgovornost vseh jadranskih držav. Da gre za resno problematiko, priča podatek, da se v Jadranu letno v mreže ujame več kot 11.000 želv. O skupni skrbi za te živali bo 25 vodilnih evropskih raziskovalcev spregovorilo na tridnevni konferenci, ki se je včeraj začela v Kopru. Srečanje in delavnico mednarodnega projekta NETCET - Mreža za varstvo kitov, delfinov in morskih želv v Jadranu gosti Inštitut za biodiverzitetne študije Znanstveno-raziskovalnega središča (ZRS) Univerze na Primorskem (UP), na njem pa se bo zbralo 25 vodilnih evropskih raziskovalcev in strokovnjakov s področja biologije in varstva morskih sesalcev in morskih želv.

Kiti, delfini in morske želve so skupna naravna dediščina in skupna odgovornost vseh jadranskih držav, s katerimi posamezna država ne more upravljati sama. Zato je mednarodno sodelovanje ključnega pomena pri načrtovanju učinkovitih in dolgoročnih strategij njihovega varstva, so zapisali v koprskem ZRS. Kot ugotavljajo, so problemi varstva biodiverzitetne morja podobni v vseh državah ob Jadranu, in prav Jadransko morje, še posebej njegov severni del, je pomemben habitat za morske želve in delfine.

Žal pa te živali ogrožajo številne človeške aktivnosti, predvsem tiste povezane z ribištvo, obalnim turizmom in pomorskim prometom. Tako se v Jadranu vsako leto naključno ujame več kot 11.000, v Sredozemlju pa več kot 130 morskih želv, predvsem v povlečne in stoječe mreže ter na trnke. Mnoge poginejo zaradi naletov hitrih plovil.

Mnoge od teh smrti je sicer možno preprečiti s pravilnim ravnanjem. V okviru srečanja bo Univerza na Primorskem tako v četrtek v sodelovanju s strokovnjaki z univerz v Padovi in Bariju pripravila tudi delavnico o ravnanju s poškodovanimi ali nasedlimi želvami in delfini. Poleg tega strokovnjaki UP v okviru projekta vodijo raziskavo identifikacije ključnih habitatov morskih želv v Jadranu skozi satelitsko spremljanje živali, obenem pa izvajajo vrsto drugih raziskovalnih, izobraževalnih in drugih aktivnosti, usmerjenih v varovanje morskih sesalcev in želv ter celotnega morskega okolja. Univerza pri teh aktivnostih sodeluje tudi s pridruženim partnerjem projekta, Zavodom RS za varstvo narave, ter s Slovenskim društvom za morske sesalce Morigenos in Akvarijem Piran.

Projekt NETCET sofinancira Jadranski čezmejni program IPA. V njem sodeluje 13 partnerskih ustanov iz Italije, Hrvaške, Črne gore, Albanije in Slovenije, njegov glavni cilj pa je razvoj skupnih strategij za varstvo kitov, delfinov in morskih želv v Jadranskem morju v okviru regionalnega sodelovanja.

SEŽANA - Drevi ob 18. uri razstava v Kosovelovem domu

Ob 70-letnici padca fašizma in partizanskega odpora na Krasu

SEŽANA - V Kosovelovem domu v Sežani bodo danes (sreda, 25. septembra), ob 18. uri odprli razstavo dveh mladih avtorjev, Matjaža Možeta in Franka Kukanje, obeh doma iz Križa pri Sežani. Z razstavo bodo obeležili 70-letnice: partizanskega odpora na Krasu, zlom fašizma in kapitulacijo Italije kot tudi ustanovitev Kosovelove brigade. »Razstava je namenjena poudarjanju teh za Primorje in za ves slovenski nacionalni prostor pomembnih dogodkov. Brez organiziranega odpora bi tudi po kapitulaciji še vedno grozila na novo oblikovana krivična rapalska meja. Vsem tedanjim udeležencem gre iskrena zahvala,« pravita Može in Kukanja. Razstava bo na ogled do 15. oktobra.

Dnevi evropske kulturne dediščine

PIRAN - Društvo Anbot Piran prireja v soboto, 28. septembra, od 9. ure dalje na Tartinijevem trgu v Piranu Dneve evropske kulturne dediščine in Sejem starin, domače obrti in darov narave.

»Staro mestno jedro Pirana ponuja obilo priložnosti za sprehod po snovni in nesnovni kulturni dediščini. Društvo Anbot, ki pušča v mestu traj-

Spomenik na kraju ustanovitve Kosovelove brigade pri Pliskovici

ne sledi, bo v delavnicah ponudilo priložnosti za aktiven odnos do ohranjanja dediščine (restavracije, ročna dela, spletna beke, kaligrafija, zeliščarstvo oplemeniten s soljo, mozaik). Vseživljenjsko učenje in medgeneracijska povezanost, prežeta s prostovoljstvom, sta vodili članov društva, ki prispevajo k večji ozaveščenosti jav-

nosti o pomenu ohranjanja naše bogate dediščine,« pravi predsednica društva Anbot Natalija Planinec v povabilo na zadnjo septembrsko soboto v Piran. Dnevi evropske kulturne dediščine bodo potekali pod geslom »Pasalu je vre deset let«, hkrati pa bo tega dne potekal tudi redni mesečni sejem.

Olga Knez

GLASBA - Na drugem koncertu 12. tržaškega Klavirskega festivala

Čudovit ustvarjalni lok klavirskih sonat od Mozarta do Beethovna

Pianist Massimiliano Ferrati je poslušalcem ponudil mojstrsko izvedbo

Veliko dvomov nam je sprožil uvodni koncert 12. tržaškega Klavirskega festivala, ki ga je oblikoval sicer imenitni pianist Giuseppe Andaloro, in to predvsem zaradi programa, ki je izpadel razdrobljeno in neprepričljivo. Povsem drugačni občutki so nas prevzeli na drugem koncertu, ki ga je pianist Massimiliano Ferrati idealno posvetil preminulemu mojstru Dariu De Rosi, dolgoletnemu predsedniku združenja Chamber Music. Ferrati je poslušalcem, ki so napolnili Malo dvorano gledališča Verdi, v besedi in glasbi predstavil alfo in ome-go čudovitega ustvarjalnega loka, ki sta ga Wolfgang Amadeus Mozart in Ludwig van Beethoven začrtala od prve do poslednje klavirske sonate: pravo prečiščenje duše in ušes, ki se je od kristalne prosojnosti in spokojne miline prve Mozartove sonate postopoma obogatilo s kompleksnostjo, z naraščajočo gostoto glasbene zasnove in njenega razvoja vse do nedosegljivih višin poslednje Beethovnovne sonate.

Osemnajstletni Mozart je prvo šesterico svojih sonat spisal pod močnim vtisom Haydnove glasbe, ki jo je slišal na Dunaju: Sonata št.1 v C-Duru KV 279 se ponuja kot bistri potoček, s svežimi idejami in okraski, ki izvirajo iz tehnike čembala, v najbolj preprosti tonaliteti, vendar formalno neoporečnem okviru, ki nam ga je Ferrati podal okusno in tekoče. Le dve desetletji pozneje je Beethoven ubral čisto drugačno pot, daleč od osladnega Biedermeier okusa, takorekoč brez vsakega obzira do amaterjev, ki bi si želeli krajšati čas z njegovo glasbo: tudi Sonata št.1 v f-molu op.2 št.1 se neposredno sklicuje na Haydna, saj je či-

slanemu mojstru nemirni mladi ustvarjalec posvetil svoj prvi šopek treh sonat. Nemir, ki pomeni nenehni boj med formo in navdihom, nemir, iz katerega se rojevajo oaze čiste poezije kot Adagio v obliki samospēva, pa genialni Menuet, ki ga je Ferrati interpretiral z redko jasnovidnostjo, in presenečenja, črno bele opozicije mikrocelic, ki se razrastejo v vedno bolj kompleksne oblike.

Poslednja Mozartova Sonata št.18 v D-Duru KV 576 zveni kot sad zrelosti, vrhunskega kontrapunktičnega znanja, s katerim se je salzburški genij znal poigravati kot malokdo, ne da bi njegova

glasba postala toga in odbijajoča, ravno nasprotno, kajti izpovedna nuja se izraža v dovršenosti in zaobljenosti najmanjšega detajla. Tudi to nam je Ferrati zaigral kar zgledno, višek koncerta pa je bila nedvomno poslednja Beethovnova Sonata, št.32 v c-molu op.111, pravi spomenik, duhovna oporoka, glasbena sinteza globokih filozofskih razmišljanj, ki sta jih v skladatelju sprožila predvsem Kant in Schelling. Nemogočemu opisu neotipljive glasbe se je najbolj približal Thomas Mann v čudovitem romanu Doktor Faustus, vsak poslušalec pa lahko izbere svoj zorni kot in se pusti po-

peljati po poti, ki jo je Beethoven začrtal z vehemenco prvega stavka v nepopisno drznost variacij, s katerimi je nemški genij za celo stoletje prehitel svoje sodobnike: čisti swing, ki z mojstrskim zasukom prehaja v blažene božajoče preobrazbe Ariette, nepričakovano a tolažilno, blagodejno, kot čustveni izliv duše, ki je užila več trpljenja kot ljubezni ...Hvala Ferratiju, ki je odlično uspel v nelahki nalogi, in je svojo umetniško pokončnost dokazal tudi tako, da kljub zelo dolgim in navdušenim aplavzom ni želel ničesar dodati vrhunski mojstrovin.

Katja Kralj

Pianist
Massimiliano
Ferrati

DIEGO ZANETTI

POSTOJNA - Jutri začetek 52. Linhartovega srečanja za ljubiteljska gledališča

V igri za matičke sedem predstav

Med temi tudi Dramska družina F.B.Sedej iz Števerjana z igro Umor v Vili Roung - Jutri podeljevanje Linhartovih listin in plakete

Jutri se bo v Postojni začelo že 52. Linhartovo srečanje - festival najboljših gledaliških skupin Slovenije in zamejstva. Za najvišja priznanja, matičke, se bo potegovalo sedem predstav ljubiteljskih gledališč, ki jih po besedah direktorja srečanja Matjaža Šmalca odlikuje kakovost ter izbira zahtevnih, ambicioznih tekstov.

Na festivalu, ki ga prireja Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in občina Postojna, bodo v tekmovalnem delu uprizorili sedem najboljših ljubiteljskih predstav sezone, ki jih je med 27 predstavami, uvrščenimi na regijsko raven, izbral letošnji selektor Marko Bratuš. Letos se je na festivalu na lokalnih ravneh potegovalo kar 125 predstav. Kot je pojasnil Šmalc, je Bratuš izbral predvsem predstave, ki so nanj naredile vtis zaradi celote spo-ročilnosti - od predstave kot zgodbe do režijske sporočilnosti in igralskega angažmaja. Ob pogledu na repertoar letošnjega srečanja je Šmalc izpostavil zahtevnost in ambicioznost tekstov, saj »ni več tekstov na prvo žogo«. Tudi izbira del slovenskih avtorjev kaže, da so ustvarjalci veliko črpali iz slovenskega okolja in aktualnih tem, ki so jih "prevedli" v svoj jezik in čas. »Predstave, ki so družbeno angažirane, so dejansko bolj iskrene,« dodaja Šmalc.

Za nagrade se bodo letos potegovali: Za narodov blagor Ivana Cankarja v izvedbi KUD Milke Zorec iz Hotinje Vasi; Umor v Vili Roung Achilla Campanila v izvedbi Dramske družine F. B. Sedej iz Števerjana; Navajeni na šok Dejana Spasića v izvedbi ŠODR teatra, Sre-

čne mladine in KUD Šentvid nad Ljubljano; Nora Nora Evalda Flisarja v izvedbi Gledališkega ansambla KUD Zarja Trnovlje - Celje, Kripl Martina McDonougha v izvedbi Šus teatra KD Draženci, Ana Migrena Andreja Rozmana Roze v izvedbi Teatra KD Janez Jalen iz Notranjih Goric ter Burka o jezičnem dohtarju neznanega avtorja v izvedbi Gledališke skupine KD Slomšek iz Slovenske Bistrice.

Žirija v sestavi Minu Kjuder, Ana Rahela Klopčič ter Gorazd Žilavec bo v soboto, ob sklepu festivala, podelila štiri matičke: matička za najboljšo predstav v celoti ter tri matičke za posebne dosežke po izboru žirije. Srečanje se bo začelo že jutri, ko bodo med drugim podelili tudi Linhartovi listini in plaketo za odmevne dosežke na področju ljubiteljskega gledališča. Prejemnik Linhartovih listin za leto 2012 je igralec, pisec in režiser Franci Tušar, prejemnika Linhartovih listin za leto 2012 pa igralka in režiserka Juša Berce ter režiser, scenograf, kostumograf in mentor Nikolaj Kranjc.

V spremljevalnem programu si bo moč ogledati tri predstave gostujočih skupin iz BiH, Hrvaške in Avstrijske Koroške. Ogled vseh predstav je brezplačen. Festival je v osmih letih, odkar gostuje v Postojni, pridobil na prepoznavnosti. Postojna in Linhartovo srečanje sta postala sopomenki drug za drugega, tudi ljudje so se navadili na termin ob koncu septembra, tako da so dvorane polne lokalnega in festivalskega občinstva, je še dejal Šmalc. (STA)

Lestvica Naj 10 v slovenskih knjigarnah

Objavljamo lestvico desetih najbolj prodanih knjig v slovenskih knjigarnah v zadnjem mesecu. Lestvico, oblikovano ločeno za knjige za odrasle in knjige za otroke ter mladino, pripravlja Združenje knjigotržcev, ki deluje v okviru Zbornice založništva, knjigotrštva, grafične dejavnosti in radiodifuznih medijev.

KNJIGE ZA ODRASLE

- 1. Sylvia Day: Prepletana**, Mladinska knjiga, 13,95 evra (mehka vezava), 29,95 evra (trda vezava)
- 2. Tatjana Rojc: Tako sem živel, Stoletje Borisa Pahorja**, Cankarjeva založba, 44,96 evra
- 3. Louise L. Hay: Življenje je tvoje**, založba Iskanja, 12,48 evra
- 4. E. L. James: Petdeset odtenkov sive**, Učila International, 14,90 evra
- 5. Jonas Jonasson: Stoletnik, ki je zlezal skozi okno in izginil**, Mladinska knjiga, 19,99 evra (mehka vezava), 29,95 evra (trda vezava)
- 6. Nela Sršen: Rak na duši**, Lara-Tao, 18,70 evra
- 7. Khaled Hosseini: In v gorah odzvanja**, Mladinska knjiga, 29,95 evra
- 8. Boris Pahor: Nekropola**, Mladinska knjiga, 24,94 evra
- 9. Goran Vojnović: Jugoslavija, moja dežela**, Študentska založba, 17 evrov (mehka vezava), 23 evrov (trda vezava)
- 10. E. L. James: Petdeset odtenkov svobode**, Učila International, 14,90 evra

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO

- 1. Primož Suhodolčan: Lipko in KošoRok**, DZS, 16,95 evra
- 2. Andrej Rozman Roza: Bober Bor**, Mladinska knjiga, 5 evrov
- 3. Desa Muck: Čudežna bolha Megi in bernardinec Karli**, Mladinska knjiga, 17,05 evra
- 4. Antoine de Saint-Exupéry: Mali princ**, Mladinska knjiga, 19,95 evra
- 5. Ela Peroci: Muca Copatarica**, Mladinska knjiga, 12,95 evra, 14,95 evra ali 16,95 evra
- 6. Desa Muck: Čudežna bolha Megi in papagaj Slavko**, Mladinska knjiga, 17,05 evra
- 7. Violeta Babić: Stilski vodnik za vsako punco**, Založba Rokus Klett, 15,90 evra
- 8. Kajetan Kovič: Maček Muri**, Mladinska knjiga, 12,95 evra ali 16,95 evra
- 9. Philip Waechter: Jaz**, Mladinska knjiga, 12,95 evra
- 10. Desa Muck: Čudežna bolha Megi in zajček Branko**, Mladinska knjiga, 17,05 evra

LJUBLJANA - Opera V novo sezono z Verdijevim Rigolettom

V SNG Opera in balet Ljubljana bodo kot prvo v novi sezoni na oder premierno postavili Verdijevo opero Rigoletto v režiji Detlefa Sölterja. Kot je dejal umetniški vodja opere Milivoj Šurbek, so se odločili za klasično postavitev, saj je ta blizu občinstvu. Premiera bo jutri. Sicer pa želijo, kot je dejal, da bi Rigoletto postal del železnega repertoarja ljubljanske operno-baletne hiše in da bi ostal na programu najmanj dve do tri sezone. Ker Verdijeve glasbi ni kaj dodajati ali odvzemati, pomembno vlogo odigra režija, ki so jo zaupali Sölterju. Slednji je z ljubljansko opernobaletno hišo že sodeloval pred dvema letoma, ko je prevzel režijo Verdijeve Nabucca. Nad glasbenim vodstvom pa tokrat bdi Loris Voltolini. Izvedba bo v italijanskem jeziku in s slovenskimi nadnapisi. Sölter, ki je tudi scenograf predstave, je poudaril, da je tema opere utopija oziroma sanje osrednjih dveh likov, ki se ne bodo nikoli uresničile, smrt Glide na koncu pa pravzaprav posledica le teh. Gilda je v predstavi oseba, ki ji ni dovoljeno odrasti in se zaljubiti. Odgovorna je pravzaprav le za to, da Rigolettov svet ostane nedotaknjen.

Ob zboru in orkestru SNG Opera in balet Ljubljana bodo v vlogi vojvode Mantovskega peli Branko Robinšak, Aljaž Farasin, Jure Kušar in Mario Sofroniou kot gost, v vlogi Rigoletta Marko Kobal, Siniša Hapač kot gost in Jože Vidic ter v vlogi Gilde Martina Zadro, Irma Mihelič, Martina Burger, Linda Kazani in Manuela Kriščak, vse kot gostje.

Novogoriško gledališče začenja sezono s Shakespearovim Timonom Atenskim

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica začenja letošnjo sezono s premiero Williama Shakespeara in Thomasa Middletona Timon Atenski, ki jo je na oder postavil režiser Janez Pipan. Drama je kljub časovni odmaknjenosti sodobna in aktualna. Problematike drame se ustvarjalci lotevajo na drugačen, svoj način, je na večerajšnji novinarski konferenci povedala dramaturginja Diana Koloini.

Nad aktualnostjo vsebine je bil navdušen tudi režiser Pipan. »To je dinamična in na trenutke zelo duhovita zgodba, sam bi jo namesto kot tragedijo opisal kot politično satiro,« je dejal. Poudaril je, da je drama zahtevna, saj v njej sodeluje tudi številni novogoriški ansambel z gosti.

Delo Shakespeara in Middletona je ponovno prevedel Srečko Fišer. Zgodba govori o slavnem atenskem bogatašu Timonu, ki razpisno deli bogastvo ljudem, ki prijateljujejo z njim iz koristoljublja. Ko bankrotira, njihovo laskanje zamenja nehvaležnost in nepripravljenost, da bi mu v stiski pomagali. Zapustijo ga vsi, ki so bili prej deležni njegove neizmernosti. Soočanje s človeško dvoičnostjo je zato kruto.

Delo prikazuje posameznikov prehod iz ene v drugo uničujočo skrajnost. Preobrazba je radikalna, saj se razpisni dobrotnik ob lastnem ekonomskem propadu sooči z družbo, ki tke medsebojne vezi na osnovi aktivnega pritoka denarja. Ta materializacija družbene moči je tudi vodilni predmet igre, ki s tematsko izpostavitvijo moči denarja danes obenem razpira prostor za reflektivni pretres ekonomske in širše družbene krize. Premierna uprizoritev bo jutri ob 20. uri. (STA)

ITALIJA - Vest je včeraj povzročila vrsto političnih in sindikalnih reakcij

Telefonsko družbo Telecom odkupila španska Telefonica

RIM - Italijanska družba za telekomunikacije Telecom je prešla v španske roke. V noči na torek je namreč španska skupina Telefonica sklenila sporazum z družbami Generali, Mediobanca in Intesa ter prevzela večinski delež v svoje roke. Telefonica bo imela odslej večino članov v upravnem svetu Telecoma. S tem se je tudi izgubil še zadnji del telefonskih storitev, ki je bil v italijanskih rokah. Konkretno, italijanske komunikacije so že bile v ruskih, kitajskih in še drugih rokah, največja italijanska skupina za telekomunikacije pa bo odslej v španskih.

Vest je seveda povzročila vrsto reakcij v političnem, finančnem in sindikalnem svetu. Od povsod je prihajala ena in ista zahteva, in sicer da mora italijanski ministrski predsednik Enrico Letta o tem poročati v parlamentu. Premier Letta se je oglasil zvečer in zagotovil, da bo vlada nadzorovala postopek, vendar je opozoril, da gre za zasebno družbo. »Analizirali bomo, ocenili in nadzorovali,« je dejal Letta, ki pa je v isti sapi spomnil, da »smo v Evropi in Telecom je zasebno podjetje«. Letta je temu dodal, da bodo lahko evropski kapitali prispevali, da se bo Telecom po 15 letih začel izboljšati.

Sicer je Demokratska stranka med prvimi zahtevala »čimprejšnja pojasnila«, kot je to poudaril poslanec Andrea Martella. Beppe Grillo pa je govoril o državi, ki razpada po kosih in izgublja dele. Grillo je zato zahteval, da vlada preusmeri finančna sredstva, predvidena za gradnjo visokohitrostne železnice, in jih nameni za reševanje Telecoma. Vodja skupine senatorjev Gibanja 5 zvezd Nicola Morra pa je napovedal, da bo zahteval preiskovalno komisijo.

Poslanka Ljudstva svobode Barbara Saltamartini je poudarila, da »ni mo-

goče molčati in nemo spremljati dogajanja«. »Nesramno tišino vlade« je ožigosala predsednica poslancev gibanja Fratelli d'Italia Giorgia Meloni, ki je za prodajo Telecoma in Alitalie izvedela prek spleta. Da primanjkujejo v Italiji industrijske politike, pa je poudaril vodja Levice, ekologije in svobode Nichi Vendola.

Če pa so si delničarji družbe Telco (ki je zdaj postala 66-odstotno španska last) Generali, Mediobanca in Intesa San

Paolo oddahnili, ker so zajezili škodo operacije, in Confindustria čaka na poslovni načrt španske skupine na razvoj Telecoma, so veliko zaskrbljenost za delovna mesta in nasploh za perspektive industrijske politike v Italiji izrazili sindikati Cgil, Cisl in Uil, po mnenju katerih bo država že spet izgubila pomemben del. Predsednik Telecoma Franco Bernabè, ki je skušal včeraj pomiriti duhove, pa bo danes na avdicij na ministrstvu za javna dela.

Predsedni družbe Telefonica Cesar Alierta

PAPEŽ FRANČIŠEK - Močne besede proti izkoriščanju revnih

Nebrzdane sile kapitalizma krive za trpljenje migrantov

Papež Frančišek

ANSA

VATIKAN - Papež Frančišek je včeraj pozval k sočutju do migrantov in beguncev ter okrivil nebrzdane sile kapitalizma za to, da je več sto milijonov ljudi v iskanju boljšega življenja prisiljenih zapustiti domove. Vlade se morajo reševanja težavnih razmer migrantov lotiti na »nov in učinkovit način«, je menil. »Migranti in begunci niso kmetje na šahovnici človeštva,« je v prvem sporočilu, objavljenem pred svetovnim dnevom migrantov in beguncev 19. januarja, dejal papež.

Države bi se morale lotiti reševanja težavnih razmer migrantov »na nov, pravičen in učinkovit način«, pri čemer bi se morale posvetiti tudi »socialnoekonomskim neravnovesjem in neurejeni globalizaciji«, je prepričan Frančišek. Potrebna je sprememba v odnosu do migrantov in beguncev, ki bi prinesla tudi premik stran od strahu, brezbriznosti in marginalizacije. »Bolj kot karkoli drugega to kliče po mednarodnem sodelovanju in duhu globoke solidarnosti in sočutja,« je dejal. Kot je dodal, »razvoja ni moč zreducirati zgolj na gospodarsko rast, ki je pogosto dosežena brez misli na revne in ranljive«.

Papež Frančišek je tako ponovno izrazil svoj pogled na situacijo glede vse večjega števila migrantov in beguncev, ki ga je predstavil že ob več priložnostih - med drugim poleti, ko je obiskal italijanskega otroka Lampedusa, kamor se na čolnih zgrinjajo migranti, in v začetku meseca, ko je obiskal jezuitski center za migrante v Rimu.

VATIKAN - V pismu matematiku in ateistu Piergiorgiu Odifreddiju

Benedikt XVI.: »Nikoli nisem prikrival zlorab otrok«

VATIKAN - Nekdanji papež Benedikt XVI., ki je februarja odstopil s položaja, je v včeraj objavljenem pismu zavrnil, da ni nikoli poskušal prikrivati spolnih zlorab otrok, ki so se vrstile v vrstah Cerkve. »Kar govorite o duhovnikih, ki so moralno zlorabljali mladoletnike, lahko z grozo le potrdim. A teh stvari nisem nikoli poskušal prikrivati,« je Benedikt XVI. zapisal v pismu Piergiorgiu Odifreddiju, matematiku, neomajnem ateistu in kolumnistu časnika La Repubblica.

Povzetek pisma nekdanjega poveljarja rimskokatoliške cerkve je bil včeraj objavljen ravno v časniku La Repubblica. Pismo je odgovor na knjigo, ki jo je Odifreddi objavil leta 2011 in jo poslal Benediktu, potem ko je ta odstopil. V knjigi je avtor sicer pisal o težavah Cerkve. Objava pisma v časniku je ne navadna poteza, saj je Benedikt XVI. ob napovedi svojega odstopa obljubil, da bo »ostal skrit« pred očmi javnosti.

Benediktovo papeževanje med letoma 2005 in 2013 so zaznamovali številni škandali, poleg razkritij o množičnih zlorabah otrok je odmeval tudi škandal VatiLeaks, v okviru katerega so v javnost prišle tajne informacije o notranjih bojih znotraj Cerkve. V 11-stranskem pismu je Benedikt XVI. Odifreddiju sporočil, da so razkritja o zlorabah otrok s strani duhovnikov povzročila veliko »trpljenja« v katoliški

Nekdanji papež Benedikt XVI.

ARHIV

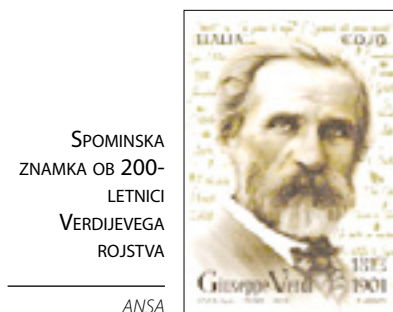
cerkvi in da so jo prisilila »k vsem možnim ukrepom, da se tovrstni primeri ne ponovijo«.

Benedikt XVI. je poleg tega še zapisal, da kljub temu, da to ni opravičilo za dejanja duhovnikov, sociološke raziskave nakazujejo na to, da zlorabe otrok niso nič bolj pogoste pri duhovnikih kot v »primerljivih poklicih« in da zaradi tega teh zlorab ne bi smeli pred-

stavljeni kot »izrecno katoliški zločin«.

A Benediktove trditve, da ni prikrival zločinov duhovnikov, so že naletele na kritike, saj jim oporeka organizacija žrtev duhovniških zlorab SNAP. »V duhovniški karieri, ki je trajala več kot šest desetletij, nismo našli nobenega primera, pri katerem bi Benedikt razkrinal duhovnika, ki je zlorabljal otroke,« so sporočili iz SNAP.

ITALIJANSKE POŠTE Znamke ob Verdijevi 200-letnici

SPOMINSKA ZNAMKA OB 200-LETNICI VERDIJEVEGA ROJSTVA

ANSA

RIM - V Italiji se 200. obletnice rojstva opernega skladatelja Giuseppeja Verdija (1813-1901) s številnimi prireditvami in koncerti spominjajo že od začetka leta. Skladatelju se bodo poklonili tudi z izdajo jubilejnih poštne znamke, ki bodo v obdobju od 10. oktobra. Na samolepilnih znamkah, ki jih bodo v vrednosti 70 centov izdale Italijanske pošte, bo Verdijeva podoba natisnjena na ozadju, na katerem bodo izpisani naslovi nekaterih njegovih najbolj slovitih del. Za izdajo jubilejnih znamk enake vrednosti pa bodo poskrbeli tudi v San Marinu. Znamke bo krasil prizor iz opere Aida, v obtok pa jih bodo dali 9. oktobra.

Verdi, ki se je rodil 10. oktobra 1813 v kraju Le Roncole, velja za enega najpomembnejših italijanskih romantičnih skladateljev. Uveljavil se je z opero Nabucco (1842), delom, v katerem je izražena želja Italijanov po svobodi in zedinjenju. Tudi sicer je bil aktiven pri podpori gibanja za združeno Italijo.

SICILIJA - Trapani Mafijski kralj supermarketov ob 700 milijonov

PALERMO - Oblasti so zasegle več kot 700 milijonov evrov premoženja sicilskemu poslovnežu, poznanemu kot »kralj supermarketov«. Sodišče v Trapaniju je odredilo zaseg 12 podjetij - večinoma supermarketov, 220 nepremičnin in 133 zemljišč. Vsa pripadajo 64-letnemu Giuseppeju Grigoliju, ki naj bi se do premoženja dokopal prek kriminalnih dejavnosti.

Grigoli je bil aretiran leta 2007, po odločitvi prizivnega sodišča pa je nato lani začel služiti 12-letno zaporno kazen. Sodniki so razsodili, da je opravljal posle za Mattea Messina Denara, enega od šefov sicilijanske mafije. Grigoli je posle še naprej vodil tudi iz zapora. Kot še navaja policija, naj bi Denaro Grigoliju zagotovil širitev »v sektorju prehrane, predvsem v provinci Trapani« v zameno za prevladujoč vpliv mafije v njegovih dejavnostih.

Denaro, ki je že 20 let na begu pred roko pravice, je bil sicer v odsotnosti že večkrat obsojen na zaporne kazni, vključno z dosmrtnim zaporom zaradi organizacije, skupaj z drugimi mafijskimi šefi, smrtonosnih bombnih napadov leta 1993.

ZLATO (999,99 %) za kg	
31.577,81 €	+71,48
SOD NAFTE (159 litrov)	
106,91 \$	+0,28
EVRO	
1,3473\$	-0,30

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 24. septembra 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	24. 9.	23. 9.
ameriški dolar	1,3473	1,3508	
japonski jen	133,59	132,92	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	25,925	25,933	
danska krona	7,4576	7,4571	
britanski funt	0,84115	0,84431	
madžarski forint	299,05	299,89	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7025	0,7026	
poljski zlot	4,2265	4,2269	
romunski lev	4,4683	4,4735	
švedska krona	8,6007	8,6315	
švicarski frank	1,2323	1,2295	
norveška krona	7,9710	8,0200	
hrvaška kuna	7,6175	7,6175	
ruski rubel	43,0200	43,0098	
turška lira	2,6880	2,6961	
avstralski dolar	1,4313	1,4374	
braziljski real	2,9846	2,9773	
kanadski dolar	1,3909	1,3857	
kitajski juan	8,2650	8,2520	
indijska rupija	84,6340	84,8530	
južnoafriški rand	13,2870	13,3062	

GORICA - Despar pri ločniškem mostu, novi trgovini pri Sv. Ani in na Korzu

Male trgovine umirajo, supermarketi se množijo

Gradbišče
supermarketa
v Ulici Bolivia

BUMBACA

Medtem ko se zaprtja malih trgovin v goriškem mestnem središču vrstijo kot po tekočem traku, rastejo supermarketi v Gorici kot gobe po dežju. »Invazija« velikih samopostrežnih trgovin, ki obratujejo predvsem v obrobni delih mesta in ob glavnih prometnicah, ter posledična kriza mestnih jedr seveda nista le goriški pojav, za malo občino, ki šteje 35.575 prebivalcev (stanje 31. decembra 2012), pa zveni res neverjetno, da razpolaga z dvanajstimi marketi in supermarketi. Podatek, ki so nam ga posredovali občinski uradi, je vsekakor le začasen: v prihodnjih mesecih naj bi se namreč obstoječim samopostrežnim trgovinam pridružili še vsaj trije marketi, kar sta nam potrdila občinska odbornika Arianna Bellan in Guido Germano Pettarin.

Prvega pospešeno gradijo med ulicami Bolivia, Barca in Aquileia (na območju bivšega postajališča podjetja Caprara), tik ob goriškem sejamskem razstavišču. Objekt, ki bo meril 1500 kv. metrov, naj bi bil dokončan v nekaj mesecih: v njem bodo odprli supermarket družbe Despar. Upravljalo ga bo podjetje Aspiag Service, ki že vodi supermarket Eurospar v Ulici Udine v Ločniku. »Dela potekajo s pospeškom, z datumom odprtja pa nismo še uradno seznanjeni,« pravi občinska odbornica Arianna Bellan, po kateri bodo market odprli tudi pri Sv. Ani. »Postopek preverjanja je še v teku, zato ne morem povedati veliko. Prošnjo je vsekakor vložil tuj državljan, ki bi rad odprl samopostrežno trgovino v Ulici Garzarolli,« pojasnjuje Bellanova, ki na vprašanje, ali ni morda goriški trg že nasičen z marketi in supermarketi, odgovarja: »Naše pristojnosti so na tem področju omejene. Presojati moramo o okoljskih, urbanističnih in prometnih učinkih, ne moremo pa preprečevati odpiranja novih dejavnosti. Upoštevati je vsekakor treba tudi pozitivne vidike, predvsem nova delovna mesta.«

Novima marketoma v bolj perifernih območjih se bo po besedah občinskega odbornika Pettarina pridružila tudi samopostrežna trgovina v ožjem mestnem središču, ki jo nameravajo odpreti v podzemni etaži objekta na Verdijevem korzu, kjer je nekoč domovala veleblagovnica Standa, danes pa trgovina Benetton in outlet trgovina Sorelle Ramonda. »Market bo v podzemnih prostorih, kot nekoč,« pravi Pettarin in dodaja, da bo občinski svet moral pred tem dokončno odobriti varianto št. 38 k občinskemu regulacijskemu načrtu, ki bo na dnevnem redu 30. septembra. »Z odobritvijo variante bo objekt v bistvu postal urbani nakupovalni center, v katerem bodo razne dejavnosti lahko vodila različna podjetja,« pojasnjuje odbornik.

Kaj pa o odpiranju novih supermarketov menijo goriški trgovci? »To je pra-

vo mesarsko klanje! Ničesar nimam proti investitorjem, dejstvo pa je, da popolnoma primanjkuje omejitev, kar obsoja predvsem male trgovine, tiste, ki so tako rekoč v sosesčini, na smrt. Mestno tkivo propada!« se razburja pokrajinski predsednik zveze Confcommercio Gianluca Madriz, ki meni, da bi morale institucije začeti razmišljati drugače. V Gorici, pravi Madriz, se morajo trgovci kosati tudi s slovensko konkurenco, kmalu pa še z velikonom Tiare v Vilešu. »Zdi se mi, da preveliko številno komercialnih centrov in možnost mrzličnega nakupovanja ob katerikoli uri in katerikoli dan v tednu ne izboljšujejo kakovosti našega življenja,« vdano zaključuje Madriz. (Ale)

RONKE - Okolje Soglasno za »zelene« avtomate

Večina in opozicija v ronškem občinskem svetu sta na zadnjem zasedanju sprejeli več resolucij, na podlagi katerih bodo na območju občine po zgledu drugih uprav omogočili namestitve avtomatov za pitno vodo, mleko in detergente. »Iz tega je razvidno, da je zaščita okolja pri srcu vsem političnim silam, kar se mi ne zdi samoumevno,« je povedala ronška občinska odbornica Elena Cettul, ki se je zahvalila vsem občinskim svetnikom za prizadevanje in jih povabila, naj še naprej sodelujejo z upravo v interesu občanov.

Odborništvo za okolje ronške občine je že v minulem letu izpeljalo več hvalevrednih pobud - s pomočjo okoljevarstvenikov Legambiente in občanke, ki ji bodo izročili priznanje, so npr. v mestu posadili okrog petdeset dreves -, po tej poti pa namerava vztrajati. V okviru pokrajinske konvencije o komunikaciji na področju ravnanja z odpadki bodo nekaj sredstev vložili v prirejanje pobud po vseh šolah, ki delujejo na območju občine, posluževali pa se bodo tudi zgibank in drugih informativnih materialov za družine. Del sredstev bodo vložili v nakup okolju prijaznih igral za otroke, v nakup ekoloških plečnikov, v informativno kampanjo o porabi vode in sajenje rastlin.

GORICA - Predsednica dežele sprejela maratonce

FJK o čezmejni porodnišnici: »Pripravljeni smo na dialog«

»Predlog čezmejnega sodelovanja na tem področju se nam zdi zelo zanimiv. Pripravljeni smo na dialog: prepričani smo, da tovrstne oblike sodelovanja lahko pomagajo pri premoščanju ovir, s katerimi se srečujemo, ko skušamo sami doseгти cilje.« Predsednica dežele FJK Debora Serracchiani je s temi besedami sprejela predstavnike združenja »Voglio nascere a Gorizia«, ki so včeraj v 4 urah in 20 minutah pretekli 43-kilometrski »maraton« med Gorico in Trstom, da bi izročili 4000 podpisov proti zaprtju goriške porodnišnice. Izpred goriške bolnišnice so malo pred 9. uro startali štirje tekači, pred prihodom na Oberdanov trg v Trstu pa so se jim pridružili še drugi. Serracchianijeva, ki jih je pričakala pri vhodu v palačo deželne svetice, se jim je zahvalila, ker so ponudili priložnost za razpravo o pomembnem vprašanju. »Pot za ohranitev goriške porodnišnice bi lahko bila čezmejna,« je še poudarila predsednica, odbornica Maria Sandra Telesca pa je izpostavila vlogo omizja, ki so ga ustanovili skupaj s slovensko vlado, ter potrdila, da namerava dežela obravnavati vprašanje porodnišnic v okviru splošne reorganizacije zdravstvenega sistema.

Start tekačev pred goriško bolnišnico

BUMBACA

TRŽIČ - Na deželi omizje o razvoju pristanišča

Hitreje s postopki

V prihodnjih dneh bodo obravnavali vprašanja bankin, postopka preverjanja učinkov na okolje VIA in triletnega načrta del

Na deželi o tržiškem pristanišču

Napredovanje postopkov, ki bodo omogočili izpeljavo prepotrebnih del na območju tržiškega pristanišča, so bili glavna tema sestanka, ki je potekal včeraj na sedežu dežele Furlanije-Julijske krajine v Trstu. Omizja so se ob predsednici dežele Debori Serracchiani, ki ga je sklicala, in deželni odbornici Mariagrazi Santoro udeležili še predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, tržiška županja Silvia Altran ter predstavniki podjetja za upravljanje pristanišč, industrijskega konzorcija, tržiške luške kapitanije, urada civilnega inženirstva in agencije za državno premoženje.

»Vse zainteresirane ustanove se morajo zavzeti za pospešitev po-

stopkov, saj je ta nujno potrebna,« je poudarila Debora Serracchiani. Na njen predlog bodo v prihodnjih dneh priredili tri tehnična in operativna omizja, na katerih bodo obravnavali glavna vprašanja, s katerimi je povezana prihodnost tržiške luke Portorosega. V ospredju bodo problem delovanja prve, druge in tretje bankine, postopek preverjanja učinkov na okolje VIA na ministrstvu v zvezi s poglobitvijo kanala, ki vodi v pristanišče, in triletni načrt del za pridobitev državnih finančnih prispevkov. Predsednica dežele FJK bo novo srečanje z vsemi ustanovami sklicala v prihodnjih tednih.

GORICA - Pred vhodom v vrtce

Otroški mozaik namesto plošče iz marmorja

S svojo sporočilnostjo in umetniško vrednostjo bodo nagovarjali obiskovalce, predvsem pa malčke vrtcev, ki bodo v njih imeli svoj razpoznavni simbol. To je cilj in hkrati prednost pisanih mozaikov, ki bodo v kratkem krasili pročelja vseh šestih vrtcev goriške Večstopenjske šole. Umetniška dela, ki upodabljajo logotipe vrtcev Ringaraja v Ulici Brolo, Sonček v Ulici Max Fabiani, Pikapolonica v Pevmi, Pikanogavička v Štandrežu, Kekec v Števerjanu in Mavrica v Bračanu so predstavili v ponedeljek v Kulturnem domu, kjer bodo na ogled do 30. septembra skupaj z risbami, na podlagi katerih so mozaiki nastali.

Večer so s petjem in plesom uvedli otroci vrtca Sonček, množico staršev, dedkov, otrok, vzgojiteljev in gostov - med njimi so ob treh županih Ettoreju Romoliju, Franci Padovan in Lucianu Patatu bili tudi občinska odbornica Silvana Romano, občinska svetnica Marilka Koršič, bivša ravnateljica Miroslava Brajnik in pokrajinski predsednik SKGZ Livio Semolič - pa je nato nagovorila ravnateljica Elizabeta Kovic. Spomnila je, da so slovenski vrtci dolga leta nosili ime ulice oz. kraja, kjer imajo sedež, v šolskem letu 2008-2009 pa sta zbor učnega osebja in zavodski svet takratnega Didaktičnega ravnateljstva sklenila, da sprožita postopek poimenovanja. Ta je bil dolgotrajen - uradna imena so vzgojne ustanove dočakale šele lani -, z namestitvijo tabel pa bo dobil svoj epilog. »Navadno so imena vrtcev zapisana na marmornatih ploščah, nam pa se je zdelo, da bi bili takšni napisi brezvezni, saj jih otroci ne morejo razbrati. Tako je nastala zamisel, da morajo biti na-

Štandrež

Števerjan

Ul. Brolo, Gorica

Ul. Fabiani, Gorica

pisi zapisani v edinem jeziku, ki ga tako majhni otroci poznajo: to je ilustracija,« je povedala Kovičeva. V vrtcih so nato pod vodstvom vzgojiteljic začele nastajati izvirne risbe, ki so jih kasneje nižješolci šole Ivan Trinko pod mentorstvom profesorice Magde Semec preoblikovali v dokončne načrte. Iz njih so naposled sestavili mozaike študentje specializirane šole iz Spilimberga, ki jo je na ponedeljkovi slovesnosti predstavljala direktor Gian Piero Brovedani. »Ko sta Kovičeva in predsednik društva skultura2001 Marjan Brescia, s katerim že več let sodelujemo, prišla k meni s tem predlogom, sem

Otroško rajanje v Kulturnem domu (zgoraj), mavrični mozaik za vrtce v Bračanu (desno)

Pevma

BUMBACA

bil navdušen. Pri mozaiku je pomembna sinteza: kdo bi lahko bolje od otrok znal interpretirati slo, ki jo obiskujejo?« je ocenil Brovedani, po katerem je šola iz Spilimberga navezana na Gorico in čezmejni prostor, zato bi ga veselilo, da bi tudi goriška občina vstopila v konzorcij, ki jo upravlja.

Vsem, ki so pri podvigu sodelovali, je čestital župan Gorice Romoli, ki meni, da bi lahko tudi ostali goriški vrtci posnemali pobudo. Padovanova je v imenu števerjanske občine izpostavila pomen vlaganja v šolstvo. Pozdravil je župan Patat in dejal, da bo z mavričnim mozaikom šolski center v

Bračanu, kjer sobivata slovenski in italijanski vrtce, še lepši. V imenu zavodskega sveta je pozdravila še Sara Boškini, ki je ob okrasni vrednosti mozaikov izpostavila tudi vlogo otrok pri njihovem nastajanju in poudarila projekt.

Ob učnem in neučnem osebju ter institucijah so pri uresnitvi pobude odigrali ključno vlogo tudi pokrovitelji. Finančno pomoč so zagotovili Fundacija Goriške hranilnice ter podjetji Coveme in Elettrogoria, Kovičeva pa se je zahvalila učitelju Silvanu Bevčarju, ki je poskrbel za postavitev razstave v Kulturnem domu. (Ale)

GORICA - Okusi Miss FJK z župani

Nad gosti bo bdela 35 prostovoljcev

Število prošelj mladih prostovoljcev, ki so se prijavili na razpis goriške občine, zato da bi sodelovali pri letošnji izvedbi Okusov na meji, je nad pričakovanji. Zato so njihovo število povečali. Skupno bodo angajali 35 prostovoljcev, ki bodo imeli na sebi črno majico z znakom prireditve in napisom »staff«. Bdeli bodo nad gosti in nudili informacije v več jezikih o lokacijah, o urnikih brezplačnih avtobusov in goriških znamenitostih, ki utegnejo privabiti turiste. Hkrati bodo sodelovali s podjetjem Bensa PM pri zagotavljanju varnosti; ob njih bodo na ulicah še prostovoljci civilne zaščite, združenja karabinjerskih veteranov in radioamaterjev. Prostovoljci, ki jih bodo usposobili na 4-urnem tečaju, bodo ljudem na voljo do nedelje v dveh izmenah: med 10. in 16. uro ter med 16. in 22. uro, jutri samo v večerni izmeni.

Slovesni začetek prireditve bo jutri 18. uri na Travniku. Dogodek bodo pozdravili italijanski in slovenski župani. Slovenski sosede se bodo letos predstavili še z bogatejšo ponudbo kot doslej. V parku pri Bevkovem spomeniku v središču Nove Gorice bodo namreč postavili Dalmatinsko vas, kjer bodo vinariji s Pelješca in domači gostinci v šestih sotorih ponujali dalmatinsko kuhinjo.

Na Travniku se bo županom poleg filmarja Mattea Oleotta pridružila še 18-letna Paola Rosani iz Trsta, novopečena Miss Furlanije-Juljske krajine 2013; prišla bo brezplačno v zameno za obvezo prirediteljev, da bodo prispevali v dobrodelni sklad za pomoč siromašnim deklicam v brazilskem kraju Salvador de Bahia.

Paola Rosani

AJDOVŠČINA - Delodajalec izginil

Izigrani

Delavci ajdovskega podjetja Pet-No-va so na okrožnem sodišču v Novi Gorici včeraj vložili predlog za stečaj podjetja. Za italijanskim lastnikom in direktorjem podjetja Giuseppejem Ortenziom, ki je pred nekaj tedni čez noč odpeljal stroje iz proizvodne hale, v Sloveniji ni več ne duha ne sluha. Okoli 25 zaposlenim in študentom, ki so pakirali ženske hlače nogavice v polletni vročini pri 40° Celzija, dolguje tri plače in polovico regresa. Zaposleni so delali večinoma za minimalno plačo.

»Podjetje že nekaj časa ne obratuje, ne obstaja in je grdo izkoristilo svoje zaposlene,« je včeraj pred sodiščem povedal Damjan Volf, izvršni sekretar Konfederacije sindikatov 90. Povedal je, da je delodajalec kršil kar nekaj členov zakona o delovnih razmerjih ter zakona o zdravju in varnosti pri delu. Razočarani pa so tudi nad državo »Pristojne institucije niso naredile tega, kar so delavci od njih pričakovali: niso pravočasno ukrepale in niso preprečile delodajalcu naklapanje in kršenja delovno-pravne zakonodaje ... Slovenija je žal postala znana kot država z luknjičasto zakonodajo, ki sicer slovi po dobrih in marljivih delavcih. To je eden od dobrih primerov, na katerem bi se morala država marsikaj naučiti. Januarja je slovenski državljani odprl čez deset podjetij z osnovnim minimalnim kapitalom 7.500 evrov, s takšnimi in drugačnimi obljubami jih je v veliki večini prodal tujcem, ti so verjeli prodajalcu, začeli s proizvodnjo in, ker ne poznajo slovenske delovno-pravne zakonodaje, močno izkoristili slovenskega delavca,« dodaja Volf. »Upajmo, da bomo kaj dobili,« se nadeja ena od zaposlenih, ki ji delodajalec, s katerim je imela pogodbo sklenjeno za pol leta, dolguje tri plače. »Plače sem imel 600 evrov, težko bo-

Damjan Volf s predlogom stečaja K.M.

mo kaj dobili,« je bil redkobeseden moški srednjih let, njegov mlajši sedaj že bivši delavec pa glede prihodnosti ni preveč optimističen: »Druge zaposlitve ni, razen 'na črno' ali preko mladinskega servisa. Pogodbo s tem delodajalcem imam do 11. oktobra, sedaj počakamo na stečaj, šele nato se lahko prijavimo na zavod za zaposlovanje. Prej nimamo kaj. O zadnjem delodajalcu nima povedati nič lepega: »Delali smo v vročini, brez pitne vode na delovnem mestu, pavze nismo smeli imeti, odnos do delavcev je bil katastrofalen. Konec avgusta sem ga zadnjič videl, ko nam je še obljubil, da naslednji dan pridemo delat, a naslednjega dne ni bilo v hali nič več, ne strojev, ne vodstva, ničesar.«

Delovna inšpekcija je bila pri tem delodajalcu štirikrat, pa tudi sindikat je pisno večkrat opozoril na razmere, v katerih so delali zaposleni. »Nobene izjave o varnosti ni bilo, nobenega akta o sistemizaciji delovnih mest ... Ko smo zahtevali sestanek z lastnikom oz. direktorjem, je arogantno povedal, da je za njegov neuspeh kriva lenoba določenih delavcev in da bo plačal tiste, ki so delali, a da velika večina ni delala. Toliko o tem, kakšen tuj denar privabljam v Slovenijo,« se je na koncu pridušal Volf. (km)

GORICA - Čistilna akcija v osemnajstih občinah

S tehtanjem gospodinjskih odpadkov davek pravičnejši

Televizorji, pohištvo, kavč, odpadni gradbeni, električni in elektronski material, avtomobilski deli in akumulatorji, embalaže, kovinske posode različnih dimenzij, cevi, blazine, pnevmatike, azbestne plošče, celo počitniška prikolica, avtomobil in dostavno vozilo tipa Fiat ... Vse to in še marsikaj so v minulih dveh letih našli v naravnem okolju na ozemlju goriške pokrajine, še zlasti na Krasu, kjer mazači računajo, da jih bosta gozd in gmajna skrila očem. Po podatkih pokrajinske službe za zaščito okolja so v obdobju 2011-12 samo na Doberdobskem odkrili osemnajst divjih odlagališč, ravno toliko na območju tržiške in ronške občine. Odlaganje odpadkov tja, kamor ne sodijo (na primer ob zaboynike v mestu) in še zlasti v naravo, krajevno skupnost veliko zrača, saj se skozi davek Tarsu strošek zrača na občane, tudi na mazače. Naj bo primer Trzič: strošek, ki ga občina plačuje za odstranjevanje

nje nepravilno odvrženih odpadkov, znaša letno do 130 tisoč evrov. Nekoliko nižji je v Gorici.

S podatkom je včeraj postregel Michele Tonzar iz tržiškega krožka Legambiente, ki se je na sedežu pokrajine pridružil odbornici za okolje Mari Černi pri predstavitvi akcije z naslovom »Očistimo svet« (Puliamo il Mondo). Akcijo organizira Legambiente, na Goriškem bo potekala med 27. in 29. septembrom. Vanjo bo vključenih sedemnajst občin, ki so določile kraj čiščenja, sodelovale bodo tudi šole in društva. Doberdob je sicer pristopil kot osemnajsta občina, a bo akcijo odložil na zimski termin, zato da bodo odpadki sredi manj bohotne narave bolj vidni. Med soudeleženiimi občinami ni niti Sovodnje in Števerjana, ki podobno akcijo organizirajo na lastno pest. Zadovoljstvo nad odzivom je izrazila Černičeva in izpostavila posebno skrb pokrajine za okolje: »Od

okoljskih politik je vse odvisno, začeni z razvojem teritorija in industrijo. Čistilna akcija pa je predvsem izraz pripadnosti teritoriju.« Poudarila je še, da je pojav divjih odlagališč nerazumljiv, saj je na ozemlju pokrajine sedem zbirnih centrov, kjer sprejemajo domala vse tipologije odpadkov, storitev pa je brezplačna.

Poudarek zasluži še novost, na katero se pripravljajo v podjetju Ambiente Newco, ki je poverjeno za odnašanje odpadkov. Poskusno bodo uvedli tehtanje vrečk z nediferenciranimi odpadki, ki jih proizvajajo gospodinjstva, zato da bi presegli davek Tares. Novi sistem je pravičnejši in učinkovita spodbuda k sortiranju, sta prepričana Černičeva in Tonzar. Pribojbina bo namreč izračunana na podlagi realne količine proizvedenih odpadkov. Prve občine v goriški pokrajini bodo začele eksperimentirati novi sistem tekom prihodnjega leta.

Žigovanje nanoškega sira

FOTO K.M.

VIPAVA

Nanoški sir ima italijanskega lastnika

Znani italijanski proizvajalec mlečnih izdelkov je kupil vipavsko mlekarino. Kot pojasnjuje direktor Kmetijske zadruge Vipava Boris Bajc, je pogodba že podpisana, do konca novembra, ko bo v celoti nakazana kupnina, pa ne želi razkriti ne njene višine ne imena kupca, zanikal pa je, da bi bil to Parmalat ali kakšna druga večja družba. Novi lastnik se bo po Bajčevih besedah osredotočil na proizvodnjo sirov in izdelke iz sirov. »Zagotavlja pa, da bo obdržal nanoški sir,« pravi Bajc. Po njegovih informacijah, naj bi novi lastnik obdržal le del od sedaj 22 zaposlenih v mlekarini. Mleko za predelavo bo še naprej prihajalo iz Vipavske doline, Idrijsko-Cerkljanskega in Gorenjske, od koder že sedaj vozijo mleko v Italijo. Samo v Vipavski dolini dnevno proizvedejo približno 30.000 litrov mleka, širše na Primorskem pa trikrat do štirikrat toliko mleka. (km)

GORICA - 70-letnica Goriške fronte

»Večincem« se zatakne glas v grlu ...

Mestna sekcija vsedravnega združenja partizanov VZPI-ANPI je v okviru obeležja 70-letnice Goriške fronte priredila informativno srečanje o vlogi in izbirah kraljeve vojske, je več kot sto dvajsetim poslušalcem spregovoril o vojaških in posledično političnih izbirah Divizije Torino, ki je imela svoje poveljstvo v Gorici. Raziskovalec Marco Puppini, sodelavec deželnihi zavodov za zgodovino odporniškega gibanja, je prvega dopolnil s predavanjem o partizanski vstaji proti nemški okupaciji. Študijsko srečanje je potekalo v prostorih poveljstva konjeniške brigade na Battistijevem (nekoč Telovadnem) trgu, v nekdanji stavbi Südbahn hotela, ki ga je slovenska Trgovsko obrtna zadruška leta 1903 odkupila in preimenovala v Park hotel. Med Veliko vojno so ga granate porušile, likvidatorji pa so leta 1927 združeno lastnino izročili vojaškim oblastem (sic!). Redki so civilisti, ki so v zadnjih desetletjih stopili v poslopje vojaškega poveljstva, VZPI-ANPI pa je uspelo odpreti tista vrata in morda je to največji simbolni uspeh pobude.

Protokol je predvideval vljudnostni pozdrav predstavnika brigade, uvodni dvojezični (po kolikih desetletjih je v tistih prostorih odmevala slovenščina) nagovor predsednika mestne sekcije VZPI-ANPI Mirka Primožiča, poseg pokraj-

skega predsednika Paola Padovana ter pozdrava občinskega odbornika Stefana Cerette in pokrajinskega odbornika Federica Portellija. Slednja dva sta kot predstavnika pokroviteljev podprla pobudo, razšla sta se v oceni odnosa do mrtvih: za prvega so mrtvi vsi enaki, drugi je izpostavil vrednote, za katere ljudje v vojnah in spopadih umirajo.

Do te točke ni, razen Primožiča, nihče uporabil pridevnika »slovenski« (uporniki, partizani, odredi, padli ...). Tudi do konca dvournih izvajanj je bilo slišati le dvakrat besedo »slave« (»bandiere«, »unità«). Razlaga je dvojne narave: ali je samo po sebi umevno, da so partizani na Goriški fronti in tudi prej bili pač Slovenci z dodatkom Proletarske brigade, sestavljene iz italijanskih, furlanskih in bejaških delavcev (v glavnem ladjedelničarjev), ali smo priča še vedno trajajočemu psiholingvističnemu tabuju, ko se večincem zatakne glas v grlu tik, preden bi navedeni pridevnik šel v eter.

Glavna posega bi bila vredna posebnega in dolgega poročanja zaradi kopice podatkov in opisov, ki sta jih vsebovala. Za poznavalce sicer ni bilo povedanega ničesar bistveno novega, ponovljene pa so bile nekatere zanimive točke z dodatkom širše zgodovine Divizije Torino. Za goriška ušesa je bilo presenetljivo slišati uniformiranega zgodovinarja (diplomatske vede je študiral na goriški fakulteti Tržaške univerze), da si vsi mrtvi zaslužijo usmiljenja, a so se v specifičnem primeru eni borili za svo-

Mirko Primožič in govornika (zgoraj), občinstvo (desno)

BUMBACA

bodo, drugi pa za režim in nasilje. Reklo po istoimenskem filmu »tutti a casa« ni upravičeno, kajti mnogo pripadnikov kraljeve vojske je izbralo pot v hribe in gozdove.

Divizija Torino je bila poslana v Sovjetsko zvezo, kjer je med vojaki dozorelo marsikatero zgodovinsko, kulturno in politično spoznanje, zaradi katerih so nato na tedanjem Goriškem (od Trbiža do Razdrtega) pod poveljstvom generala Bruna Malagutija ukrepali proti nemški vojski, sicer pa niso sprejeli sodelovanja s partizani. V razlago (nikakor v opravičilo) je potrebno upoštevati, da so partizani napadali še nekaj dni pred razsulum in je bilo težko pričakovati neposredno zavezništvo. Vsekakor so vzroki za naknadno sodelovanje z nemško vojsko, in sicer z 71. pehotno divizijo, tičali v višjih poveljstvih, ki so Malagutija odstavila in ga zamenjala, Nemcem pa dovolila, da so se postopoma premikali s Trbiža najprej do Lužnice, do Gumina in nato do Gorice, po Soški dolini pa do Mosta in do Solkana.

Privolila so celo v poenotenje sil za »ohranitev javnega reda«.

Puppini je opis dogajanj začel s stanjem poleti 1943, sicer pa je navedel tudi bitko na Nanosu, ko je leta 1942 okrog tisoč italijanskih vojakov napadlo Vojkovo četo, ki je sicer ni imenoval ali kakorkoli opredelil. Tu naj bo kronistu dovoljeno podčrtati, da je v tem primeru šlo res za prvi partizanski spopad z vojsko na ozemlju tedanje italijanske kraljevine za razliko od dopadljive razlage, da je prvi spopad v Italiji potekal okrog goriške Južne železniške postaje. Tudi številke udeleženi borcev in vojakov niso na Nanosu nič manjše kot okrog postaje. Kvečjemu je na Nanosu bilo več vojakov.

Vojaki Divizije Torino so se nemški vojski uprli na Trbižu in imeli sedemindvajset mrtvih, na Razdrtem so uspeli zavestni prodor nemških enot, a jih je, kot že zapisano, naknadno izdalo lastno poveljstvo. Tudi Malaguti je bil naklonjen prehodu nemške vojske, je pa naročil podrejenim, naj ne napadajo partizanov.

Puppini si je postavil tudi retorično vprašanje, zakaj se je partizansko poveljstvo opredelilo za frontno in ne gverilsko bojevanje. Odgovoril je z naslednjimi vzroki: morda je preveč upalo v možnost, da se jim Divizija Torino pridruži (poskus dogovora je že potekal), še bolj pa je skrbelo za zbiranje orožja, opreme in hrane za premik na Trnovsko planoto, za kar je potrebno nekaj zalednega miru glede na 17 kilometrov dolgo frontno črto. Sicer pa vemo, da je vstajniško stanje vselej več ali manj kaotično. Naenkrat se je javilo k partizanom okrog 5.000 borcev, ki jih je bilo potrebno razporediti, oborožiti, nahraniti in opremiti, kaj šele da bi jih, neizkušene, pošiljali v manevrske premike, hitre zasede ali juriše.

Med tehtnimi posegi in vprašanji iz publike (tudi glede fašističnega nasilja nad Slovenci in Hrvati) je bilo tudi slišati obžalovanje, da se ni vedelo ničesar o vseh teh in vzporednih zadevah do zadnjih nekaj let. Običajna »lamentacija« tistih, ki nimajo pojma, se ne potrudijo ali pa nočejo slišati, da obstajajo tudi slovenski viri, listine in knjige. Odgovoril jim je tudi polkovnik Zarccone, ko je dejal, da so italijanski arhivi vojaških enot bili na razpolago, zanimanja pa od nikoder. Kritično se je tudi vprašal, kako to, da urad, kateremu načeluje, nima arhiva partizanskega odpornišva ... Italijanska vojska v času republike se samodejno ni ukvarjala z vprašanji Resistenze, ker se načeloma ne more in noče vmešavati v politične zadeve. Partizanska borba pa je še kako politična zadeva! (ar)

Pretekli čas pokrajine

V palači Attems Petzenstein na goriškem Kornu, kjer imajo svoj sedež Pokrajinski muzeji, se bo danes nadaljeval ciklus predavanj, ki spremljajo razstavo o goriški pokrajini pred prvo svetovno vojno. Aleksej Kalc in Paolo Lancis bosta z začetkom ob 18. uri predstavila demografsko in ekonomsko sliko pokrajine iz druge polovice devetnajstega stoletja.

Invalsi in ocenjevanje

Na sedežu združenja Forum Cultura per Gorizia v Ascolijevi ulici 10 bo danes ob 18. uri javna debata na temo vprašalnika Invalsi in evropskih šolskih ocenjevalnih sistemov. Govornika bosta Leonardo Milocco in Alessio Sokol, pri pobudi sodeluje koordinacija goriških šolnikov.

Ob razstavi »Lautrec«

V palači Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ulici v Gorici bo danes ob 18. uri projekcija filma »Lautrec« (Francija-Španija, 1998), ki jo prireajo v okviru tamkajšnje razstave reklamnega gradiva iz fonda Passero-Chiesa in v sodelovanju z goriškim Cineclubom; vstop bo prost. Ob 17. uri bo voden ogled razstave.

»Evangelion« v kinu

Poseben dogodek bo danes v goriškem in tržiškem Kinemaxu, kjer bodo vrteli tretji del tetralogije animiranih filmov Hideakija Anna pod naslovom »Evangelion: 3.0 You Can (Not) Redo«. Gre za v svetu najbolj popularno nanimiranih filmov z roboti. Tri projekcije bodo v Gorici (rezervacije na tel. 0481-530263) in ravno toliko tudi v Trzinu (tel. 0481-712020).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici obvešča, da je blagajna v Ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-383601) odprta za abonmajske sezono od ponedeljka do sobote 10.00-13.00 in 16.00-20.00, zaprta bo 11. oktobra.

KULTURNI DOM NOVA GORICA obvešča, da bo potekal do 27. septembra jesenski vpis glasbenega abonmaja; informacije po tel. 003865-3354016 ali na elektronskem naslovu blagajna@kulturnidom-ng.si.

SLOVENSKI NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA: v četrtek, 26. septembra, ob 20. uri »Timon Atenski« (William Shakespeare, Thomas Middleton); informacije na blagajna.sng@siol.net, tel. 003865-3352247. **V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU** poteka naročninska kampanja za gledališko sezono 2013-14: 28. in 29. septembra med 10.30 in 12.30 ter 18. in 20. uro in od 30. septembra do 3. oktobra med 18. in 20. uro pri blagajni v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753) bodo lanske abonenti lahko potrdili abonma, 5. in 6. oktobra med 10.30 in 12.30 ter med 18. in 20. uro bodo lanske abonenti lahko spremenili sedež, abonmaji za nove abonente bodo na voljo od 8. oktobra do 16. novembra ob torkih med 16. in 18. uro in sobotah med 10.30 in 12.30.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU poteka naročninska kampanja za gledališko sezono 2013-14: pri blagajni v Ul. Nazario Sauro 17 v Krminu (tel. 0481-630057) bodo 25. in 26. septembra med 18. in 20. uro lanske abonenti lahko spremenili sedež, abonmaji za nove abonente bodo na razpolago 27. in 28. septembra med 16. in 18. uro ter od 30. septembra do 26. oktobra ob ponedeljkih med 18. in 20. uro ter sobotah med 16. in 18. uro.

Razstave

V MUZEJU SV. KLARE na Verdijevem Korzu v Gorici bo danes, 25. septembra, ob 19. uri odprtje razstave ob desetletnici prireditve »Okusi na meji« z naslovom »Guardare di gusto« (Pogled z užitek) v organizaciji kulturnega združenja Prologo.

PILONOVA GALERIJA vabi na odprtje dveh razstav v razstavnih prostorih v Prešernovi ulici 3 v Ajdovščini v četrtek, 26. septembra, ob 19. uri: »Veno Pilon, risbe« (pregledna razstava) in »France Mesesnel - Veno Pilon« (korespondenca).

Koncerti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo v Cankarjevem domu v Ljubljani v sredo, 2. oktobra, ob 16. uri Festival za 3. življenjsko obdobje, na katerem nastopajo upokojenski pevski zbori obmejnih držav, med temi tudi društveni ŽePZ goriških upokojencev. Poleg pevk je prostora v avtobusu še za nekaj spremljevalcev. Kdor se želi udeležiti revije, naj se čim prej vpiše. Prijave sprejemajo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-390697 (Marija Č.), 0481-882203 (Eda L.).

Čestitke

Na Vrhcu Sv. Mihaela te dni praznujeta 25-letnico poroke NERINA in CLAUDIO. Božji blagoslov, veliko zdravja, veselja in miru v družini jima želijo Karen, Matjaž, tata Nato, Gabri, Uštiti, Tati, Tjaša, Miki, Sara, Pavel, Mihael in Julija.

Civilna zaščita Sovodnje čestita NERINI DEVETAK in CLAUDIU ULIANU ob 25-letnici poroke.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.50 - 21.00 »I Puffi 2«.
Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Rush«.
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Evangelion 3.0 - You can (not) redo«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »I Puffi 2«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Evangelion 3.0 - You can (not) redo«.
Dvorana 3: 17.15 - 20.00 - 22.15 »Rush«.
Dvorana 4: 17.30 »Percy Jackson e gli dei dell'Olimpo - Il mare dei mostri«; 20.00 - 22.10 »Come ti spaccio la famiglia«.
Dvorana 5: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Un piano perfetto«.

Šolske vesti

DRUŠTVO TRŽIČ prireja razgovorni tečaj slovenščine; informativno srečanje bo v četrtek, 26. septembra, ob 18. uri na sedežu v Ul. Valentinis, 84.

AŠKD KREMENJAK organizira začetniški in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike v Jamljah (večnamenski center Prvomajska ulica 20). Informativni sestanek bo v sredo, 2. oktobra, ob 18. uri. Prisoten bo mentor Andrej Gropajc; informacije po tel. 338-6805242 (Sonja).

Obvestila

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Dobrodo tudi letos organizira glasbene urice za otroke iz vrtca; informacije po tel. 347-1243400 (Magda).

DRUŠTVO TRŽIČ vabi vsak petek na hojo s palicami po Marini Juliji. Zbirališče na glavni plaži ob 10. uri.

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE prireja v telovadnici v Sovodnjah rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21. uro in 22.30; prvo srečanje bo v torek, 1. oktobra; informacije po tel. 0481-882195 ali 333-2677398 (Miriam).

SPDG obvešča, da bo v novi sezoni rekreacijska telovadba za odrasle potekala vsako sredo med 20. in 21. uro v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Prvo srečanje bo 9. oktobra; informacije po tel. 338-7995474 (Aldo).

Prireditve

V VILI DE FINETTI v Coroni pri Marianu bo danes, 25. septembra, ob 19. uri srečanje z likovnim umetnikom Lucianom De Gironcolijem.

ASTRONOMSKI OBSERVATORIJ V FARI (Strada Colombara, 11) prireja v četrtek, 26. septembra, ob 20.30 srečanje z genetistom in raziskovalcem Tržaške univerze Fabiom Gerinom. Predaval bo na temo najnovejših teorij o genetskem izvoru rakastih obolenj; več na www.ccaf.it, info@ccaf.it, tel. 0481-888540; vstop prost.

Mali oglasi

PRODAM diatonično harmoniko rutar uglašeno C-F-B, malo rabljeno; tel. 335-6945789.

SADIKE solate indivie in »standreških vržot«, biološko pridelane, prodam; tel. 393-2989700.

GENERALNA SKUPŠČINA ZN - Ameriški predsednik na 68. zasedanju

Obama zahteva od ZN močno resolucijo o Siriji

NEW YORK - Ameriški predsednik Barack Obama je svoj govor na splošni razpravi 68. zasedanja Generalne skupščine ZN posvetil predvsem Siriji in Iranu, precej jasno pa je podal tudi ameriške interese na Bližnjem vzhodu in severu Afrike, ki po njegovih besedah nimajo nobene zveze z miselnostjo iz časov hladne vojne. Obama je kritiziral mednarodno skupnost, ki se po eni strani pritožuje, da se Američani preveč vpletajo v svetovne probleme, obenem pa jih kritizirajo, da ne storijo dovolj. V zbadljivki za ruskega kolega Vladimirja Putina, ki je Američane svaril pred tem, da se imajo za »izjemne«, je Obama ponovil, da so ZDA »izjemne«.

Obama je posvaril, da ima zmeden odnos sveta do ameriškega posredovanja slab vpliv na odnos Američanov do ameriške vloge v svetu. Zagotovil je, da ZDA v Siriji nimajo nobenih posebnih interesov. Ti so enaki za celotno severno Afriko in Bližnji vzhod. To so mir, stabilnost in blaginja držav v regiji. ZDA bodo, čeprav zmanjšujejo odvisnost od nafte iz bližnjevzhodne regije, še naprej skrbele za nemoten pretok energetskih virov in branile svoje zaveznike. Za omenjene interese bodo pripravljene tudi uporabiti silo. Prav grožnja z uporabo sile je po Obamovih besedah prispevala k temu, da je nastala možnost uničenja kemičnega orožja v Siriji.

Varnostni svet Združenih narodov je pozval k hitremu sprejemu resolucije za dokončanje procesa uničenja tega orožja in poudaril, da morajo biti posledice, če dogovor ne bo uresničen. Rusom in Irancem, ki so največji zavezniki režima Bašarja al Asada, pa je sporočil, da Asad, ki je s kemičnim orožjem pobijal lastne državljane, na koncu mirovnega procesa pač ne bo mogel ostati na položaju.

Obama je prisotne pozval, naj pomagajo sirskega prebivalstvu, in dodal, da so ZDA za humanitarno pomoč namenile že milijardo dolarjev, naznanil pa je še dodatnih 339 milijonov. Bela hiša je sporočila, da s tem denarjem preživljajo 4,2 milijona ljudi v Siriji in dva milijona beguncev v sosednjih državah.

Splošna razprava poteka v novi, čeprav začasni dvorani, dokler ne bo končana obnova stare dvorane v palači narodov. Simbolizem novosti, ki morda napoveduje boljše čase, je dopolnil iranski predsednik Hasan Rohani, ki za razliko od svojega predhodnika Mahmuda Ahmadinedžada ni demonstrativno odkorakal iz dvorane, ampak je Obamov govor poslušal do konca.

Obama je priznal, da normalizacija odnosov z Iranom ne bo enostavna in kratka, vendar pa ima možnost za uspeh, če se reši vprašanje iranskega jedrskega programa. Iranu je priznal pravico do miroljubne uporabe jedrske energije in poudaril, da ZDA ne iščejo »zamenjave režima«. Zavzema se za mirno rešitev, vendar pa je dodal, da ZDA ne bodo dovolile Irana z jedrskim orožjem.

Zaradi tega je naročil državnemu sekretarju Johnu Kerryju, da se skupaj s petimi predstavniki svetovnih sil na temo jedrskega vprašanja sreča z iranskim kolegom Mohamedom Džavadom Zarifom. O morebitnem srečanju z Rohanijem ni govoril, vendar pa ameriški mediji še vedno ugibajo, da bo do tega zgodovinskega dogodka morda le prišlo in to še danes, preden se Obama zvečer vrne v Washington.

Obama pa se bo po napovedih srečal s palestinskim predsednikom Mahmudom Abasom. Vprašanju miru med Palestinci in Izraelom je namenil precejšen del svojega govora in izrazil ra-

Barack Obama med govorom na 68. zasedanju generalne skupščine Združenih narodov

ANSA

zumevanje za cinizem Palestinecev, ko ga je Abas opazoval s prav takšnim izrazom na obrazu. Obama je poudaril, da je nastopil čas za rešitev spora in rešitev v obliki dveh držav. Izraelce je pozval, naj sprejmejo palestinsko državnost, Palestinec in arabske države pa k miru in varnosti za Izrael.

Ameriški predsednik je svojih 15 predvidenih minut krepko raztegnil na več kot 40 minut, vendar zehanja, kot pred leti, ko je pokojni libijski diktator Moamar Gadafi govoril uro in pol, ni bilo.

Pred njim je kot prva govornica po generalnem sekretarju ZN in predsed-

niku Generalne skupščine nastopila brazilska predsednica Dilma Rousseff. Med drugim je ošvrknila ZDA zaradi vohunjenja. Rohani bo imel govor popoldne po newyorškem času in zanimivo bo opazovati, ali ga bo v znamenje iskanja medsebojnega spoštovanja poslušal tudi Obama.

KENIJA - Tako zagotavlja kenijski predsednik Uhuru Kenyatta

Konec drame s talci

Za napadom v nakupovalnem središču v Nairobiu bi lahko stala angleška »bela vdova«?

NAIROBI - Kenijski predsednik Uhuru Kenyatta je včeraj sporočil, da se je drama s talci v nakupovalnem središču v Nairobiu končala, so pa izgube v napadu somalijskih islamskih skrajnežev velike, saj je življenje izgubilo 67 ljudi. »Premagali smo naše napadalce. Naše izgube so velike, a bili smo pogumni, enotni in močni. Kenija se je soočila z zlom in zmagala,« je kenijski predsednik dejal v televizijskem nastopu. Kenyatta je še povedal, da je bilo v napadu ubitih 61 civilistov in šest pripadnikov kenijskih varnostnih sil. Poleg tega je bilo ubitih pet napadalcev, 11 pa jih je prihranjenih. Predsednik je ob tem še razglasil tri dni žalovanja. V treh dneh obleganja je bilo ranjenih še najmanj 200 ljudi.

Nakupovalno središče Westgate je v soboto zasedla skupina napadalcev, ki so obiskovalce napadli s strelnim orožjem in granatami. Odgovornost za napad je prevzela somalijska milica Šebab. Napad naj bi bil maščevanje za vdor kenijske vojske v Somalijo leta 2011, kjer so se borili proti milici. Kenyatta je še razkril, da poteka »preiskava, da se ugotovi državljanstvo vpletenih v napad«. Kenijske varnostne sile namreč navajajo, da je bilo med napadalci tudi več tujih državljanov, med drugim domnevno tudi dva ali trije somalijski Američani.

Vse glasneje se omenja eno ime - Samantha Lewthwaite. Na ugibanja, ali bi za napadom lahko stala ta 29-letna Britanka z vzdevkom »bela vdova«, še ni jasnega odgovora. Lewthwaitejeva je spreobrnjenka v islam. Poročena je bila z Germainom Lindsayjem, enem od štirih samomorilskih napadalcev, ki so julija 2005 napadli londonsko podzemno železnico in ubili 52 ljudi. Hči britanskega vojaka in mati treh otrok se zadnji dve leti roki pravice izogiba neke v vzhodni Afriki. Kenijska policija jo išče zaradi suma vpletenosti v prejšnja teroristična dejanja.

Kenijski uradni viri sicer dajejo nasprotujoče si izjave o morebitni vpleteno-

Kenijski mediji so ugibanja o vpletenosti »bele vdove« Samantha Lewthwaite v napad v komercialnem središču objavili z velikim poudarkom

ANSA

st britanske ženske v napad na nakupovalno središče Westgate. Kenijska zunanja ministrica Amina Mohamed je za ameriško televizijo PBS dejala, da je krivdo za napad mogoče pripisati britanski ženski in še dvema ali trem ameriškim moškim, notranji minister Joseph Ole Lenku pa je pred tem zanikal, da bi bile med napadalci tudi ženske. Kot je pojasnil, so se nekateri moški le preoblekli v ženske. Britanski časnik The Telegraph se medtem sklicuje na obveščevalne vire in na dva vojaka, ki so vsi zatrdili, da je med ubitimi teroristi v nakupovalnem centru tudi belka. Drugi kenijski obveščevalni vir je dejal, da video posnetek prikazuje belko v vrstah teroristov, neka lastnica trgovine pa je zatrdila, da je v eno od njenih pomočnic orožje usmerila belka. Mediji poročajo, da je »bela vdova« pomembna članica milice Šebab.

Lewthwaitejeva je julija 2005, ko se je njen na Jamajki rojeni mož v Londonu razstrelil in pri tem ubil 26 ljudi, bila no-

seča z njunim drugim otrokom. »V celoti obsojam in sem zgrožena nad grozotami, ki so se zgodile v Londonu,« je poudarila. Britanka je sicer svojega moža spoznala na spletnem forumu, ko je bila stara 17 let. Dve leti kasneje se je spreobrnila v islam. Kaj se je z njo dogajalo po bombnih napadih v Londonu, ni povsem jasno. Kenijska policija je v preteklosti opozorila, da potuje z lažnim južnoafriškim potnim listom pod imenom Natalie Faye Webb skupaj s svojimi tremi otroci, deklico in dvema dečkoma. Otroci naj bi bili stari med sedem in 12 let.

Medijska poročila so sicer »bela vdovo« povezovala z načrtovanjem napadov po vsem Afriškem rogu, čeprav je o njeni vlogi le malo dokazov. Kenijski časnik Daily Nation je poročal, da jo ekstremisti na kenijski obali imenujejo Dada Muzungu, kar v svahiliju pomeni bela sestra, ter da se je januarja lani izognila raciji kenijskih oblasti. (STA)

V Ukrajini največji čezmejni kmetijski projekt Kitajske

PEKING - Kitajska bo imela v Ukrajini svoj največji čezmorski kmetijski projekt, za katerega bo namenila več milijard dolarjev, poroča časnik South China Morning Post. V skladu s 50-letnim načrtom bo Ukrajina sprva Kitajski dala na voljo najmanj 100.000 hektarjev visokokakovostne kmetijske zemlje v vzhodni regiji Dnjepropetrovsk, predvsem za gojenje žitaric in vzrejo prašičev. Tam pridelana žita in meso bodo prodajali dvema kitajskima državnima podjetjema po posebej ugodnih cenah. V okviru projekta bodo obseg zemljišča povečali na tri milijone hektarjev, kar je skoraj toliko, kot je površina Belgije. Kot navaja poslovni portal Quartz, se bo Ukrajina s tem za pol stoletja odpovedala petim odstotkom svojega ozemlja ali devetim odstotkom svojih obdelovalnih površin.

Bank of America bo plačala za rasno diskriminacijo

COLUMBIA - Ameriška sodnica Linda Chapman je banki Bank of America odmerila 2,2 milijona dolarjev odškodnine zaradi rasistične diskriminacije pri zaposlovanju. Več kot 1100 iskalcev zaposlitve ni dobilo dela zaradi temne barve kože in si bodo razdelili odškodnino. Veliko denarja za posameznika ne bo, deset med njimi pa jo je odneslo še najbolje, saj jih mora banka zaposliti takoj, ko se bo našlo pristo delovno mesto. Milijon dolarjev bo šlo več kot 1000 osebam, ki niso dobile delovnega mesta leta 1993, preostanek pa 113 osebam, ki so bile zavrnjene med leti 2002 do 2005. Banka je predvsem na jugu ZDA zavračala temnopolte ljudi, ki so želeli delati za bančnim okencem ali v administraciji, čeprav so bili usposobljeni.

Z letala ukradli zlate palice vredne 1,6 milijona evrov

PARIZ - Letalska družba Air France je sporočila, da so z letala družbe, ki je bilo namenjeno iz Pariza v Zürich, izginile zlate palice v vrednosti 1,6 milijona evrov. Zlate palice, težke okrog 50 kilogramov, so prejšnji četrtek na letalo družbe shranili zaposleni ameriškega varnostnega podjetja Brink's. »Upamo, da bo preiskava čim prej ugotovila potek dogodkov in našla odgovorne,« je o kraji na pariškem letališču Charles-de-Gaulle dejal predstavnik Air France. Za zdaj še ni znano, kako je do kraje prišlo, a po poročanju tiskovne agencije AFP so tatovom »verjetno pomagali pomagači na letališču«.

V Španiji skoraj 900.000 ljudi nima dostopa do zdravstva

MADRID - Zaradi manjših sredstev za bolnišnice in višjih cen zdravil skoraj 900.000 ljudi v Španiji nima dostopa do javnega zdravstva, so opozorili Zdravniki sveta. Medtem ko vlada v Madridu trdi, da se gospodarska kriza v državi umirja, opozarjajo, da so lanske proračunski rezi v zdravstvu prizadeli najbolj ranljive skupine in ogrozili zdravje. »Vpliv reforme v letu dni od uvedbe je naravnost poguben,« je na novinarski konferenci v Madridu opozoril predsednik nevladne organizacije Zdravniki sveta v Španiji Alvaro Gonzalez, ki je s tem začel medijsko kampanjo proti zmanjšanju proračuna za zdravstvo. Navedel je podatke španske vlade, da od septembra 2012 do brezplačnega javnega zdravstva v državi ni imelo več dostopa 873.000 ljudi. Večinoma gre za imigrante, ki so izgubili pravico po izgubi službe. Lansko znižanje proračuna za zdravstvo je bilo del reform, za katere je vlada trdila, da so neizogibne, da bi privarčevali več deset milijard evrov in stabilizirali javne finance. (STA)

Udinese premagal Genoa

VIDEM - Udinese spet ni igral najboljši, toda zmaga v sinočnji vnaprej igrani 4. kroga A-lige je zaslužena, saj je stalno napadal. Edini zadetek je padel v 34. min. drugega polčasa. Prosti udarec Di Nataleja je v svojo mrežo preusmeril napadalec Genoe Calaiò. Udinese ima zdaj na lestvici sedem točk. Danes ob 20.45 Bologna - Milan, Chievo - Juventus, Lazio - Catania, Livorno - Cagliari, Napoli - Sassuolo, Parma - Atalanta, Sampdoria - Roma, Torino - Verona, jutri ob 20.45 Inter - Fiorentina

Allegri potegnil Balotellija za ušesa

RIM - Milan se ne bo pritožil zoper kazen na račun Maria Balotellija, ki je zaradi neprimernega obnašanja do sodnika in delegata ter prejetega rdečega kartona na nedeljski tekmi proti Napoliju, ki so ga rossoneri na domačem stadionu San Siro izgubili z 1:2, na hladnem kar tri tekme. Trener Milana Allegri je bil zelo oster do svojega igralca. »Mario ima 23 let, ni več otrok. Zgrešil je in mora razumeti, kako se obnaša vrhunski igralec,« je fanta ožigosal trener.

KOŠARKA - Mario Gerjević ocenil evropsko prvenstvo v Sloveniji

»Bojim se za Slovenijo«

Košarkarski strokovnjak Mario Gerjević meni, da komaj minulo evropsko košarkarsko prvenstvo ni bilo posebno kvalitetno in ni postreglo s tehničnimi in taktičnimi novostmi, je pa vseeno bilo zanimivo in je hkrati tudi pokazalo, katere reprezentance bodo v Evropi gospodarile v prihodnjih letih. Med njimi menda ne bo Slovenije.

Kakšno prvenstvo smo spremljali?

Prvenstvo, v katerem je bilo kar nekja presenečenj. Ni bilo ekipe, ki bi konstantno zmagovala oz. prepričljivo igrala skozi celo prvenstvo. Vse ekipe so imele veliko oscilacij. Rezultat je bil zato zelo odvisen od dnevne forme, motivacije, stopnje pripravljenosti. Tudi ekipe, ki se niso niti uvrstile v drugi krog, bi se bile lahko ob drugačnem razpletu, denimo ugodnejšem razporedu, prebile celo do polfinala. Prvenstvo ni bilo kdo ve kako kvalitetno, kar je tudi posledica odsotnosti velikega števila vrhunskih igralcev. Nismo videli nobenih velikih taktičnih novosti. Igra v obrambi in napadu je bila dokaj prepoznavna. Je pa bilo zanimivo, napeto. Izenačenost je dala prvenstvu svoj čar.

Zakaj je zmagala prav Francija?

Imeli so izjemnega Parkerja, ki je igrak, ko je bilo to potrebno. Kljub temu pa je Francija prav v finalu dokazala, da ni samo Parker. V pravem trenutku so tudi drugi igralci Francije, polovica od njih igra v NBA ligi, pokazali pravo kakovost. Parker je bil na finalni tekmi že na koncu z močmi, takrat so nosilno vlogo znali odigrati Batum, Diaw in drugi. Poleg tega so si Francozi zlato medaljo najbrž tudi najbolj želeli, ker je do zdaj še nikoli niso osvojili.

Katere ekipe so presenetile, kdo je najbolj razočaral?

Zelo pozitivno je presenetila Hrvaška. V pripravljalnem obdobju je igrala slabo, nezanesljivo, brez motiva. Po prvi tekmi proti Španiji, ko so navijači reprezentante tudi glasno izžvižgali, se je vsem spremenilo. Res pa je tudi, da bi se jim prvenstvo povsem ponesrečilo, če ne bi v drugi in tretji tekmi dosegli tesno zmago. Zmaga proti Sloveniji po podaljškju jih je še dodatno dvignila. Imeli so tudi ugoden razpored, vse to jih je poneslo do polfinala.

Pozitivno me je presnetila tudi Ukrajina. Ima zelo dobrega ameriškega trenerja (Mike Fratello, op.ur.) in bo na prvenstvu, ki ga bodo sama organizirala čez dve leti, zelo neugoden nasprotnik za vsakogar.

Tako kot Hrvaška je tudi Italija dobila v predtekmovalju zelo velik zagon, za razliko od

Hrvaške pa je v nadaljevanju prvenstva ugasnila. Čemu?

Pokazalo se je, da ekipe v Kopru niso bile na pričakovani ravni. Največje razočaranje EP so prav ekipe iz te skupine. Italija nje tam imela tudi veliko podporo s tribun. V Kopru

Francija ni samo Parker (na sliki desno), meni Mario Gerjević (zgoraj)

ANSA, KROMA

je bilo vse v barvah azzurrov. Toda v sodobni košarki brez visokih igralcev ne moreš igrati. In tu je bila Italija najslabša med vsemi ekipami, s katerimi se je pomerila od druge faze dalje. Težko je bilo pričakovati, da bi še naprej lahko zmagovali samo z metom. V Kopru so res igrali najlepšo košarko, a že pred drugim delom so vsi nasprotniki vedeli, kako je treba Italijo zaustaviti in so se na to tudi ustrezno pripravili. Če ni ravnotežja med igro z zunanjimi igralci in igralci pod košem težko prideš na tej ravni v sam vrh. Marco Cusin sam pod košem ni mogel nič. Žal mi je, da Italija ne gre na SP.

Kar ugotavljate za Italijo velja morda delno tudi za Slovenijo.

Slovenija je s 5. mestom dosegla izjemen rezultat. Ta reprezentance res ni bila dovolj dobra, da bi lahko osvojila medaljo. Kompletna igra Slovenije je temeljila na metu in protinapadu. Z veliko težavo je prebijala postavljeno obrambo. Bila je edina reprezentanca brez dobrega igralca na poziciji štiri. Nachbar je v tej vlogi predstavljal le obličje. Bistveno boljši bi bili, če bi igral Erazem Lorbek.

Slovenska košarka je vsekakor pridobila s prvenstvom veliko kredita. Na Košarkarski zvezi so vsi opravili izjemno delo, vključno s strokovnim štabom. Slovenija je v četrtfinalu izgubila proti kasnejšemu prvaku. Nima si kaj očitati.

Še nekaj bi dodal.

Prosim!

Zelo me je razočarala Grčija, ki je v pripravljalnem obdobju nadigrala vse nasprotnike. Kljub nesporazumom v ekipi in poškodbam bi morala doseči bistveno več. Zanimivo je tudi to: popolnoma sta odpovedali Rusija in Turčija. Njuni domači prvenstva sta zdaj najbogatejši v Evropi. Ru-

ski in turški igralci, ki bi morali biti nosilni v reprezentanci, so v svojih klubih zdaj rezerve, zato med tekmo niso več sposobni prevzemati odgovornosti. Moskovski CSKA je poln Srbov, v ruski ligi je veliko Hrvatov in Američanov. Vrhunska košarka domuje v njihovih državah, reprezentanci pa sta na psu. Podobne probleme poznamo iz zgodovine košarke v Španiji in Italiji. Iz tega bi se morali kaj naučiti. Kriza, ki je na primer zdaj zajela italijanske klube, blagodejno vpliva na reprezentanco, ker domače

prvenstvo temelji na domačih igralci. To je razlog, da je Srbija že toliko let v vrhu, prebuja se tudi Hrvaška.

Kdo bo v perspektivi kraljeval v Evropi v prihodnjih letih?

Hrvaška ima najboljšega evropskega igralca letnika 1994 Daria Šarič, letnika 1995 Hedonjo, letnika 1996, sina Arapoviča, letnika 1997 Mazalina. Ni to jamstvo za svetlo prihodnost, je pa dobra popotnica za vrhunsko reprezentanco čez nekaj let. Srbija je neizmeren vir talentov in pozitivnih karakterjev. Po vojnem peklu se prebuja tudi Bosna in Hercegovina. Tam zdaj spet dobro delajo. Zato bodo reprezentance iz nekdanje Jugoslavije tudi v prihodnosti na visoki ravni.

Nekoliko se bojim za Slovenijo. Na prihodnjem EP bo morda še lahko uspešna, dolgoročno pa ne vidim vrhunskih igralcev. To me zelo skrbi.

Košarka se širi tudi na Skandinavijo. Najboljši angleški igralci se izpopolnjujejo na ameriških koledžih. Danes v Evropi vsi igrajo košarko in vrhu bi se lahko v prihodnjih letih približale tudi države, ki so bile do zdaj daleč od njega.

Kam pluje košarka z vidika igre?

Finale evropskega prvenstva je postregel z dvema različnima slogoma igre. Francija igra v slogu lige NBA, Litva je bližja evropskim tokovom. Bojim se, da bo prevladal slog NBA lige. Veliko igranja 1:1, 2:2, veliko igre pick and rol, tudi trikrat, štirikrat. zapovrstjo. Ukrajina ke proti takšni igri pokazala specifičen in izviren način obrambe. Morda ga bomo letos uporabili tudi pri Jadranu.

A. Koren

Kolesarsko SP: danes prvi vrhunec

FIRENCE - Kolesarsko SP 2013 v Firencah bo danes doživelo prvi vrhunec, 57, 9 km dolg kronometer v konkurenci članov. Favoriti za zmago so med strokovnjaki trije - branilec naslova Nemec Tony Martin, štirikratni svetovni prvak Fabian Cancellara in olimpijski prvak iz Londona 2012 Bradley Wiggins. Nedvomno sta za presenečenje primerna tudi Američan Tyler Phinney, zadnji svetovni podprvak, in Avstralec Richie Porte ter še kdo.

Slovenske barve bo branil Kristijan Koren. Med Slovenci je pred startom višje meril Jani Brajkovič, ki pa je nastop odpovedal. »Za Janija Brajkoviča je v kronometru realen dosežek deseterica, Kristijan Koren pa je lani ob premieri zasedel 17. mesto na svetovnem prvenstvu in mislim, da bi moral ta dosežek ponoviti,« je napovedal slovenski selektor Martin Hvastija.

MLADINCI - Zlato odličje v vožnji na čas v konkurenci mladincev je osvojil Belgijec Igor Decraene. Slovenec Jon Božič je bil 22. Ženski kronometer pa je osvojila Nizozemka Ellen van Dyk.

Oracle spet zmagal

SAN FRANCISCO - Branilcu 34. jadralskega pokala Amerike, posadki ameriškega Oraclea je uspelo vnovič znižati prednost izzivalca, novozelandske ekipe Emirates. Potem ko so bili kiviji v zalivu pred San Franciscom le še zmago oddaljeni od končnega slavlja, saj so povedli z 8:1, je Oracle dobil pet regat zapored in zaostanek znižal na 6:8.

Hlinil poškodbo

LONDON - Hrvaški teniški igralec Marin Čilić je predčasno končal nastope na letošnjem tretjem turnirju za grand slam v sezoni v Wimbledonu, ker je izvedel za pozitiven dopiński test in se je z izmišljeno poškodbo želel izogniti negativni publiciteti, je sporočila Mednarodna teniška zveza (ITF). Čiliću so prejšnji teden izrekli devetmesečno prepoved nastopanja zaradi pozitivnega dopińskiego testa, s katerim so ugotovili prisotnost prepovedanega niketamida. Štiriindvajsetletni Hrvat, sicer 10. nosilec takrat v Wimbledonu, je pred turnirjem na sveti travi izgubil finale turnirja v Queensu, v Wimbledonu pa se je poslovlil 26. junija pred dvobojem s Francozom Kennijem de Schepperjem.

ODBOJKA - Moško EP

Italija vendarle doseгла četrtfinale

AARHUS - Italijanska moška odbojcarska reprezentanca je na evropskem prvenstvu na Danskem in Poljskem vendarle ujela četrtfinalni nastop. V dodatni tekmi osmine finala je včeraj namreč s 3:1 (24:26, 25:18, 25:21, 25:18) premagala tradicionalno neugodno Nizozemsko, za vstop v petkov polfinale pa se bo danes ob 17. uri pomerila s Finsko.

Potem ko je Italija zaradi poškodbe (začasno?) izgubila sprejemalca Savanija, Zajčev je prisiljen igrati na križu, na mestu korektorja pa igra debitant Vettori, se je položaj »azzurrov« precej zapletel. Včeraj so za nameček proti Nizozemski izgubili uvodni set, potem ko so izničili tri zaključne žoge. So pa zato reagirali res odlično ter z borbena in učinkovito igro (posebno v bloku, Beretta 6 tok, Birarelli 4) od drugega dela drugega seta dalje povsem onesposobili svoje nasprotnike in pokazali, da se na tem prvenstvu še vedno lahko potegujejo tudi za medalje, kar je navsezadnje tudi njihov cilj, čeprav nastopajo zdaj s precej spremenjeno in pomlajeno postavo.

Ostali izidi osmine finala: Poljska - Bolgarija 2:3, Rusija - Slovaška 3:0, Srbija - Danska 3:0

Današnji četrtfinalni spored: 17.00 Finska - Italija in Francija - Rusija 20.00 Belgija - Srbija in Nemčija - Bolgarija

EUROBASKET 2013

Gledalcev 300 tisoč, prodanih vstopnic pa je bilo veliko manj

LJUBLJANA - Organizatorji so za tekme EuroBasketeta 2013 prodali skupaj 182.700 vstopnic, veliko teh pa so tudi razdelili, saj si je sicer tekme ogledalo skupno 330.946 gledalcev. Organizatorji so 12.400 vstopnic razdelili med vse kategorije košarkarskih delavcev. Skoraj 29.000 brezplačnih vstopnic je pripadlo evropski košarkarski zvezi (FIBA Europe), ki je večino razdelila med nacionalne košarkarske zveze, udeležence prvenstva, tako da so si EuroBasket 2013 ogledali tudi številni tuji košarkarski delavci, od vrhunskih trenerjev (Obračević, Ivanović, Bartzokas, Tabak) prek bivših igralcev (Bodić, Đorđević) do drugih strokovnjakov in zanesenjakov. Gostili so tudi slovensko odbojcarsko reprezentanco pred odhodom na EP, teniško po uspehu v Davisovem pokalu, Tino Maze in Andreo Massija, biatlonce z Jakovom Fakom na čelu in druge slovenske športnike.

ODHAJA - Dušan Ivković po petih letih zapuščata mesto selektorja srbske košarkarske reprezentance. Ivković, ki bo 29. oktobra dopolnil 70 let, je funkcijo selektorja Srbije opravljal od leta 2008, v tem obdobju pa je bil njegov največji uspeh srebrno odličje na EP na Poljskem leta 2009.

RUZZIER IN NJEGOVI VAROVANCI USPEŠNI V BUDIMPEŠTI

Preteklo soboto se je v Budimpešti odvijala mednarodna tekma v hoji, veljavna tudi za madžarsko mladinsko in ekipno prvenstvo. Med 80 tekmovalci iz 4 držav je bil tudi lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier, ki je spremljal tudi tri svoje najmlajše varovance iz Kopra oziroma Ljubljane. Vsi štirje so odlično opravili svojo nalogo, saj so pometli z vso konkurenco in zmagali vsak v svoji kategoriji. Na izredno lepi krožni progi okoli stadiona Puškaš je Koprčanka Klara Cah zmagala med U12 na razdalji 1000m, med U14 pa klubska tovarišica Eva Čanadi na razdalji 3000m, medtem ko je član MASS iz Ljubljane Anže Tesovnik zmagal med U16 na 5000m dolgi progi. Njihov trener Ruzzier pa je osvojil prvo mesto na 10 km dolgi progi med veterani vseh kategorij. Drugouvrščenemu dvajset let mlajšemu Madžaru Venjerscsanu je zadal celi 2 minuti in pol zaostanka.

TEJA GULIČ NA SP Z DVEMA KOLAJNAMA

Slovenska kolesarka tržaškega moštva Team Eppinger Teja Gulič je na svetovnem rekreativnem prvenstvu, na katerem je nastopila z reprezentanco Slovenije, na težkem kronometru osvojila srebrno kolajno v svoji kategoriji, na cestni dirki pa ji je pripadla bronasta medalja. Prvenstvo je bilo v Trentu, na njem pa je nastopilo okrog 1700 tekmovalcev iz 38 držav iz celega sveta. Naslednje leto bo svetovno prvenstvo organizirala Slovenija, potekalo pa bo konec avgusta v Ljubljani. Time Trial 24 km: 1. Riikka Pyinnonen (Fin); 2. Teja Gulič (Slo); 3. Christina Ladyman (Avs). Cesta dirka (112 km): 1. Riikka Pyinnonen (Fin); 2. Margriet De Beus (Niz); 3. Teja Gulič (Slo).

MLADINSKI NOGOMET - Spreminjajoča se »geopolitična« slika na tržaškem Krasu in v Dolini

Iskanje prave poti

Bržkone se malokdo spominja srečanja predstavnikov naših nogometnih društev z ZŠSDI (pobudnik je bil tajnik združenja Igor Tomasetig): bilo je konec februarja (natančno 26. februarja) pri Primorju na Proseku. Takrat je tajnik ZŠSDI predlagal (tako smo v našem dnevniku pisali v torkovi Športni prilogi, 5. marca), »da bi v prihodnje srednjeročno sestavili tri zbirne centre za mladinski nogomet, glede na raznolikost teritorija in potrebo otrok ter staršev (op. av. vzhodni in zahodni del tržaške pokrajine in Gorica)«. Na Tržaškem se je predlog že (kar hitro) uresničil. Ampak ne po skupnem dogovoru, temveč čisto naključno oziroma zaradi nesoglasja med nekaterimi klubi. Na vzhodnem delu tržaške pokrajine sodelujeta na mladinski ravni Breg in Zarja. Na zahodni strani pa Kras, Primorje in Vesna. Prvi dve društvi imata skupno ekipo začetnikov. Na drugi strani pa vsa tri društva sodelujejo v kategorijah od začetnikov do naraščajnikov. Povezava med Krasom in Primorjem je letos še bolj tesna, saj imajo skupne ekipe tudi pri cicanjih in mlajših cicanjih.

Breg in Zarja: premalo otrok, racionalizacija in ... kako naprej?

Pri Bregu in Zarji so imeli (in še imajo) veliko težav pri sestavi skupne ekipe začetnikov. »Pravzaprav dva tedna pred začetkom prvenstva se nismo še odločili, v katerem prvenstvu začetnikov bomo igrali. Izbrati moramo med prvenstvom 7:7 ali pa 9:9. Številčno smo šibki (okrog 12 otrok), tako da je bolj verjetno, da bomo nastopali na malem igrišču,« je povedal odbornik Zarje Mirjan Žagar, ki bo letos treniral ekipo malih prijateljev. »Tretjina igralcev je lani igralo pri Bregu, drugi pa so bili z nami. Tako smo se odločili, da bomo nastopali kot Zarja. Treniramo in igramo v Bazovici. S tem, da imamo ekipo na tem delu Krasa, bomo porabili manj denarja (v glavnem zaradi krajših prevozov),« pravi Žagar, ki je tudi priznal, da so se od skupnega projekta združenih ekip umaknili zaradi raznih nesoglasij z drugimi društvi. Odbornik Brega Renato Sancin pravi, da so s to potezo (to velja predvsem za Breg) delno zaustavili beg nogometašev k drugim društvom. »V zadnjih letih so nekateri naši igralci raje izbrali druga društva v naši okolici (Domio, Zaule, Trieste Calcio) in ne združene slovenske ekipe, ki je v zadnjih sezonah igrala v Križu. Iz našega konca je namreč do tam pot dolga in zamudna. Otroci in so doma odhajali na treninge ob 16.00 in so se domov vračali okrog 20.00. Prevozi so bili vsekar odlično organizirani. Kljub temu pa je bilo to za otroke in starše prevelika obremenitev, saj imajo še druge zunajšolske dejavnosti in seveda domače naloge,« je ugovarjal Sancin. Žagar pravi, da je treba sodelovanje z Bregom dolgoročno še dognati: »Za prihodnjo sezono naj ne bi imeli težav, saj bodo vsi igralci še naprej igrali v kategoriji začetnikov. Problem bo sezona 2015/16. Skušali bomo sestaviti ekipo najmlajših, kar pa ne bo lahko.« Kaj pa sodelovanje z drugimi našimi klubi? »Znova bomo mogli sesti za mizo in se pogovoriti,« je dodal Žagar. Sancin si obenem želi, da bi k sodelovanju pristopila tudi gro-pajsko-padrška Gaja. »Pa tudi Primorje, pri ka-

Arhivski posnetek z lanske tekme začetnikov med B ekipama Krasa in openske Opicine

KROMA

terem pa so nam že povedali, da podpirajo to pobudo, ampak sami nimajo dovolj moči in kadrov, da bi lahko pomagali,« je dejal Sancin.

Ime Kras privablja tudi italijansko govoreče otroke

Da med vzhodnim (Breg in Zarja) in zahodnim polom (Kras, Primorje, Vesna) ni komunikacije, je potrdil tudi predsednik Primorja Roberto Zuppin, ki je takole ocenil novo skupno pot proseškega društva s Krasom in Vesno. »S Krasom sodelujemo na celotni črti: od malih prijateljev do ekipe mladincev. Naša skupna nogometna šola z repenskim klubom šteje letos 45 otrok. Združeno ekipo začetnikov, ki igra v Križu, pa sestavlja kar 40 malčkov,« je povedal Zuppin, ki je dodal še zanimiv podatek: »Letos se nam je pridružil kar nekaj italijansko govorečih otrok (vsaj 10), ki so v lanskim sezoni igrali pri Opicini. To je dokaz, da delamo dobro. Očitno je ime Kras postalo atraktivno tudi za Italijane. Upam, da se bodo lepo vključili. Prilagoditi se morajo namreč

našemu slovenskemu okolju. Navsezadnje živijo na Krasu in dobro vedo, da smo tu Slovenci doma. Vrata pa ne zapiramo nikomur.« Novoustanovljena Alabarda (s katero Primorje dobro sodeluje, kot je poudaril Zuppin) združenim ekipam ni »pobrala« otrok. »V glavnem so obdržali mladinski sektor Esperie,« je še povedal Zuppin.

Sodelovanje med Vesno in Sistiano?

Na zahodnem delu tržaške pokrajine pa se mogoče kuje novo sodelovanje med kriško Vesno in Sistiano, italijanski klub iz devinsko-nabrežinske občine, pri katerem igrajo številni Slovenci. Tudi podpredsednik je Slovenec, Renato Colja, doma iz Sesljana. »Res je, pri nas igra veliko slovenskih otrok, ki živijo na tem območju. Tudi v članski ekipi v 2. AL je nekaj Slovencev iz devinsko-nabrežinske občine,« pravi Colja, ki podpira sodelovanje s kriško Vesno: »Imeli smo že nekaj pogovorov, ampak sestali smo se prepozno. Pri Vesni so nam pošteno povedali, da že sodelujejo s

Krasom in Primorjem. Že v prihodnji sezoni pa bi lahko začrtali novo sodelovanje s kriškim društvom, ki bi koristilo tako nam kot Križanom. Delujemo na istem območju in preživeli bomo le, če bomo sodelovali. Če bo treba, bom predlagal predsedniku (op. av. Andrea Disnan), da imenu Sistiana dodamo tudi slovensko ime Sesljan, samo da gremo v to smer,« razmišlja Colja. Pri Sistiani imajo nad sto otrok, ki igrajo v vseh starostnih kategorijah. »Nekatere ekipe pa so številčno šibke. Pred letom smo skušali sodelovati s tržaškim Ulfm in tudi Roianesejem, toda se ni izšlo,« je še dodal Colja, ki mu v odboru pomaga še en slovenski sodelavec, Kristjan Pacor.

Predsednika ŠD Vesna Roberta Vidonija resnici na ljubo mikla sodelovanje s sesljskim klubom. »Območje od Nabrežine proti Tržiču in Cerovljam nam je zelo blizu. Križ je tesno povezan s temi vasi. Še bolj kot z drugimi na Krasu. Po drugi strani pa v vseh teh letih nismo uspeli privabiti medse mladih nogometašev iz tega dela Krasa. Zaradi prijateljskih vezi in bližine igrišča gredo raje v Vižovlje. Tako da bi morali res pomisliti in začeti tesneje sodelovati s Sistiano, pri kateri je veliko Slovencev. Letos smo se z njimi že pogovarjali o sodelovanju pri mladincih, na koncu pa žal ni prišlo do dogovora,« je povedal Vidoni.

»Najti bi morali pravo varianto sodelovanja. Mogoče tudi v dogovoru s Krasom in Primorjem,« razmišlja Vidoni, ki pogošča resnejši dolgoročni projekt z vsemi slovenskimi klubi. »Brez sodelovanja, tudi na višjem nivoju (beri članske ekipe), ne bomo zrasli in bo tudi mladinsko delovanje še naprej šibko,« pravi Vidoni.

Slovenski mladinski nogomet v Italiji je kot kaže na razpotju. Išče novo identiteto, nove smernice. Če se bo nekega dne Kras vrnil v D-ligo, bi bilo najbolj logično, da bi se povezala vsa društva, ki delujejo na kraški planoti, vključno z Bregom. Mogoče kot protiutež oziroma alternativa Triestini. Prav gotovo bi to koristilo tudi glavnemu tržaškemu klubu, če bi se nekega dne vrnil v svet profesionalnega nogometa.

Jan Grgič

KOŠARKA

K2 sport: danes finale Ardita-Jadran

Državna tretjeligaša Jadran in Ardita sta današnja finalista turnirja SZ Dom K2 sport. Jadranovci so v polfinalnem derbiju premagali Bor, ki je v prvem polčasu vodil celo s precejšnjo prednostjo, v drugem delu pa mu Jadran ni dovolil več igrati tako učinkovito v napadu. Polfinalna izda: **Ardita - Ajdovščina 93:85** **Jadran Franco - Bor Radenska 64:56 (10:23, 13:13, 26:21, 15:9)**

Jadran: M. Batich 5 (1), D. Batich 20 (3), Ban 13 (1), Slavec, Marusič 1, De Petris 6, Fraco 7 (1), Malalan 8, Ridolfi 4, Legiša.

Bor: Bole 8, Kocijančič 1, Daneu 2, Crevatin 5, Contento 4, Babich 2, Favretto 12, Vittori, Pertot 11 (2), Pizziga 11 (1), Madonia.

Danes: 19.00 za 3. mesto: Bor - Ajdovščina; 21.00 finale Ardita - Jadran

ORIENTACIJSKI TEK

V Dolini z novo karto območja

Sekcija za orientacijski tek pri gro-pajsko-padrški Gaji bo čez en teden, v nedeljo, 29. septembra, organizirala v Dolini tekmo v orientacijskem teku, ki bo veljavna kot šesta (predzadnja) preizkušnja deželnega prvenstva. Prvi tekmovalci se bodo na različne proge v središču vasi podali ob 10. uri. Start in zbirališče (ob 9.00) bo v Bregovem občinskem športnem centru Silvana Klabiniana. Nastopilo bo okrog 150 tekmovalcev iz naše dežele in iz Slovenije. Skupno bo tekmovalo 18 različnih moških in ženskih kategorij. Gaja je po petih preizkušnjah druga na društveni lestvici. Dve etapi pred koncem vodi klub Semiperdo iz Mani-ga. V Dolini bodo vsekakor lahko tekmovali tudi začetniki, ki se prvič preizkusijo v tem športu. Organizatorji so nalašč za to tekmo narisali podrobno tekmovalno karto vasi in območja Doline (1:4000), ki bo na razpolago tudi šolam. Pri SZ Gaja bodo skušali organizirati promocijsko tekmovalje tudi v okviru Maje-jence 2014. Dolinska tekma bo stekla pod okriljem Občine Dolina, dolinskih jusarjev in ŠD Breg. Več informacij o tekmi do-bite na www.origaja.it. Zadnja preizkušnja deželnega prvenstva bo v Zgoniku.

Obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da bo telovadba za otroke od 6. do 8. leta ob ponedeljkih od 17.30 do 18.30 na Stadionu 1. Maj in četrtek od 17.00 do 18.00 v telovadnici v Lonjerju. Informacije v uradu Stadionu 1. Maj, tel. 040-51377 ali e-pošta: urad.bor@gmail.com.

SZ BOR obvešča, da bo telovadba za odrasle začela v ponedeljek, 30. septembra. Urnik: ponedeljek in petek 9.00-10.00 in 10.00-11.00 s prof. Drasičem ter torek in četrtek 17.30-18.30 s prof. Meulio. Informacije v uradu Š.Z. na Stadionu 1. Maja, tel. 040-51377, urad.bor@gmail.com.

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični progi v Nabrežini z društvenimi učitelji ob sobotah popoldne od oktobra do decembra 2013. Informacije: info@skdevin.it - tel. 340 223538.

AŠD MLADINA organizira smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini z društvenimi učitelji: pričetek v torek, 1. oktobra, od 16. do 18. ure in nadaljevalni tečaj v sredo, 2. oktobra, od 16. do 18. ure. Informacije na tel. 347-0473606.

AVTOMOBILIZEM - Prvenstvo grande punto

Pertot končal na 3. mestu

Na zadnjih dirkah ga je izdal slabši dirkalnik - Odslej v Renaultovem cliu

Dirkališče v Brnu je gostilo zadnjo preizkušnjo slovenskega prvenstva Grande punto, kjer nastopa tržaški pilot Andre Pertot. Češka etapa prvenstva pa je bila za Pertota neuspešna, saj mu je tokrat po zrebu pripadal slabši dirkalni avtomobil, vremenske razmere na začetku vikenda pa niso bile ravno najboljše. Največjo težavo so mu tokrat povzročale pnevmatike, saj je med kvalifikacijami kar dvakrat obtičal v mivki na robu cestišča, tako da je bila uvrstitev na slabših izhodiščnih mestih neizbežna.

Tudi obe dirki nista nagradili Pertota. Slabe nastavitve v njegovem Grande punto sta ga takoj po zeleni luči semaforja oddaljile od skupine hitrejših pilotov. Na koncu je bil Pertot 5. v prvi in 6. v drugi dirki, kar mu ni pomagalo k izboljšanju položaja na prvenstveni lestvici, kjer je na koncu zasedel 3. mesto v skupnem seštevku, 2. v kategoriji do 21 let. Prvenstvo je osvojil drugi tržaški tekmeč Matthias Lodi. Pertot bo po vsej verjetnosti v prihodnji sezoni zapustil prvenstvo Grande punto. Po dveletni pozitivni izkušnji bo v naslednji sezoni po vsej verjetnosti sedel za volan športne različice Renaultovega Clia. (mar)

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

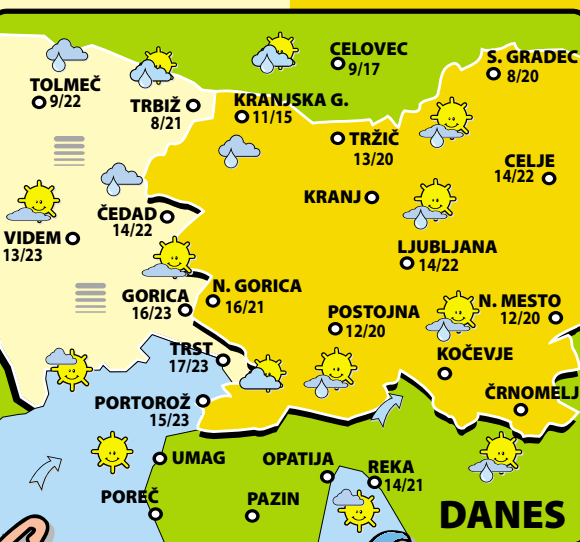

Po nižinah, ob morju in na območju Trbiža bo spremenljivo; v Predalpuh in v Carniji bo prevladovalo oblačno vreme z rahlimi do zmernimi padavinami. Kratkotrajni dež bo možen tudi v predgorskem pasu. Ob morju bo popoldne prevladovalo sončno vreme, pihal bo zmeren zmorac. Ponoči bo v spodnji nižini ponekod možna megla.

Delno jasno bo z občasno povečano oblačnostjo. Zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Čez dan bo pihal jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 7 do 13, ob morju okoli 15, najvišje dnevne od 19 do 24 stopinj C.

Po vsej deželi bo v glavnem spremenljivo vreme. Ponoči bo v nižinskem pasu možna megla. Na obali bo čez dan pihal zmeren jugozahodnik.

Jutri bo povečini sončno, bolj oblačno bo v zahodni Sloveniji. Ponekod bo še pihal jugozahodni veter. V noči na petek se bo od severa pooblačilo, v notranjosti Slovenije bo rahlo deževalo.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 18.57
Dolžina dneva 12.02

LUNINE MENE
Luna vzide ob 22.32 in zatone ob 13.52

NA DANAŠNJI DAN
2002 - Obilno in dolgotrajno sneženje v visokogorju je končno ponehalo, na Kredarici (2514 m) je bilo zjutraj 65 cm snega.

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.13 najnižje 11 cm, ob 5.15 najvišje 13 cm, ob 11.43 najnižje 29 cm, ob 19.10 najvišje 25.
Jutri: ob 1.19 najnižje 3 cm, ob 5.18 najvišje 4 cm, ob 11.48 najnižje 20 cm, ob 20.49 najvišje 20.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 21 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 22 2000 m 9
1000 m 16 2500 m 6
1500 m 13 2864 m 3
UV indeks bo sredi dneva v krajih z jasnimi vremenom po nižinah do 4,5 in v gorah 5.

Nekdanji premier Nečas poročil šefico kabineta

PRAGA - Nekdanji češki premier Petr Nečas se je poročil z nekdanjo vodjo svojega kabineta Jano Nagyovo. Ta je vpletena v podkupovalni in vohunski škandal, ki je Nečasa in njegovo vlado odnesel z oblasti, včerajšnje poročanje čeških medijev povzema francoska tiskovna agencija AFP. Nagyova se je včeraj na sodišču, kjer se je soočila z obtožbami v povezavi s škandalom, predstavila kot Nečasova, sta poročala vodilna dnevnika Dnes in Hospodarske Noviny. Kot na spletu še piše slednji, se je »ljubezensko razmerje Nečasa in njegove nekdanje vodje kabineta končalo srečno«. Par naj bi se po poročanju časnika poročil minulo soboto na gradu blizu Prage. Škandal je v državi pred poletjem povzročil pravi politični vihar, ki je vodil v razpis predčasnih volitev, predvidenih za 25. in 26. oktober.

Več desetih mrtvih v močnem potresu na jugu Pakistana

ISLAMABAD - V močnem potresu, ki je včeraj prizadel jugozahod Pakistana, je umrlo najmanj 39 ljudi. Več kot 20 je bilo poleg tega ranjenih, porušene so številne hiše, so sporočile oblasti, pristojne za ukrepanje ob nesrečah. Po navedbah oblasti je potres popoldne po lokalnem času uničil več deset hiš v okrožju Avaran, 350 kilometrov jugozahodno od prestolnice province Balučistan. Ameriški inštitut za geofiziko (USGS) je najprej ocenil, da gre za potres z magnitudo 7,8, nato pa jo je znižal na 7,7. Žarišče potresa je bilo na globini 15 kilometrov. Prizadeto območje je sicer redko poseljeno, a je USGS posvaril, da so glede na pretekle izkušnje verjetne številne žrtve.

MOSKVA - Članico ruske skupine Pussy Riot

Nadeždo Tolokonnikovo po začetku gladovne stavke zaprli v samico

MOSKVA - Članico ruske punk skupine Pussy Riot, Nadeždo Tolokonnikovo, ki je v ponedeljek začela gladovno stavko in trdi, da ji grozijo s smrtjo, so zaprli v samico. Kot so sporočili iz zapora, so jo premestili v »varen prostor« in ne gre za kaznovalec ukrep, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Da so jo premestili v varen kraj, je potrdila tudi njena odvetnica Irina Hrunova.

Tiskovni predstavnik ruskih zaporovnih oblasti je za rusko tiskovno agencijo Interfax pojasnil, da se nahaja v »izolirani celici, ki je velika sedem kvadratnih metrov« in da ima udobne pogoje bivanja - ima posteljo, hladilnik in stranišče.

23-letna Nadežda Tolokonnikova, ki prestaja dveletno zaporno kazen v kazenski koloniji v Mordoviji, ki leži 600 kilometrov vzhodno od Moskve, je v ponedeljek sporočila, da je začela gladovno stavko, ker ji po pritožbi zaradi slabih pogojev v koloniji grozijo s smrtjo. V pismu, ki ga je poslala medijem, je naslikala grozljivo sliko življenja v kazenski koloniji, kjer naj bi zapornice delale po 17 ur dnevno in prestajale številne zlorabe. Spanja naj bi imele na voljo le štiri ure na dan.

Kot je v ponedeljek poudarila 23-letna mati, ki prestaja dveletno zaporno kazen zaradi performansa proti ruskemu predsedniku Vladimirju Putinu v cerkvi v Moskvi, bo odklanjala hrano in prenehala z delom v šiviljski delavnici, dokler je ne premestijo v drug zapor.

za gladovno stavko se je odločila, potek ko ji je namestnik vodje kolonije zagrozil s smrtjo, potem ko se

je pritožila nad delovnimi pogoji. Potem je začela prejemati tudi grožnje s strani drugih zapornic.

Tolokonnikova, ki je v kazenski koloniji v Mordoviji skoraj leto dni, je v ločenem uradnem pozivu pisala tudi preiskovalcem, ki jih je prosila, naj začnejo kazensko preiskavo groženj s smrtjo. Pismo je naslovila tudi na tožilstvo, regionalno upravo zaporov in ruskega ombudsmana. Pri tem je podrobno opisala nečloveške pogoje v zaporu. Med drugim naj bi se vodstvo

za discipliniranje zapornic posluževalo udarcev, odrekli naj bi jim hrano in vodo ter uporabo stranišča. Ob neki priložnosti naj bi se morale vse zapornice sleči in gole šivati v delavnici.

Predstavnik zapornih oblasti v Mordoviji Genadij Morozov je obtožbe Tolokonnikove zavrnil kot »neumnost«. »Zaporni pogoji v taborišču številka 14, kjer služi kazen, so odlični,« je dejal v ponedeljek za radio Echo Moskve. (STA)

NEW YORK - Ameriški predsednik Obama

Kajenje je opustil iz strahu pred ženo

NEW YORK - Ameriški predsednik Barack Obama je priznal, da se je kajanju odpovedal iz strahu pred ženo. »Cigarete nisem prižgal že kakšnih šest let. Bojim se namreč svoje žene,« je z nasmeškom na ustih povedal prvi mož najmočnejše države na svetu v zasebnem pogovoru, ki so ga slučajno ujeli novinarski mikrofoni. Obama je priznanje z javnostjo nenačrtovano podelil ob robu razprave o pomenu civilne družbe, ki je potekala v okviru zasedanja Generalne skupščine ZN v New Yorku. Ko je namreč med odmorom klepetal z drugimi udeleženci, se ni zavedal, da je v bližini vključen mikrofoni ameriške televizije CNN. Strahospoštovanje do svoje žene Michelle je Obama izrazil, potem ko ga je nekdo vprašal, ali je prenehal kaditi.

Barack Obama, sicer znan po svojem zdravem življenjskem slogu, je bil dolga leta zaprježen kadilec. Njegovo opuščanje nezdrave razvade je bilo predmet zanimanja ameriške javnosti vse od začetka njegove kampanje za prvi predsedniški mandat leta 2008. V prvem letu predsedovanja se je Obama opisal kot »95-odstotno ozdravljenega«, a je priznal, da občasno še zavije s prave poti. Decembra 2010 je takratni tiskovni predstavnik Bele hiše Robert Gibbs dejal, da Obama ni kadil že devet mesecev in da je zelo »trmast« v svoji želji, da bi kljub stresni službi popolnoma opustil nezdravo razvado.

Marijin kip v Medjugorju naj bi začel svetiti

MOSTAR - V hiši ženske v Medjugorju, ki je bila leta 1981 med šestimi otroki, ki so trdili, da se jim je prikazala devica Marija, je v ponedeljek zvečer začel svetiti 40 let star Marijin kip, poročajo mediji v BiH in na Hrvaškem. Navaden kip iz mavca naj bi začel svetiti v ponedeljek zvečer, ko sta ob njem molili dve Italijanki. Ko sta ugasili luči, sta videli, da se kip neobičajno svetil in sta takoj poklicali člane družine.

Vest se je po tem romarskem središču razširila v nekaj minutah, tako da so se pred hišo začeli množično zbirati verniki. Bilo naj bi jih že več tisoč. Verniki trdijo, da je kip svetil tako močno, da je razsvetlil celotno sobo, vendar pa te svetlobe ni bilo mogoče fotografirati. Nekaj profesionalnih fotografov je pojav slusalo fotografirati z najboljšimi možnimi fotoaparati, vendar se na fotografiji ne vidi ničesar, navaja hrvaška spletna stran Dnevnik.hr, ki povzema portal Medjugorje-info.com. Nek moški, ki je prav tako potrdil, da pojava ni mogoče fotografirati, je sicer dejal, da ga je mogoče videti samo s prostim očesom.

Lastnica hiše Vicka Ivanković Mijatović je bila leta 1981 med šestimi otroki, ki so zatrjevali, da se jim je na medjugorskih pobočjih večkrat zapored prikazala devica Marija. Katoliška cerkev teh prikazovanj še ni potrdila, je pa Vatikan leta 2010 oblikoval komisijo, ki jih bo preiskala. Vasica se je medtem razvila v pomembno romarsko središče. (STA)

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi

21.10 Nan.: Il commissario Montalbano
23.25 Aktualno: Porta a porta

Rai Due

7.00 Risanke **8.40** Nad.: Heartland **9.25** Nan.: Settimo cielo **10.05** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.50** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **19.35** Nad.: NCIS **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: Una mamma imperfetta **21.10** Show: Virus – Il contagio delle idee **23.20** 90° Minuto – Serie A

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **8.00** Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.10** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Pane quotidiano **13.10** Nad.: Terra nostra **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Dnevnik LIS in Tgr Piazza Affari **15.00** Tgr Prix Italia **15.35** Nan.: Le nuove avventure di Flipper **16.25** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.15** Simpatie canaglie **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Le storie di Chi l'ha visto?

Rete 4

6.20 Rubrika: Media Shopping **6.50** Nan.: Chips **7.45** Nan.: Charlie's Angels **9.00** Nan.: Siska **10.00** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Flikken – Coppia in giallo **16.55** Nad.: My Life **16.50** Film: Aquile d'attacco **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Aktualno: Quinta Colonna – Il Quotidiano **21.10** Film: Continuavano a chiamarlo Trinità **23.40** Dentro la notizia

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Talk Show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Cento-

vetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **16.55** Talk Show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Nad.: Le tre rose di Eva **23.15** Film: Il mistero del lago

Italia 1

6.55 Nan.: Friends **7.50** Nan.: La vita secondo Jim **8.45** Nad.: Tutto in famiglia **9.45** Nad.: Royal Pains **10.35** Nad.: Dr. House – Medical Division **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.30** Nan.: Two Broke Girls **16.00** Nan.: How I met your mother **16.55** Nan.: Community **17.50** Nad.: Mike & Molly **18.15** Show: Si salvi chi può **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami **21.10** Film: L'era glaciale 3 – L'alba dei dinosauri (anim.) **23.05** Tiki taka – Il calcio è il nostro gioco

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: The District **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** La gabbia

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia economia e prometeo **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Aspettando la Barcolana 2013 **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **16.30** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **20.00** Happy hour **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.05** Risnake, otroške oddaje in nianzanke **11.55** Pogovor z opozicijo **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.25** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.40 Risanke **15.50** Male sive celice **16.30** Odd.: Sprehodi v naravo **17.00** Poročila **17.20** Dok. serija: Village folk **17.30** Dok. film: Svalbard – spi-ce Spitzbergna **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film tedna: Doma za vikend **21.30** Slikovitih 55 **22.00** Odmevi, sledijo poročila, šport in vremenska napoved **23.05** Odkrito

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.15** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.10** Dobro jutro **12.35** 0.05 Točka **13.20** To bo moj poklic **13.50** O živalih in ljudeh **14.20** Na vrtu **15.00** Kolesarstvo – SP, kronometer – člani, vključitev v prenos **16.55** 21.25 Odbojka: EP, četrtfinale, prenos **19.25** Nogomet: državno prvenstvo, Maribor – Rudar, prenos **21.20** Žrebanje Lota **23.30** Bleščica, odd. o modi

Slovenija 3

6.35 23.45 Primorska kronika **7.40** Aktualno **8.00** 8.30 Poročila **8.10** Žarišče **8.25** Beseda volilcev **8.55** 19.30, 20.40 Kronika **9.00** 17. redna seja Državnega zbora, prenos **17.00** Redna seja Odbora za finance in monetarno politiko, prenos **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** Aktualno **20.30** Kontaktna oddaja z nekdanjim predsednikom Računskega sodišča Igorjem Šoltesom **21.30** Žarišče **21.50** 22.55 Kronika **21.55** Sporočajo **22.00** Globus **22.40** Aktualno **23.05** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Meridiani **15.30** Pogovor z... **16.00** Biker explorer **16.30** Boben **17.30** Vsedanes – vzgoja in izobraževanje **18.00** Med valovi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Alpe Jadran **20.30** City folk **21.00** Folkest 2013 **22.15** Odbojka: EP **23.15** Artevisione **23.45** Natutilus

Tv Primorka

8.35 10.00, 16.30, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** 16.45 Pravljica **9.00** Naš čas **10.30** 13.00 Videostrani **12.00** Vedeževanje s Cvetko **17.30** Mozaik za gluhe in naglušne **18.30** Naš čas **19.30** 21.30 Dnevnik Tv Primorka, vreme, kultura **20.00** Med nami **21.00** Tradicionalna briška poroka **22.00** Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **8.30** 16.45 Nad.: Vihar **9.25** 10.35, 11.45 Tv prodaja **9.40** 14.55 Nad.: Ljubljena moja **10.50** 15.50 Serija: Rožnati diamant **12.00** 17.55 Nad.: Divja in srcu **12.55** Nan.: Trafika **13.30** Nan.: Naša mala klinika **14.25** Nad.: Mladi zdravniki **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.55 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Nad.: Mentalist **22.25** Nad.: Nepremagljivi dvojec **23.20** Nad.: Kaliforniciranje

Kanal A

6.55 Risane serije **7.50** Nan.: Jimova družina **8.15** Faktor strahu ZDA **9.10** 12.55 Nan.: Policisti v Los Angelesu **10.00** 17.05 Nan.: Puščica **10.55** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **13.45** Nan.: Šola za pare **14.15** 19.25 Nan.: Veliki pokovci **14.45** Film: Charliejevi angelčki **16.30** 18.00, 19.55 Svet **16.35** Nan.: Bedarije mojega očeta **19.00** Nan.: Dva moža in pol **20.05** Film: Footloose **22.20** Film: Dve levi nogi **23.50** Film: hiša skrivnosti

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan; 11.00 Studio D; 12.00 Od srede do srede; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Radio punt; 14.45 Mladi val; 17.10 Music box; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odpri knjiga: Franja Bojc Bidovec: Ni neskončnih poti – 8. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditve; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Poletna pesem in pol; 11.30 Poročila; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer na RK; 20.05 Utrip kulture; 20.30 Odpri za srečanja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promena.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30,

IRIS Sreda, 25. septembra
Iris, ob 21. uri

Hollywoodland

ZDA 2006

Režija: Allen Coulter

Igrajo: Ben Affleck, Adrien Brody, Diane Lane, Bob Hoskins, Robin

Film, s katerim si je Ben Affleck zagotovil nagrado za najboljšo moško vlogo je povzet po resnični zgodbi o smrti igralca televizijskega Supermana Georgea Reevesa.

Dogodek je zavrt v tančico skrivnosti, a policija hitro zaključuje preiskavo in odloči, da je šlo za samomor. Propadli zasebni detektiv si zavoljo slave in denarja prizadeva javnost prepričati, da je šlo za umor. A prav kmalu odkrije mračno stran hollywoodskega blišča, v katero se vse bolj zaplete tudi sam, pravičnost in resnica o umoru pa sta čedalje bolj oddaljeni. Coulterjev celovečerec je kriminalna drama, ki s presenetljivo avtentičnimi prizori predstavlja življenje filmskih zvezd v zlatih petdesetih in šestdesetih letih v Hollywoodu, kjer je smrt lahko iz zvezde naredila nepozabno legendo.

VREDNO OGLEDA

11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.50, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Oggi che giorno è?; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Ora musica; 11.00, 21.00 L'argomento; 11.35, 18.35, 23.00 Glasbena lestvica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 22.30 Summerbeach; 13.35 Fegiz Files; 14.00 Mi ritorni in mente; 14.35, 22.00 My radio; 15.00 La biblioteca di Babele; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 E... state freschi; 18.00 Spassiatamente; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Album charts; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Priimkova delavnica; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.00 Dnevni program; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 10.10 Intervju; 11.15 Storz - odd. za starejše; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.05 Pokličite gospo Milo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd. v angl. in nem.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vreme; 7.00 Kronika; 8.15 Express; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.55 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.30 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilске prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čelvelj žuli; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.30 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Odbita do bita; 17.10 Evropa oseбно; 17.35 Novice in obvestila; 18.00 Cedarama; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odpri termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal.

SLOVENIJA 3

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05 Napoved programa; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Literarni utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.10 Svet kulture; 16.30 Baletna glasba; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor in glasba; 19.00 Literarni nočno; 19.10 Medigra; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Repriza/Arsov forum ali Ars humana; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agorab: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 21%

Letos jih izpolnjujemo 110

Izkoristite tudi
vi posebne ponudbe
ob tej obletnici

*Lepa
zgodba!*
1903~2013

POSEBNA PONUDBA VELJA SAMO JUTRI

26. SEPTEMBRA

26. oktobra 2013
bodo zadruge
Cooperative Operaie
dopolnile 110 let.
**Praznujmo jih skupaj
vsak mesec,**
s Posebnimi Ponudbami
v znamenju te Obletnice.

Ekstra deviško oljčno olje
100% italijanskega porekla
DESANTIS 11
redna cena 5,99 €

ZA VSE
-30%

4,19 €

ZA ČLANE

-40%

3,59 €

ZA VSE

-30%

2,65 €

Cena za kg: € 1,66

ZA ČLANE

-40%

2,27 €

Cena za kg: € 1,42

Paradižnikova mezga
MUTTI 400 g x4
redna cena 3,79 €

ZA VSE

-50%

1,44 €

4 PAKIRANJA

Testenine iz
pšeničnega
zdroba durum Zara
500 g razni formati
1 pakiranje 0,72 €
4 pakiranja 1,44 €
(enakovredno 50 % popusta)

**2+2
ZASTONJ**

ZA VSE

-30%

na blagajni

7,14 €

Izbrano mleto meso
odraslo govedo
redna cena 10,20 €
Cena za 1 kg